

Nota van Zienswijzen

‘Natuurgebied Westelijke Langstraat’

Auteur

Provincie Noord-Brabant

Datum

6 maart 2020

Referentie:	C2252282
Versie:	Versie 5/GS
Datum:	6 maart 2020

Inhoud

1.	Inleiding.....	7
1.1	Achtergrond	7
1.2	Overzicht van de belangrijkste processtappen	7
1.3	Informatiebijeenkomsten.....	8
1.4	Adviescommissie voor de m.e.r.	8
1.5	Reactie BrabantAdvies	9
1.6	Samenwerking projectpartners.....	10
1.7	Bevoegd gezag en gecoördineerde voorbereiding	10
1.8	Opzet nota van zienswijzen.....	11
1.9	Ontvankelijkheid	12
1.10	Vervolgprocedure.....	12
2.	Thema's zienswijzen.....	13
3.	Algemene beantwoording per thema	17
	Thema 3. Wateroverlast gebouwen.....	17
	Thema 4. Inrichtingsmaatregelen watersysteem.....	18
	Thema 7. Schaderegeling	19
	Thema 9. Nulmeting en vooronderzoek	21
	Thema 11. Onderhoud en beheer	22
	Thema 12. Overlast ongedierte.....	25
	Thema 14. Wandelroutes, privacy en recreatie.....	28
	Thema 15. Communicatie	29
	Thema 16. Nieuwe bestemming en begrenzing Provinciaal Inpassingsplan	31
	Thema 18. Nut en noodzaak natuurherstel	37
	Thema 19. Procedure	42
4.	Individuele beantwoording per zienswijze.....	44
	Zienswijze 1	44
	Zienswijze 2	45
	Zienswijze 3	46
	Zienswijze 4	46
	Zienswijze 5	51
	Zienswijze 6	52
	Zienswijze 8	53

Zienswijze 10	54
Zienswijze 11	56
Zienswijze 12	57
Zienswijze 13	58
Zienswijze 14	60
Zienswijze 15	61
Zienswijze 16	65
Zienswijze 17	67
Zienswijze 18	68
Zienswijze 19	69
Zienswijze 20	71
Zienswijze 21	71
Zienswijze 22	81
Zienswijze 23	81
Zienswijze 24	82
Zienswijze 25	84
Zienswijze 26	84
Zienswijze 27	84
Zienswijze 28	87
Zienswijze 29	94
Zienswijze 30	96
Zienswijze 31	97
Zienswijze 32	104
Zienswijze 33	106
Zienswijze 34	108
Zienswijze 35	111
Zienswijze 36	114
Zienswijze 37	117
Zienswijze 38	120
Zienswijze 39	122
Zienswijze 40	122
Zienswijze 41	123
Zienswijze 42	127

Zienswijze 43	129
Zienswijze 44	158
Zienswijze 45	159
Zienswijze 46	165
Zienswijze 47	173
Zienswijze 48	175
Zienswijze 49	176
Zienswijze 50	178
Zienswijze 51	179
Zienswijze 52	181
Zienswijze 53	185
Zienswijze 54	186
Zienswijze 56	190
Zienswijze 57	193
Zienswijze 58	193
Zienswijze 59	195
Zienswijze 60	195
Zienswijze 61	199
Zienswijze 62	201
Zienswijze 63	203
Zienswijze 64	204
Zienswijze 65	207
Zienswijze 66	208
Zienswijze 67	216
Zienswijze 68	220
Zienswijze 69	223
Zienswijze 70	226
Zienswijze 71	228
Zienswijze 73	230
Zienswijze 74	237
Zienswijze 75	241
Bijlage I: Verklarende woordenlijst	242
Bijlage II: Kaart overschrijding kritische depositiewaarden Natura2000-gebied 'Langstraat'	245

Bijlage III: Geotechnisch onderzoek	247
Bijlage IV: Notitie: Vernatting Westelijke Langstraat in relatie tot bomen.....	248
Bijlage V: Voorlopig advies Commissie m.e.r.	249
Bijlage VI: Definitief advies Commissie m.e.r.	250
Bijlage VII: Advies Provinciale Raad voor de Leefomgeving (PRL)	251

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

De Westelijke Langstraat is een bijzonder en waardevol natuurgebied in de gemeente Waalwijk, gelegen tussen Waspik en Waalwijk, met veel natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Het gebied is een ontgonnen laagveenvlakte en een restant van een oud slagenlandschap met zeer lange en smalle graslanden en begrensd door elzenhagen. In de Westelijke Langstraat zijn sloten, trilvenen, schrale soortenrijke graslanden en zeggenmoerassen aanwezig. Rond het jaar 1900 was de Westelijke Langstraat vanwege de unieke ligging en ontstaansgeschiedenis op de grens van zand- en zeekleigronden, een van de rijkste natuurgebieden in Nederland. Door intensivering van de landbouw, vermesting en verdroging is de oorspronkelijke natuur sterk achteruit gegaan.

Door de aanwezige bijzondere en waardevolle natuur is de Westelijke Langstraat op grond van de Habitatrichtlijn aangewezen als Natura 2000-gebied en wordt daarmee op Europees niveau beschermd. Binnen Natura 2000-gebieden moet aangewezen flora en fauna worden beschermd. Het gaat in het geval van de Westelijke Langstraat om de habitattypen kranswierwateren, blauwgraslanden, trilvenen, veenmosrietlanden en kalkmoerassen. Daarnaast worden ook de soorten grote en kleine modderkruiper beschermd.

De Provincie Noord-Brabant werkt samen met Waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer en de gemeente Waalwijk aan de Natura2000-instandhoudingsmaatregelen en de realisatie van het Natuurnetwerk Brabant in de Westelijke Langstraat. Ten behoeve van het natuurherstel is het Provinciaal Inpassingsplan (PIP), inclusief Inrichtingsplan en Peilenplan opgesteld. Voor deze plannen is een Milieueffectrapportage (MER) opgesteld. Het Waterschap Brabantse Delta voert een herziening door van het Peilbesluit om de noodzakelijke maatregelen mogelijk te maken. Om wateroverlast als gevolg van de plannen op gronden buiten het natuurgebied te voorkomen, is een Projectplan Waterwet (PPWW) opgesteld.

1.2 Overzicht van de belangrijkste processtappen

Er is voor de voorgestane ontwikkeling in het gebied een grote samenhang tussen het PIP, Projectwaterwet en Peilbesluit daarom is besloten de besluiten en plannen zoveel als mogelijk gelijktijdig voor te bereiden. Gelet hierop hebben Provinciale Staten op 31 augustus 2018 besloten op de realisering van het project Westelijke Langstraat, de coördinatieregeling op grond van artikel 3.33, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing te verklaren. Dit houdt in dat het (ontwerp-)inpassingsplan en de daarmee samenhangende (ontwerp-)besluiten gecoördineerd worden voorbereid.

In dat kader hebben het ontwerp-inpassingsplan en bijbehorend MER, het ontwerp-Partiële herziening peilbesluit Oosterhout-Waalwijk (Westelijke Langstraat) en de ontwerp-ontheffing Wet natuurbescherming in de periode van 22 mei 2019 tot en met 2 juli 2019 reeds ter inzage gelegen. Aansluitend heeft het Projectplan Waterwet Westelijke Langstraat van 5 tot en met 16 oktober 2019 ter inzage gelegen. Hierbij is iedereen in de gelegenheid gesteld zienswijzen op die ontwerp-plannen en -besluiten kenbaar te maken. Behandeling van deze zienswijzen zal op gecoördineerde

wijze worden gecommuniceerd met de reclamanten. De vastgestelde plannen en besluiten worden ook weer gelijktijdig bekend gemaakt en ter inzage gelegd.

1.3 Informatiebijeenkomsten

Bij de voorbereiding van de plannen hebben informatiebijeenkomsten en gesprekken met bewoners plaatsgevonden. Bij de (door)start van het natuurherstelproject in 2016 is een brief verstuurd aan de bewoners en eigenaren van het projectgebied. In deze brief zijn de inwoners geïnformeerd over de plannen voor het gebied. Daarnaast zijn vier openbare streekbijeenkomsten geweest van meerdere dagen, waarop iedereen in de gelegenheid is gesteld de plannen in te zien en hierover vragen te stellen. Deze hebben plaatsgevonden op 13,14 en 15 juni 2017; 27 en 28 augustus 2018; 21 en 22 januari 2019 en 3 en 4 juni 2019.

In juni 2017 is een analoge nieuwsbrief verstuurd naar alle bewoners. Daarnaast is zijn in juli 2018 en mei 2019 digitale nieuwsbrieven verspreid onder alle mensen die zich hiervoor hebben aangemeld. In maart 2018 is een nieuwsbrief verspreid over de werkwijze rond wateroverlast. Tussentijds zijn nieuwsberichten gedeeld via de website www.brabant.nl/westelijkelangstraat.

Naast het algemene traject is er gewerkt met vier themagroepen, waarin belanghebbende partijen zijn vertegenwoordigd. Deze werkgroepen gingen over cultuurhistorie, recreatie, particulier natuurbeheer en De Binnenbijster. De eigenaren van gronden, die nodig zijn voor de instandhoudingsmaatregelen, en de bewoners in en rond het gebied waar wateroverlast wordt verwacht, zijn individueel benaderd.

1.4 Adviescommissie voor de m.e.r.

De Commissie voor de m.e.r. heeft op 30 juli 2019 een voorlopig toetsingsadvies afgegeven over het milieueffectrapport (MER).

De commissie heeft aangegeven dat het MER goed leesbaar is, systematisch is opgebouwd en is voorzien van verhelderende illustraties en kaarten. Het geeft inzicht in het proces waarmee – in samenspraak met betrokken organisaties en bewoners en gebruikers van het gebied – het voorkeursalternatief (VKA) tot stand is gekomen. De commissie heeft destijds wel enkele tekortkomingen gesignaleerd in de waardering van landschappen in de deelgebieden, de waardering van de diversiteit aan landschapstypen, de beschrijving van de referentiesituatie en de onduidelijkheid met betrekking tot effecten op archeologische waarden. De commissie heeft aangegeven dat de ontbrekende informatie essentieel wordt geacht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het Provinciaal Inpassingsplan (PIP).

Naar aanleiding van het advies van de Commissie voor de m.e.r. is het MER aangevuld door de provincie Noord-Brabant (versie 28 augustus 2019).

In deze notitie is duidelijker aangegeven hoe er is omgegaan met de referentiesituatie. Er is per deelgebied onderbouwd hoe er gekomen is tot de afweging van de criteria cultuurhistorie, landschap en ruimtelijke kenmerken in het MER. Daarnaast is een aanvullende uitleg gegeven hoe

met archeologie is omgegaan in het MER. Ook is er aanvullende uitleg gegeven op de overige opgaven voor waterkwaliteit en een toelichting gegeven op de monitoring.

Ondanks dat alternatief 2 op alle 3 de criteria onder landschap en cultuurhistorie slechter scoort, leidt dit niet tot een aanpassing van het voorkeursalternatief (VKA). Wel worden een aantal extra peilbuizen opgenomen in het monitoringsplan. Daarnaast zal er een 0-meting plaatsvinden voor de huidige kwaliteit van de kwetsbare landschapselementen. Mocht uit monitoring blijken dat deze elementen in kwaliteit achteruitgaan worden mitigerende maatregelen getroffen. Met deze notitie als aanvullingen en toelichting op de 'restopgave' zal het MER en de keuze voor het VKA verder ongewijzigd worden aangeboden ter besluitvorming. Het herstel en uitbreiding van de Habitats blijft daarmee de hoogste prioriteit houden.

Op 26 september heeft de Commissie voor de m.e.r. een positief toetsingsadvies afgegeven over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop. Het advies van de commissie m.e.r. is toegevoegd als bijlage bij deze nota van zienswijzen.

1.5 Reactie Brabant Advies

Op 25 juli 2019 heeft de Provinciale Raad voor de Leefomgeving (PRL, onderdeel van Brabant Advies) een advies uitgebracht over het ontwerp-inpassingsplan 'PAS Westelijke Langstraat, Waalwijk'. De PRL heeft de volgende aandachtspunten meegegeven:

- Basis voor toekomstbestendige gebiedsontwikkeling
- Stikstofbelasting: extra inzet nodig
- Breng het watersysteem op orde
- Betrek actuele inzichten omtrent klimaatverandering
- Combinatie met vernieuwing landbouw
- Gezondheid en natuur versterken elkaar
- Leren van en met elkaar
- Communicatie en betrokkenheid bewoners en belanghebbenden

Een aantal punten overstijgt de mogelijkheden en het doel van het PIP (uitvoering geven aan de herstelmaatregelen) zoals het treffen van bronmaatregelen buiten het plangebied, gericht op het terugdringen van de stikstofdepositiebelasting. Dergelijke adviezen worden in het kader van dit dossier niet verder uitgewerkt, maar komen terug in de stikstofaanpak die onder de regie van het rijk en de provincies is- en wordt vormgegeven.

De aandachtspunten met betrekking tot communicatie, de positieve effecten van natuur op gezondheid, klimaatrobuustheid/ watersysteem op orde, vernieuwing landbouw en leren van en met elkaar/ monitoring hebben in de procedure reeds bijzondere aandacht en zullen onze aandacht blijven krijgen.

De PRL heeft waardering voor de manier waarop bewoners en belanghebbenden tot nu toe betrokken zijn bij de invulling van het plan via o.a. themawerkgroepen. Communicatie blijft ook in het vervolg van het proces van groot belang. De PRL adviseert om samen met alle stakeholders (zoals gemeente Waalwijk, waterschap Brabantse Delta en Staatsbosbeheer) ook in het vervolg

duidelijk te communiceren over de voortgang van het proces, wat er te gebeuren staat en waarom dat nodig is, zoals het belang van herstel van bepaalde natuurdoeltypen.

Conform het advies van de PRL blijven we aandacht geven aan de zorgen van bewoners en ondernemers over mogelijk optredende wateroverlast door de hogere waterstanden. Hiervoor zijn mitigerende maatregelen en compensatieregelingen voorzien, zoals ook toegelicht in deze Nota van Zienswijzen. Ook blijven we aandacht houden voor zorgen van bewoners ten aanzien van een toename van muggen, knutten en ratten door vernatting van het gebied. Ook dit aspect komt terug in deze Nota van Zienswijzen.

De PRL geeft aan dat het van belang is om na te gaan of door de effecten van klimaatverandering (zoals extreme droogte en neerslag) aanpassingen in het natuurbeheer nodig zijn. Met de vernatting in het gebied wordt invulling gegeven aan het creëren van een stabiel en natter systeem, wat beter bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering en de bijbehorende droogte en inklinking. Klimaatverandering is van grote invloed op de (grond)waterhuishouding in het plangebied. Omdat de ontwikkeling van het klimaat onzeker is, zijn ook de gevolgen hiervan voor het doelbereik nog niet goed te voorspellen. Het is niet uit te sluiten dat in de toekomst extra maatregelen nodig zijn om aan de projectdoelen te blijven voldoen, zoals het inlaten van gebiedsvreemd water. Zie hiervoor ook het MER en het toetsingsadvies van de commissie m.e.r.

De PRL geeft haar waardering dat in deze gebiedsontwikkeling het verbeteren van de natuur- en landschapskwaliteit is verbonden met andere ruimtelijke en maatschappelijke vraagstukken in dit gebied. Hiermee ligt volgens de raad een basis om flexibel en adaptief, samen met bewoners, gebruikers en stakeholders aan de toekomst van dit bijzondere landschap met zijn hoogwaardige natuur te werken.

De PRL geeft aan dat door de uitspraak van de Raad van State over het voormalige Programma Aanpak Stikstof (PAS) op 29 mei 2019 het belang van het nemen van stevige maatregelen om hoogwaardige en kwetsbare natuur te beschermen en te ontwikkelen alleen maar groter is geworden.

1.6 Samenwerking projectpartners

De Provincie Noord-Brabant is eindverantwoordelijke voor de Westelijke Langstraat. De gebiedsontwikkeling wordt voorbereid en uitgevoerd samen met de projectpartners Waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer en de Gemeente Waalwijk.

1.7 Bevoegd gezag en gecoördineerde voorbereiding

Het PIP, het MER en het Peilbesluit zijn gecoördineerd in procedure gebracht. Deze stukken hebben van 22 mei tot en met 2 juli 2019 ter inzage gelegen. Het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen heeft ter inzage gelegen van 5 tot en met 16 oktober 2019. De beantwoording van de zienswijzen wordt gecoördineerd gepubliceerd. Vanwege de verschillende besluitdocumenten is wel sprake van verschillende bevoegde gezagen.

De Provinciale Staten van de Provincie Noord-Brabant zijn bevoegd gezag voor het Provinciaal Inpassingsplan, Gedeputeerde Staten is het bevoegd gezag voor de Ontheffing Wet

natuurbescherming. Het Waterschap Brabantse Delta is bevoegd gezag voor het Peilbesluit en het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen en is daarom tevens verantwoordelijk voor de zienswijzen voor zover deze hierop betrekking.

Deze nota van zienswijzen bevat alleen de reacties op de zienswijze welke gericht zijn op het PIP inclusief inrichtingsplan en/of monitoringsplan. Een aantal zienswijzen zijn zowel op het PIP als het Peilbesluit gericht en liggen dus zowel bij Provinciale Staten als bij het Algemeen Bestuur van Waterschap Brabantse Delta ter besluitvorming voor. Daarnaast is er een publieksversie opgesteld waarbij in 1 nota antwoord wordt gegeven op alle ingediende zienswijzen. Met onderstaande kleuren is daarin aangegeven wie het bevoegde gezag is en waar dat deel van de zienswijze betrekking op heeft.

	Besluitstuk	Bevoegd gezag
PIP	Provinciaal Inpassingsplan	Provinciale Staten van Noord-Brabant
PB	Peilbesluit	AB Waterschap Brabantse Delta
PIP + PB	Provinciaal Inpassingsplan en Peilbesluit	Provinciale Staten van Noord-Brabant AB Waterschap Brabantse Delta
WNB	Ontheffing Wet natuurbescherming	Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
PPWW	Projectplan Waterwet	AB Waterschap Brabantse Delta

1.8 Opzet nota van zienswijzen

Naar aanleiding van de terinzagelegging van het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan, de Milieueffectrapportage, Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen en de ontwerpbeschikking Ontheffing Wet natuurbescherming zijn door belanghebbenden en betrokkenen zienswijzen ingediend. In deze nota van zienswijzen wordt aangegeven of en zo ja hoe de zienswijzen worden meegenomen in de plannen. Deze nota van zienswijzen is bedoeld voor degenen die een zienswijze hebben ingediend. De nota van zienswijzen bevat de beantwoording van deze zienswijzen. Ook wordt in deze nota van zienswijzen antwoord gegeven op de adviezen die zijn ontvangen van de Commissie voor de m.e.r. Daarnaast is de nota bedoeld voor degenen die in het project geïnteresseerd zijn. Zij kunnen zich, door het lezen van deze nota, een beeld vormen van de hoofdlijnen van de inspraak en van de wijze waarop de initiatiefnemers van de gebiedsontwikkeling Natuurgebied Westelijke Langstraat zijn omgegaan met de zienswijzen en hoe deze doorwerken in de plannen.

De zienswijzen die zijn ingediend in het kader van het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen Westelijke Langstraat (PPWW) zijn in hoofdstuk 5 van deze nota behandeld.

Indeling van deze nota van zienswijzen

De nota van zienswijzen 'Natuurgebied Westelijke Langstraat' is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: Inleiding
- Hoofdstuk 2: Thema's zienswijzen
- Hoofdstuk 3: Algemene beantwoording per thema
- Hoofdstuk 4: Individuele beantwoording per zienswijze

- Hoofdstuk 5: Projectplan Waterwet mitigerende maatregelen
- Bijlage: verklarende woordenlijst

1.9 Ontvankelijkheid

Het ontwerp PIP/MER heeft van 22 mei 2019 tot en met 2 juli 2019 ter inzage gelegen. Er zijn in deze periode 74 ontvankelijke zienswijzen ingediend. De zienswijze van reclamant 75 is buiten deze termijn verzonden en ontvangen. Deze zienswijze is daarom niet ontvankelijk.

Het ontwerp-PPWW heeft van 5 tot en met 16 oktober ter inzage gelegen. Er zijn in deze periode 8 ontvankelijke zienswijzen ingediend (zienswijze 76 tot en met 83). De zienswijze van reclamant 84 is pro forma ontvangen en daarna niet binnen de gestelde termijn aangevuld. Deze zienswijze is daarom niet ontvankelijk.

1.10 Vervolprocedure

De vaststellingsbesluiten zullen via dezelfde kanalen als de ontwerpbesluiten ter inzage worden gelegd. Belanghebbenden kunnen tegen de besluiten beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepsschrift bedraagt zes weken en vangt aan vanaf de dag na de terinzagelegging van het besluit. Beroep kan worden ingesteld door degene die:

- een zienswijze naar voren hebben gebracht bij het ontwerp-inpassingsplan;
- het oneens zijn met wijzigingen die ten opzichte van de ontwerpbesluit zijn aangebracht;
- redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen naar voren te hebben gebracht over het ontwerp-inpassingsplan.

Op de besluiten waarbij het PIP en het PPWW zijn vastgesteld is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dat betekent dat na afloop van de termijn voor het instellen van beroep (tot uiterlijk zes weken na de terinzagelegging) geen beroepsgronden meer kunnen worden aangevoerd. Het instellen van pro forma beroep tegen de besluiten is dus niet mogelijk. In het beroepsschrift dient te worden vermeld dat op de besluiten waartegen beroep wordt ingesteld de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

2. Thema's zienswijzen

Bij het beantwoorden van de zienswijzen zijn alle argumenten onderverdeeld in thema's. Deze thematisering is gebruikt om de individuele zienswijzen te categoriseren en op onderdelen algemene antwoorden te kunnen formuleren. In de algemene beantwoording (hoofdstuk 3) is van deze thematisering gebruik gemaakt.

De ingediende zienswijzen zijn allemaal individueel behandeld. Wanneer dezelfde punten zijn aangedragen door verschillende indieners, is daarvoor gebruik gemaakt van algemene beantwoording. Er is ook gebruik gemaakt van algemene beantwoording als een zienswijze zich richt op de algemene werkwijze van het project Westelijke Langstraat.

Wanneer dat noodzakelijk is geacht, is de beantwoording individueel nader toegelicht. Niet alle thema's zijn daarom terug te vinden in de algemene beantwoording. De thema's die betrekking hebben op wateroverlast en de waterdossiers, zijn bijvoorbeeld zodanig specifiek, dat zij op perceelsniveau aanschouwd moeten worden en individuele aandacht vragen.

Thema	Beschrijving
1. Wateroverlast percelen (particulier)	Er zijn door particulieren zienswijzen ingediend, die ingaan op de zorgen omtrent wateroverlast op percelen in of nabij het plangebied en het huidige gebruik van deze percelen. Het gaat daarbij met name om het gebruik van deze gronden als tuin of weide. Enkele reclamanten hebben hun zorgen geuit over verzakking van het perceel of schade aan begroeiing. Deze zienswijzen zijn ingedeeld in het thema 'Wateroverlast percelen (particulier)'.
2. Wateroverlast percelen (landbouw)	Er zijn door (landbouw)bedrijven zienswijzen ingediend, die ingaan op de zorgen omtrent wateroverlast op percelen in of nabij het plangebied en het huidige gebruik van deze percelen. Het gaat daarbij met name om het landbouwkundig gebruik van deze gronden. Enkele reclamanten hebben hun zorgen geuit over bijvoorbeeld schade aan gewassen en beweiding van de gronden door vee. Deze zienswijzen zijn ingedeeld in het thema 'Wateroverlast percelen (landbouw)'.
3. Wateroverlast gebouwen	Er zijn zienswijzen ingediend, die ingaan op zorgen omtrent de wateroverlast in en schade aan gebouwen. Het gaat daarbij om de effecten van de aanpassingen in de waterhuishouding op woningen, funderingen, kelders en bijgebouwen. Er worden onder andere zorgen geuit over verzakking en zetting. Deze zienswijzen zijn ingedeeld in het thema 'Wateroverlast gebouwen'.

Thema	Beschrijving
4. Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Ten behoeve van het behoud en herstel van de natuurontwikkeling in de Westelijke Langstraat wordt het watersysteem aangepast. Er worden peilveranderingen aangebracht en (waterhuishoudkundige) inrichtingsmaatregelen uitgevoerd. De zienswijzen die ingaan op de aanpassing, inrichting en werking van het watersysteem zijn ingedeeld in het thema 'Inrichtingsmaatregelen watersysteem'. Het gaat daarbij ook om mitigerende maatregelen op het niveau van het watersysteem.
5. Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	Om wateroverlast op perceelsniveau te voorkomen worden bij verschillende reclamanten mitigerende maatregelen uitgevoerd. Het gaat om het aanbrengen van duikers, (ver)graven van waterlopen, het ophogen van steigers, het aanleggen van buisdrainages en beschoeiing en het lokaal ophogen van percelen. De zienswijzen die ingaan op mitigerende maatregelen op perceelsniveau zijn ingedeeld in het thema 'Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)'. Het gaat daarbij ook om mitigerende maatregelen op het niveau van het watersysteem.
6. Waterdossier	Voor elk perceel waarop mitigerende maatregelen uitgevoerd worden is een waterdossier opgesteld in overleg met de eigenaren en bewoners. De zienswijzen die ingaan op (de inhoud van) het waterdossier zijn ingedeeld in dit thema.
7. Schaderegeling	Er zijn zienswijzen die zich richten op wijze waarop omgegaan wordt met eventuele schade naar aanleiding van realisatie van de plannen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in schade naar aanleiding van de inrichtingsmaatregelen (waaronder wateroverlast) en planschade (naar aanleiding van de nieuwe bestemming). De zienswijzen die ingaan op planschade, schade naar aanleiding van wateroverlast en schaderegelingen zijn ingedeeld in het thema 'Schaderegeling'.
8. Monitoring	Gedurende de uitvoering worden de grondwaterpeilen gemonitord door middel van peilbuizen. Dit is vastgelegd in het Monitoringsplan. Zienswijzen die ingaan op de wijze van monitoring zijn ingedeeld in dit thema.
9. Nulmeting en vooronderzoek	Om de beginsituatie te kunnen beoordelen zijn nulmetingen verricht. Zienswijzen die betrekking hebben op de nulmeting en bijbehorende vooronderzoeken zijn ingedeeld in dit thema.
10. Cultuurhistorie en landschap	De Westelijke Langstraat is een gebied met cultuurhistorische en landschappelijke waarden. In het plan is aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met deze waarden. Zienswijzen die zich richten op de cultuurhistorische en landschappelijke waarden zijn ingedeeld in dit thema.

Thema	Beschrijving
11.Onderhoud en beheer	De natuurpercelen in de Westelijke Langstraat zullen worden beheerd als natuurgebied. Voor het beheer en onderhoud van het gebied zijn natuurdoeltypen aangeduid op de kaart en zijn/worden afspraken gemaakt met de beheerders om de gronden conform deze typen te beheren. Zienswijzen die ingaan op de natuurdoeltypen, het beheer en het onderhoud, zijn ingedeeld in het thema 'Onderhoud en beheer'.
12.Overlast ongedierte	Er zijn zienswijzen ingediend, die zich richten op zorgen omtrent de mogelijke toename van ongedierteoverlast als gevolg van de realisatie van de plannen. Het gaat daarbij onder andere over overlast door muggen, knutten en ratten. Deze zienswijzen zijn ingedeeld in het thema 'Overlast ongedierte'.
13.Ontsluiting (routes, verkeer)	Zienswijzen die zich richten op de ontsluiting van het natuurgebied, ontsluiting van percelen of eigendommen van reclamanten, de ligging van de bestaande wegen en verkeersroutes door het gebied, zijn ingedeeld in het thema 'Ontsluiting (routes, verkeer)'.
14.Wandelroutes, recreatie, privacy	Zienswijzen die zich richten op recreatie in het gebied, de ligging van (recreatieve) wandelroutes en mogelijke aantasting van privacy van bewoners naar aanleiding van de ligging van deze routes, zijn ingedeeld in dit thema.
15.Communicatie	Zienswijzen die zich richten op de communicatie en participatie zijn ingedeeld in het thema 'Communicatie'. Het gaat daarbij onder andere over het betrekken van omwonenden, het organiseren van bewonersbijeenkomsten en het informeren van de belanghebbenden.
16.Nieuwe bestemming en begrenzing	In het PIP krijgen veel percelen een nieuwe bestemming. Zienswijzen die zich richten op de nieuwe bestemming zijn ingedeeld bij dit thema. Het betreft ook zienswijzen die zich richten op de totstandkoming van de begrenzing van het PIP, het bepalen van de bestemming of de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant.
17.Milieueffectrapportage	De afweging voor het voorkeursalternatief (VKA) is gemaakt in de milieueffectrapportage (MER). Zienswijzen die zich richten op het MER zijn in dit thema ingedeeld.
18.Nut en noodzaak natuurherstel	Er zijn zienswijzen ingediend, die zich richten op de nut en noodzaak van het natuurherstel. Het gaat daarbij onder andere over de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 over het gebruik van het (voormalige) Programmatiese Aanpak Stikstof (PAS) voor het verlenen van toestemming voor activiteiten, de stikstofgevoeligheid van het gebied en de noodzaak van het nemen van hydrologische en ecologische herstelmaatregelen.

<i>Thema</i>	<i>Beschrijving</i>
19.Procedure	Er zijn zienswijzen ingediend, die zich richten op de procedure die gevolgd is of nog gevolgd gaat worden. Daarnaast zijn zienswijzen ingediend, die zich richten op het rechtszekerheids- en/of zorgvuldigheidsbeginsel. Enkele zienswijzen gaan ook in op de economische en financiële uitvoerbaarheid van het plan en het aspect goede ruimtelijke ordening. Deze zienswijzen zijn ingedeeld in het thema 'Procedure'.

3. Algemene beantwoording per thema

De ingediende zienswijzen zijn allemaal individueel behandeld. Wanneer dezelfde punten zijn aangedragen door verschillende indieners, is daarvoor gebruik gemaakt van algemene beantwoording. Er is ook gebruik gemaakt van algemene beantwoording als een zienswijze zich richt op de algemene werkwijze van het project Westelijke Langstraat.

De algemene beantwoording is ingedeeld per thema (zie thema's hoofdstuk 2). Wanneer dat noodzakelijk is geacht, is de beantwoording individueel nader toegelicht. Niet alle thema's zijn daarom terug te vinden in de algemene beantwoording. De thema's die betrekking hebben op wateroverlast en de waterdossiers, zijn bijvoorbeeld zodanig specifiek, dat zij met name op perceelsniveau aanschouwd moeten worden en om individuele aandacht vragen. In de individuele beantwoording komt de onderverdeling in thema's eveneens terug.

Thema 3. Wateroverlast gebouwen

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
3.1	PIP PB	De wijze waarop wordt omgegaan met het risico op zetting in woningen en andere gebouwen als gevolg van de geplande peilveranderingen.	Er is een risicoanalyse uitgevoerd, waarbij invloed van waterpeilveranderingen op fundatie in beeld is gebracht. Voor de woningen en andere gebouwen, waar sprake is van verhoogd risico en woningen die reeds zijn ingeschaald op een hoog risico, geldt het volgende: Voorafgaand aan de peilveranderingen zal een deformatiemeting en nulmeting worden uitgevoerd. Het grondwaterpeil wordt gemonitord conform het Monitoringsplan. Er zijn peilbuizen toegevoegd naar aanleiding van het geotechnisch onderzoek. In het Monitoringsplan, als bijlage onderdeel van het Inrichtingsplan is in bijlage IV een aangepaste kaart met alle locaties van de peilbuizen opgenomen, zie ook algemeen beantwoording 9.1. Indien er zetting optreedt ten gevolge van de grondwaterpeilverandering, wordt gezocht naar een passende oplossing. Er kunnen locatie-specifieke maatregelen worden getroffen of de geleden schade zal worden gecompenseerd. Voor de afhandeling van schade geldt tevens de algemene werkwijze, zoals omschreven in algemene beantwoording 7.1 en 7.2.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan			
Naar aanleiding van 3.1 wordt het Monitoringsplan (behorend bij het Inrichtingsplan) gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.11.			

Thema 4. Inrichtingsmaatregelen watersysteem

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
4.1	PIP PB	De ligging van de watergang langs de woonwijk De Binnenbijster	Naar aanleiding van de zienswijzen en gesprekken die zijn gevoerd met bewoners van de woonwijk De Binnenbijster, is de ligging van de watergang tussen de woonwijk en het natuurgebied heroverwogen. De watergang was in de ontwerpplannen ingetekend direct tegen de perceelsgrens van de woningen aan de Koperwiek en de Watersnip. De ligging van de watergang wordt zodanig aangepast, dat tussen de percelen van de bewoners en de watergang een circa 5 meter brede onderhoudsstrook komt te liggen. Deze onderhoudsstrook wordt aangebracht ten behoeve van het beheer en onderhoud van de watergang door het Waterschap Brabantse Delta en wordt niet openbaar toegankelijk. De watergang krijgt een bovenbreedte van circa 10 meter. De oostelijke zijde van de watergang wordt ook voorzien van een onderhoudsstrook van circa 5 meter breed. De aanpassingen zijn opgenomen op het aangepaste Inrichtingsplan en de verbeelding van het PIP.
4.2	PIP PB	De afvoer van de Bovenkerkse Polder is vanwege het vervallen van de oostelijke afvoer naar het ZAK niet voldoende om verhoging van de oppervlaktewaterstanden te voorkomen.	De oostelijke afvoer van de Bovenkerkse Polder komt met het plan te vervallen. Hierdoor zal de gehele afwatering na de inrichting plaatsvinden via de westelijke afvoer 't Vaartje. Om de verhoging van de oppervlaktewaterstanden in de Bovenkerkse Polder te voorkomen, is een planaanpassing opgenomen. Deze planaanpassing omvat de aanpassing van het profiel van de watergang ten zuiden van de A59 (WGWN_17). De waterloop van de snelweg naar de Winterdijk zal een ruimer profiel krijgen. De duiker in deze watergang wordt vervangen door grotere duiker. De planaanpassing leidt tevens tot een aanpassing van het Peilbesluit. In het peilgebied GPG00513 wordt in de toekomstige situatie een vast peil van -0.90 gevoerd. De planaanpassing is hydrologisch getoetst door het waterschap. De planaanpassing zorgt ervoor dat de plannen niet leiden tot een verhoging van de oppervlaktewaterstanden in de Bovenkerkse Polder. De aanpassingen zijn opgenomen op het aangepaste Inrichtingsplan, het Peilbesluit en de verbeelding van het PIP.

Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan	
Naar aanleiding van 4.1 wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1. Naar aanleiding van 4.1 wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1. Naar aanleiding van 4.1 wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1. Naar aanleiding van 4.2 wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.2. Naar aanleiding van 4.2 wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2. Naar aanleiding van 4.3 wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5.	

Thema 7. Schaderegeling

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
7.1	PIP PB	Het is onduidelijk wie aansprakelijk is voor schade, die wordt veroorzaakt door eventueel optredende wateroverlast als gevolg van de plannen. Hierover dient vooraf duidelijkheid te worden verschaft. Daartoe dient een schadeprotocol opgesteld te worden.	Op basis van modellen is door de provincie en het waterschap berekend of en waar eventuele grondwateroverlast zal optreden. Na uitvoering van de maatregelen kan blijken dat de feitelijke situatie afwijkt van de uitkomsten van de modelberekeningen. Daarom zal de feitelijke situatie zorgvuldig gemonitord worden. Het waterschap is verantwoordelijk voor de monitoring. Mocht er toch (grond)wateroverlast ontstaan als gevolg van de uitvoering van het project kunt u de provincie en het waterschap hierop aanspreken. De provincie richt hier in 2021 een loket voor in. Tot die tijd kunt u terecht bij de provincie via westelijkelangstraat@brabant.nl. Indien als gevolg van de plannen grondwateroverlast ontstaat, zullen de provincie en het waterschap dit proberen op te lossen. Indien het voorkomen van wateroverlast niet mogelijk is vanwege het noodzakelijke natuurherstel, kan aanspraak worden gemaakt op een schadevergoeding. Zie hiervoor antwoord 7.2.
7.2	PIP PB	Het is onduidelijk hoe schades afgehandeld worden.	De provincie en het waterschap proberen schade zoveel mogelijk te voorkomen. Mocht er toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie en/of het waterschap. Welk bestuursorgaan verantwoordelijk is voor de geleden schade, is afhankelijk van het type schade. Schade naar aanleiding van de plannen kan worden onderverdeeld in twee typen schade. Enerzijds kan sprake zijn van planschade (waardevermindering van onroerende zaken of inkomensschade als

			gevolg van een planologische verandering); anderzijds kan sprake zijn van schade als gevolg van de uitvoering van de plannen. <u>Planschade</u> Degene die planschade als gevolg van het door Provinciale Staten vastgestelde provinciaal inpassingsplan leidt, kan overeenkomstig de door de provincie vastgestelde Verordening planschade Noord-Brabant aanspraak maken op een tegemoetkoming, voor zover de schade redelijkerwijs niet voor zijn rekening behoort te blijven, en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd. In deze regeling is voorzien in de inschakeling van een onafhankelijke adviseur of adviescommissie. Zie voor de Verordening planschade de website van de provincie Noord-Brabant (https://www.brabant.nl/loket/regelingen/cvdr602561_1). <u>Schade door uitvoering en/of wateroverlast</u> Degene die schade of nadeel heeft als gevolg van de uitvoering van de plannen (PIP, Peilbesluit en/of Projectplan Waterwet) kan overeenkomstig artikel 7.14 en 7.15 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding indienen bij het waterschap, voor zover de schade redelijkerwijs niet voor zijn rekening behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd. Voor meer informatie over de wijze waarop deze schade gemeld moet worden en verder afgehandeld wordt kunt u nu kijken op: https://www.brabantsedelta.nl/schadevergoeding-aanvragen. Later zal deze informatie ook opgenomen worden in het loket.
7.3	PIP PB	Er is sprake van een omgekeerde bewijslast, waarbij de provincie vooraf zal moeten aantonen dat geen wateroverlast zal optreden als gevolg van de plannen.	In de milieueffectrapportage (MER), het Provinciaal Inpassingsplan (PIP), het Peilenplan en het Projectplan Waterwet Mitigerende Maatregelen Westelijke Langstraat (PPWW) is inzichtelijk gemaakt welke gevolgen de provincie en het waterschap verwachten en welke mitigerende maatregelen getroffen worden om overlast te voorkomen. De provincie en het waterschap hebben de te verwachten overlast als gevolg van het project met modelberekeningen in kaart gebracht. Daarnaast is het monitoringsnetwerk uitgebreid om de gevolgen van de maatregelen te volgen en waar mogelijk bij te sturen. Omdat het niet mogelijk is om vooraf garanties af te geven, is er vanaf 2021 een loket beschikbaar voor de gevallen waar onverhoopt toch (grond)wateroverlast wordt ervaren. Dit loket zal onderzoeken wat de oorzaak van de overlast is. Indien de oorzaak ligt in de uitgevoerde maatregelen zullen zij opzoek gaan naar een oplossing dan wel de geleden schade compenseren. In algemene beantwoording 7.2 is omschreven op welke wijze wordt gehandeld in geval van schade.

7.4	PIP PB	De provincie zal garant moeten staan dat geen wateroverlast zal optreden .	De provincie en het waterschap hebben aangegeven dat er geen toename mag zijn ten opzichte van de huidige (grond)wateroverlast bij woningen en tuinen ten gevolge van de maatregelen. Indien de (grond)wateroverlast toch toeneemt zullen zij dit oplossen dan wel de schade vergoeden, zoals in algemene beantwoording 7.2 is verwoord.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan			
Geen aanpassingen.			

Thema 9. Nulmeting en vooronderzoek

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
in	PIP PB	Er moet een nulmeting plaatsvinden vóór aanvang van de werkzaamheden en de aanpassing van de grondwaterstand.	In het gebied staan al veel peilbuizen (meetpunten), die al jarenlang gemonitord worden. De meetgegevens uit deze peilbuizen en andere informatie is gebruikt om het hydrologisch model op te stellen en te kalibreren. Het is mogelijk om met dit hydrologisch model de verwachte effecten van de te nemen maatregelen te voorspellen. Daarom is het niet nodig om op elk perceel een peilbuis te plaatsen om de effecten van de maatregelen te kunnen beoordelen. De metingen en berekeningen vullen elkaar aan en vormen samen de nulmeting. Door middel van de modelberekeningen zijn de verwachte effecten van maatregelen bepaald en worden de grondwaterstanden in het gebied daartussen berekend. Na én tijdens de uitvoering van de maatregelen worden de bestaande peilbuizen nog steeds gemonitord om te kijken of de berekende veranderingen ook daadwerkelijk optreden. De monitoring is uitvoerig omschreven in het Monitoringsplan, dat als bijlage onderdeel uitmaakt van het Inrichtingsplan. In het Monitoringsplan is daarnaast de plaatsing van extra peilbuizen opgenomen om met nog grotere nauwkeurigheid de effecten te kunnen volgen en indien mogelijk bij te sturen, dan wel de effecten te mitigeren en/of de schade te vergoeden. Ook deze extra peilbuizen worden aangebracht voordat gestart zal worden met de herstelmaatregelen. Daardoor zal ook voor deze peilbuizen een nulmeting worden verricht vóór aanvang van de maatregelen. Tevens zijn op basis van het advies van de Commissie m.e.r., de ingediende zienswijzen en het opgestelde Projectplan Waterwet nog extra peilbuizen aangebracht. In het Monitoringsplan, als bijlage

		onderdeel van het Inrichtingsplan is in bijlage IV een aangepaste kaart met alle locaties van de peilbuizen opgenomen.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan		
Naar aanleiding van 9.1 wordt het Monitoringsplan (behorend bij het Inrichtingsplan) gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.11.		

Thema 11. Onderhoud en beheer

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
11.1	PIP	Het is onduidelijk waarom voor bepaalde natuurdoeltypen is gekozen.	Om binnen Natura2000-gebieden aan te geven welke natuurwaarden aanwezig zijn en van belang zijn om te beschermen wordt gebruik gemaakt van habitattypen. Dit zijn ecosysteemttypen met karakteristieke geografische, abiotische en biotische kenmerken. In het Beheerplan Langstraat staat het overzicht met de voorkomende habitattypen in het Natura 2000-gebied. De voorgenomen natuurherstelmaatregelen in de Westelijke Langstraat hebben als doel de bestaande habitats in stand te houden en te versterken. Daarnaast is uitbreiding van de habitats één van de doelen. De ontwikkeling tot (kwalificerende) habitattypen kost echter tijd na de inrichting en is afhankelijk van het beheer en de precieze/lokale uitwerking van de maatregelen van het project. Om richting te geven aan dit beheer is het onvoldoende om alleen gebruik te maken van de breed gedefinieerde habitattypen. De habitattypen zijn daarom vertaald naar natuurdoeltypen volgens de index Natuur en Landschap (https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/). De kaart sluit daarmee aan bij de systematiek die wordt gebruikt voor heel Brabant (ook van de natuur buiten de N2000-gebieden) en kan opgenomen worden in het Natuurbeheerplan van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Voor het gehele natuurgebied 'Westelijke Langstraat' zijn de natuurdoeltypen weergegeven op de kaart in bijlage 6 van de toelichting van het PIP, Eindbeeld VKA Natuurdoeltypen. Deze kaart is, op basis van voortschrijdend inzicht en ingediende zienswijzen, nogmaals beoordeeld en voor enkele deelgebieden heroverwogen. Verder zijn de volgende aannames gehanteerd: • Het habitatype 'N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland' bevindt zich op de (relatief) drogere en voedselrijkere percelen binnen het gebied. • De habitattypen trilvenen, blauwgraslanden, veenmosrietlanden, kalkmoerassen en kranwierwateren zijn samengevat onder

			natuurtype 'natte schraallanden'. Omdat de vegetatie in de Langstraat op basis van kwelstromen en plaatselijke hoogteverschillen een mozaïek vormt van verschillende types op kleine schaal afgewisseld met water- en verlandingsvegetaties in de sloten, zullen deze habitattypen in de praktijk plaatselijk binnen de natte schraallanden tot ontwikkeling kunnen komen. • Ook de iets zuurdere natte schrale vegetatie van vochtige heide kan in deze mozaïekvegetaties voorkomen. • Meer voedselrijke, natte typen vegetatie wordt als vochtig hooiland of moeras aangegeven. • Verder zijn de huidig bestaande bossen (N14.02 Hoog- en laagveen bos en N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos) overgenomen en grotendeels aangegeven als 'N14.02 Hoog- en laagveen bos', omdat dit (natte) natuurtype het best aansluit bij de bestaande kenmerken van dit gebied. • De bestaande eendenkooi is overgenomen als 'N17.04 Eendenkooi'. • De nog te ontwikkelen natuur achter de Winterdijk is aangepast ten opzichte van het VKA (was Heischrale graslanden) in N00.01 Zoekgebied 9 Westelijke Langstraat. Dit wil zeggen dat binnen de abiotische kenmerken (bodem, grondwater etc.) van het perceel, in overleg met de toekomstige eindbeheerder, gekeken gaat worden waar welk natuurdoel gerealiseerd kan worden. Er kan dan gekozen worden uit de volgende natuurdoeltypen: vochtig hooiland (N10.02), kruiden- en faunarijke grasland (N12.02), moeras (N05.04) of bos (N14.02).
11.2	PIP	Het is onduidelijk welke afweging heeft geleid tot de keuze om enkele percelen af te graven, in plaats van uit te mijnen, als methode om de natuurgronden te verschrallen.	Door uitsluitend te maaien en af te voeren kan de beschikbaarheid van fosfaat op voormalige landbouwgronden onvoldoende worden teruggebracht om binnen een termijn van enkele tientallen jaren een fosfaat-gelimiteerde uitgangssituatie te creëren. Het enkel stopzetten van bemesting, zelfs met verschalingsbeheer is onvoldoende. In tegenstelling tot de stikstofconcentratie (N) in de bodem neemt de fosfaatbeschikbaarheid (P) niet sterk af door uitspoeling. Om het behoud en de ontwikkeling van waardevolle vegetaties mogelijk te maken en zodoende het natuurdoel te realiseren, is het verwijderen van de fosfaatrijke toplaag onontkoombaar. De mogelijk te ontgronden percelen zijn voor het laatst onderzocht op voedselrijkdom door onderzoekscentrum B-ware in 2015 en 2019. In 2007 is ook door B-ware onderzoek gedaan in het kader van het MER. De mogelijkheden om de percelen af te graven of uit te mijnen zijn meegenomen in elk van deze onderzoeken. Conclusie van deze onderzoeken en afwegingen door experts is dat afgraven gevolgd door verschrallingsbeheer noodzakelijk is, om de gewenste condities

		te creëren voor het realiseren van het natuurdoel voor betreffende gronden. In paragraaf 4.4.1 van het Inrichtingsplan is het afgraven van percelen nader omschreven.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan		
Naar aanleiding van 11.1 wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33.		

Thema 12. Overlast ongedierte

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
12.1	PIP	De plannen zullen leiden tot (een toename van) overlast van muggen en knutten. Dit gaat gepaard met een aantasting van het woon- en leefklimaat voor omwonenden.	Als gevolg van klimaatverandering wordt de kans op muggen en knutten groter. Dit geldt niet alleen voor de voorgenomen natuurherstelplannen, maar ook voor de autonome ontwikkeling van de Westelijke Langstraat. Door de voorgenomen vernatting van het gebied zullen muggen en knutten in het gebied vaker voorkomen. Dit risico is matig tot groot. Het risico speelt zeker in de eerste jaren, wanneer het ecosysteem nog niet in balans is en er nog niet voldoende predatoren aanwezig zijn. Hierdoor zou overlast bij woningen kunnen ontstaan. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen is een aanvullend onderzoek uitgevoerd door Wageningen Environmental Research. Dit onderzoek is toegevoegd als bijlage 10 Risicoanalyse stekende insecten (Verdonschot, 2019) bij de toelichting van het PIP. De conclusie van dit onderzoek luidt dat de kans dat de voorgenomen herinrichting van de Westelijke Langstraat leidt tot overlast van stekende insecten aanmerkelijk groot is, tenzij er in wordt geslaagd door peilbeheer en watersturing een hydrologisch stabiele situatie te laten ontstaan, waarbij voedselarme kwel de boventoon voert en de waterpeilen in zomer en in winter weinig gaan fluctueren. In het onderzoek worden maatregelen aanbevolen om de muggen- en knuttenoverlast zo veel mogelijk te beperken. Deze maatregelen zijn beschreven in algemene beantwoording 12.2. Met de uitvoering van deze maatregelen wordt de invloed van muggen en knutten op het woon- en leefklimaat in omliggende woongebieden zo veel mogelijk beperkt, terwijl de natuurdoelstellingen voor het gebied behaald kunnen worden.
12.2	PIP	Het is onduidelijk welke maatregelen worden genomen om muggenoverlast te voorkomen of te beperken. Het voorkomen van muggenoverlast wordt niet	In het onderzoek dat is uitgevoerd door Wageningen Environmental Research worden aanbevelingen gedaan om muggen- en knuttenoverlast zoveel mogelijk te beperken. Om de aantallen ontwikkelende larven van stekende insecten zo laag mogelijk te houden wordt: - met gedetailleerd peilbeheer gezorgd voor een stabiel oppervlaktewaterpeil, waardoor grote oppervlakten van water op maaiveld wordt voorkomen; - zo min mogelijk voedselrijk water het gebied ingelaten; - gezorgd voor beheer en inrichting van het gebied, zodanig dat volwassen insecten hun toevlucht kunnen zoeken in het

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
		geborgd in de plannen.	gebied zelf en verspreiding van volwassen insecten wordt bemoeilijkt; - gezorgd voor gericht beheer met behulp van de genoemde aanbevelingen om het aantal stekende insecten nog verder om laag te brengen, indien dit noodzakelijk is. De uitwerking van de maatregelen heeft een zodanig detailniveau, dat deze niet wordt uitgewerkt in het PIP, maar in de verdere uitwerking van de inrichting en het beheer. Vanwege het feit dat de verwachte grondwaterpeilen zijn gebaseerd op modelberekeningen, is het niet mogelijk om vooraf garanties af te geven met betrekking tot het voorkomen van water op het maaiveld. Oppervlakten van water op het maaiveld zijn een gevolg van het grondwaterpeil. Daarom worden de grondwaterpeilen gemonitord conform het Monitoringsplan. Mochten oppervlakten van water op het maaiveld ontstaan, zullen de waterpeilen worden bijgesteld. Oppervlakten van water op het maaiveld zijn voor het grootste deel van de gewenste natuurdoeltypen ook niet wenselijk. Mocht als gevolg van de plannen extra overlast door insecten ontstaan, kan dit worden gemeld bij het loket van de provincie, dat vanaf 2021 wordt ingericht. Dit loket zal onderzoeken wat de oorzaak van de overlast is en zoeken naar een oplossing, wanneer de uitgevoerde maatregelen oorzaak zijn van de overlast.
12.3	PIP	De watergangen zullen stromend water moeten bevatten om muggenoverlast tegen te gaan.	De nieuwe watergangen worden grotendeels gegraven om bovenstrooms gelegen percelen te ontwateren, waarmee stroming in het waterlopenstelsel gegarandeerd is.
12.4	PIP	Muggenoverlast voor omwonenden is onvoldoende meegewogen in de totstandkoming van de plannen.	Overlast door muggen is meegewogen in de afweging die gemaakt is in het MER. Zowel in de minimale als in de maximale variant wordt het aspect 'overlast door muggen en knutten' licht negatief beoordeeld. In alle varianten is sprake van een kleine verslechtering (negatieve beoordeling) ten opzichte van de autonome ontwikkeling. In bijlage IX 'Gezondheid milieu en bodem' bij het MER, is nader aandacht besteed aan overlast door muggen en knutten. Overlast door muggen is dus wel meegenomen in de afweging, maar heeft, vanwege de overeenkomstige effectenbeoordeling bij elk van de alternatieven, geen invloed gehad op de keuze voor het voorkeursalternatief.

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
			Voor punten die negatief uitpakken in de effectenbeoordeling van het MER is bekeken welke mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden, om overlast zoveel mogelijk te voorkomen. Om overlast van muggen en knutten zo veel mogelijk te voorkomen, worden daarom ook mitigerende maatregelen uitgevoerd. Er is een aanvullend onderzoek uitgevoerd door Wageningen Environmental Research (Verdonschot, 2019), waarin de overlast als matig tot groot wordt beoordeeld en maatregelen worden aanbevolen om overlast van muggen- en knutten te voorkomen. Zie daarvoor ook antwoord 12.2.
12.5	PIP	De onderzoeken die worden aangehaald in het kader van muggenoverlast zijn gedateerd.	Er is naar aanleiding van de zienswijzen een aanvullende onderzoek uitgevoerd door Wageningen Environmental Research. Dit onderzoek is toegevoegd als bijlage bij de toelichting van het PIP (Verdonschot, 2019). De resultaten van dit onderzoek worden meegenomen bij de definitieve inrichting van het gebied. Zie daarvoor algemene beantwoording 12.1 en 12.2.
12.6	PIP	De toename aan muggenoverlast leidt tot een verhoogde kans op dierziekten bij onder andere paarden en melkvee.	Slechts een heel klein aandeel van de dierziekten wordt verspreid door stekende insecten. In Nederland komen deze ziektes, waaronder bijvoorbeeld blauwtong, niet of niet meer voor. Zie verder algemene beantwoording 12.1 en 12.2, waarin is aangegeven welke maatregelen worden genomen om de aantallen ontwikkelende larven van stekende insecten zo laag mogelijk te houden.
12.7	PIP	De plannen zullen leiden tot (een toename van) overlast van ratten en andere knaagdieren. De toename aan knaagdieren kan ziekten met zich meebrengen.	Overlast door ratten is meegewogen in de afweging die gemaakt is in het MER. Zowel in de minimale als in de maximale variant wordt het aspect 'overlast door ratten' neutraal beoordeeld. De verwachting is dat de overlast door ratten in alle alternatieven niet veel zal veranderen. Wel zou de voorgenomen vernatting van het gebied kunnen leiden tot tijdelijke overlast door ratten. De tijdelijkheid komt voort uit het feit dat ratten en muizen tijdens de vernattingsperiode op zoek zullen gaan naar droge gebieden met voldoende voedsel. Op deze plekken kan mogelijk overlast ontstaan. Gebaseerd op het lage aantal waarnemingen in de laatste 5 jaar in het gebied, speelt dit proces naar verwachting maar een kleine rol. Ratten en muizen kunnen infectieziekten met zich meebrengen. Het besmettingsrisico voor mensen is echter klein.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan			
Naar aanleiding van 12.1 en 12.4 wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.15.			

Thema 14. Wandelroutes, privacy en recreatie

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
14.1	PIP	Het is onduidelijk waar in het gebied wandelroutes worden gerealiseerd.	In het Provinciaal Inpassingsplan wordt de exacte ligging van wandelroutes niet vastgelegd. In het MER zijn wel indicatieve mogelijkheden aangegeven voor wandel- en recreatieroutes. Deze mogelijke ligging is voortgevloeid uit eerder georganiseerde gebiedsbijeenkomsten. De gemeente Waalwijk zal, in samenspraak met de omgeving en de toekomstige beheerders, de exacte ligging van de wandelroutes nader uitwerken.
14.2	PIP	De privacy en rust voor omliggende woningen zijn onvoldoende geborgd, omdat wandelroutes dicht langs woningen kunnen worden gerealiseerd.	In het Provinciaal Inpassingsplan wordt de exacte ligging van wandelroutes niet concreet vastgelegd. De gemeente Waalwijk zal, in samenspraak met de omgeving en de toekomstige beheerders, de exacte ligging van de wandelroutes nader uitwerken in een gebiedsproces.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan			
Geen aanpassingen.			

Thema 15. Communicatie

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
15.1	PIP	De wijze van communiceren naar omwonenden was onduidelijk.	In het gebiedsproces rondom het natuurherstelproject in de Westelijke Langstraat is vooraf een communicatieplan opgesteld. De communicatie naar omwonenden is volgens dit communicatieplan uitgevoerd. Bij de (door)start van het natuurherstelproject is een brief verstuurd aan de bewoners van het projectgebied. In deze brief zijn de inwoners geïnformeerd over de plannen. Daarnaast zijn vier openbare streekbijeenkomsten geweest van meerdere dagen, waarop iedereen in de gelegenheid is gesteld de plannen in te zien en hierover vragen te stellen. Verder is er een website opgezet, zijn er nieuwsbrieven verstuurd en zijn er een aantal artikelen in het Brabants Dagblad verschenen, gerelateerd aan de gebiedsontwikkeling in de Westelijke Langstraat. De eigenaren van gronden, die nodig zijn voor de instandhoudingsmaatregelen, zijn persoonlijk benaderd.
15.2	PIP	De wijze van communiceren naar omwonenden over de te verwachten wateroverlast was onduidelijk.	Naast de algemene communicatie, zoals omschreven in algemene beantwoording 15.1, is er een apart communicatietraject opgezet voor de te verwachten wateroverlast. Er is een nieuwsbrief verstuurd naar de bewoners die hebben aangegeven, op de hoogte willen blijven rondom wateroverlast. In deze nieuwsbrief zijn de voorgenomen stappen ter voorkoming van wateroverlast beschreven. De artikelen van deze nieuwsbrief hebben ook op de website gestaan. Tijdens inloopbijeenkomsten is speciaal voor vragen over wateroverlast een aparte vragenhoek ingericht. Bij een aantal adressen is gestart met een pilot, om mitigerende maatregelen uit te proberen ter voorkoming van (bestaande) wateroverlast. Over deze pilot is gecommuniceerd via de website en bij streekbijeenkomsten. <i>Werkwijze</i> Er is gestart met een inventarisatie om in beeld te brengen op welke locaties nu al sprake is van wateroverlast en op welke locaties naar aanleiding van de plannen wateroverlast verwacht kan worden. Er is voor het gehele gebied onderzocht wat de te verwachten grondwaterstijging in het gebied zal zijn na uitvoering van het voorkeursalternatief (VKA). Het gebied, waarbinnen een grondwaterstijging van méér dan +0,05 m wordt verwacht, is nader

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
			onderzocht. Op de kaart is dit gebied aangeduid als het gebied binnen de zogenoemde '5 cm-contour'. Binnen deze '5 cm-contour' is per locatie onderzocht of wateroverlast is te verwachten. De bewoners binnen de '5 cm-contour' hebben bericht gekregen van de provincie. Een gedeelte van de bewoners heeft een brief gekregen, waarin staat dat voor zijn/haar locatie geen wateroverlast wordt verwacht. De overige bewoners hebben persoonlijk contact gehad met de provincie. Nadat duidelijk was op welke locaties naar aanleiding van de plannen eventueel wateroverlast zou kunnen ontstaan, zijn voor deze locaties locatie-specifieke waterdossiers opgesteld. Wanneer in deze dossiers specifieke maatregelen zijn voorgesteld, zijn deze uitgewerkt in het Projectplan Waterwet Mitigerende Maatregelen, dat van 5 september tot en met 16 oktober 2019 ter inzage heeft gelegen.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan			
Geen aanpassingen.			

Thema 16. Nieuwe bestemming en begrenzing Provinciaal Inpassingsplan

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
16.1	PIP	Het is onduidelijk hoe de begrenzing van het Provinciaal Inpassingsplan tot stand is gekomen.	Zoals ook omschreven in paragraaf 1.2 van de toelichting van het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) is het doel van het PIP om realisatie van de noodzakelijke instandhoudings- en herstelmaatregelen planologisch te borgen. Om de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen voor het Europees beschermd Natura2000-gebied Westelijke Langstraat, zoals beschreven in het Natura2000 Beheerplan Langstraat, te kunnen halen, worden in het gebied hydrologische en ecologische maatregelen getroffen. Naast de provinciale opgave om Natura2000-gebieden te ontwikkelen, biedt dit PIP een planologische grondslag voor de ambitie van de provincie om het Natuur Netwerk Brabant (NNB) uit te breiden en met elkaar te verbinden. Het plangebied bestaat daarom in beginsel uit het Natura2000-gebied 'Langstraat' en de omliggende gronden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Bij het bepalen van de plangrens van het PIP zijn de buitengrenzen van het Natura2000-gebied en de buitengrenzen van het NNB als uitgangspunt aangehouden. Voor het bepalen van de buitengrens in relatie tot de begrenzing van het Natura2000-gebied; zie algemene beantwoording 16.2. Voor het bepalen van de buitengrens in relatie tot de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant; zie algemene beantwoording 16.3. Daarnaast zijn ook gronden opgenomen in het plangebied, waarop systeemmaatregelen ter voorkoming van wateroverlast noodzakelijk zijn. Daarbij gaat het met name om enkele watergangen. De uiteindelijke begrenzing van het PIP volgt daarmee uit de begrenzing van het Natura2000-gebied, de begrenzing van het NNB en omliggende gronden die benodigd zijn om natuurherstel binnen het Natura2000-gebied te verwezenlijken. Bij het bepalen van de begrenzing van het PIP is het doel om de instandhoudingsdoelstellingen, zoals beschreven in het Natura2000 Beheerplan Langstraat, te behalen leidend. Daarnaast worden de ambities van de provincie Noord-Brabant voor het NNB, zoals vastgelegd in het Natuurbeheerplan Noord-

			Brabant, geconcretiseerd door alle omliggende NNB-gronden op te nemen in het plan.
16.2	PIP	De relatie tussen de begrenzing van het Provinciaal Inpassingsplan en de begrenzing van het Natura2000-gebied is onduidelijk.	Het natuurgebied 'Langstraat' is aangewezen als Natura2000-gebied op 23 mei 2013 in een aanwijzingsbesluit van de Staatssecretaris van Economische Zaken. Het gebied dat is aangewezen is weergegeven op de bij dit besluit behorende kaart. De buitengrenzen van het Natura2000-gebied bepalen voor een belangrijk gedeelte de buitengrens van het PIP. Echter, voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: "Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied." Wegens deze exclaveringsformule, maken alle gronden, waarop bebouwing, erven, tuinen en verhardingen aanwezig zijn en op de kaart bij het aanwijzingsbesluit zijn opgenomen als Natura2000-gebied, geen onderdeel van dit gebied. Bij het bepalen van de buitengrens van het PIP is daarom niet alleen maar gekeken naar de buitengrens van het Natura2000-gebied, zoals weergegeven op de kaart bij het aanwijzingsbesluit, maar is daarnaast gekeken welke gronden op basis van de exclaveringsformule geen deel uit maken van het gebied. Het gaat hierbij met name om gronden die onderdeel zijn van een bestaand bouwvlak of die in redelijkheid en billijkheid gekwalificeerd kunnen worden als erf of tuin. Gronden die niet kunnen worden gekwalificeerd als bebouwing, erven, tuinen en verhardingen en deel uitmaken van het op de kaart aangewezen Natura2000-gebied, zijn opgenomen in het PIP.
16.3	PIP	De relatie tussen de begrenzing van het Provinciaal Inpassingsplan en de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant is onduidelijk.	Naast de gronden die Europees beschermd zijn als Natura2000-gebied, maakt het grootste gedeelte van de Westelijke Langstraat deel uit van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het NNB is als zodanig aangewezen in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (vastgesteld, 25 oktober 2019) en de voorgangers van deze verordening. De ambities van de provincie voor het NNB zijn vastgelegd in het Natuurbeheerplan Noord-Brabant. De buitengrenzen van het NNB bepalen voor een belangrijk gedeelte de buitengrens van het PIP. Het NNB hangt samen met de Europees beschermde Natura2000-gebieden. De gronden behorende bij het NNB in de directe nabijheid van het Natura2000-gebied Langstraat kennen een samenhang met het Natura2000-gebied en zijn daarom opgenomen binnen de buitengrens van het PIP.

			Het doel van het NNB is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. De provincie richt zich daarbij op de realisatie van een robuust, samenhangend natuurnetwerk, de versterking van de kwaliteit van het Brabantse landschap, het herstel van de biodiversiteit en het bergen en vasthouden van water. Na het vaststellen van de maatregelen voor het VKA is gebleken dat sommige herstelmaatregelen buiten de huidige grenzen van het NNB vallen. Hierop is besloten om de grenzen van het NNB aan te passen, zodat de uit te voeren herstelmaatregelen allemaal binnen het NNB en het plangebied vallen en huizen, tuinen en wegen buiten deze begrenzing vallen. De afbeelding van de gewijzigde begrenzing van het plangebied en het NNB is als afbeelding 4.1 en als bijlage 13 'Overzicht nieuwe begrenzing NNB' aan de toelichting toegevoegd. Voor de gronden binnen het plangebied die aan het NNB worden toegevoegd is de aanduiding 'overige zone - in Interim omgevingsverordening toe te voegen Natuurnetwerk Brabant' opgenomen.
16.4	PIP	Het is onduidelijk op welke manier de bestemmingen binnen het Provinciaal Inpassingsplan tot stand zijn gekomen.	Zoals ook omschreven in paragraaf 1.2 van de toelichting is het doel van het PIP om realisatie van de noodzakelijke instandhoudings- en uitbreidingsmaatregelen planologisch te borgen. Daartoe is voor alle gronden binnen het PIP gezocht naar een passende bestemming. De wijze van bestemmen is toegelicht in paragraaf 5.2.2 van de toelichting. De volgende gronden binnen de planbegrenzing hebben direct de bestemming 'Natuur' gekregen: • gronden die in de huidige beheersverordening 'Natte natuurparel, Eerste Zeine (incl. kamerbewoning)' al een vigerende natuur-, bos- of waterbestemming hebben; • gronden die liggen in het Natura2000-gebied, het Natuurnetwerk Brabant (NNB) of de gebiedsaanduiding 'overige zone - in Interim omgevingsverordening toe te voegen NNB' én in eigendom zijn van de provincie Noord-Brabant, Staatsbosbeheer, Waterschap Brabantse Delta (met uitzondering van A-watergangen en schouwpaden), Gemeente Waalwijk (met uitzondering van openbare wegen, bermen en andere openbare percelen) of het Rijk (voor zover het gaat om agrarische percelen, die geen toekomstig publiek doel hebben); • gronden die liggen in Natura2000-gebied en/of NNB en noodzakelijk zijn voor de uitvoering van instandhoudingsmaatregelen;

		• gronden waarop als gevolg van de uitvoering van de noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen het huidige gebruik niet meer kan worden voortgezet. In het PIP zijn twee bestemmingen opgenomen, waarbinnen agrarisch gebruik mogelijk is. Er wordt onderscheid gemaakt in de bestemming 'Natuur – Agrarisch medegebruik' en de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur'. De aangewezen bestemming in het PIP hangt af van de vigerende bestemming in de beheersverordening 'Natte natuurparel, Eerste Zeine (incl. kamerbewoning)'. De volgende gronden hebben de bestemming 'Natuur – Agrarisch medegebruik' gekregen: • gronden die in de huidige beheersverordening 'Natte natuurparel, Eerste Zeine (incl. kamerbewoning)' al een vigerende natuurbestemming hebben, waarbij agrarisch medegebruik mogelijk gemaakt wordt en daarnaast: ○ niet in eigendom zijn van provincie Noord-Brabant, Staatsbosbeheer, Waterschap Brabantse Delta, gemeente Waalwijk of het Rijk; én ○ niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van instandhoudingsmaatregelen; én ○ waarvoor als gevolg van de uitvoering van de noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen geen belemmering ontstaat om het huidige agrarisch gebruik voort te zetten. De volgende gronden hebben de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur' gekregen: • gronden die in de huidige beheersverordening 'Natte natuurparel, Eerste Zeine (incl. kamerbewoning)' een vigerende agrarische bestemming hebben en daarnaast: ○ niet in eigendom zijn van provincie Noord-Brabant, Staatsbosbeheer, Waterschap Brabantse Delta, gemeente Waalwijk of het Rijk; én ○ niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van instandhoudingsmaatregelen en/of de daarvoor noodzakelijke aanpassing van het watersysteem; én ○ waarvoor als gevolg van de uitvoering van de noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen geen belemmering ontstaat om het huidige agrarisch gebruik voort te zetten. Gronden die de bestemming 'Water' hebben gekregen bestaan uit:
--	--	---

			• gronden, die worden ingezet voor de realisatie van nieuwe watergangen of andere waterhuishoudingsmaatregelen ten behoeve van de instandhoudingsdoelstellingen en/of het voorkomen van wateroverlast als gevolg van de instandhoudingsdoelstellingen; • bestaande watergangen, oppervlaktewateren of waterhuishoudkundige elementen. Bestaande ontsluitingen hebben de bestemming 'Verkeer' gekregen.
16.5	PIP	Voor gronden met de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur' is onduidelijk hoe de verschillende bestemmingsdoeleinden zich tot elkaar gaan verhouden. Het is onduidelijk waarom er momenteel al sprake is van een beperking op deze gronden.	De gronden waarvoor de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur' is toegewezen, zijn nog landbouwkundig te gebruiken, ook na uitvoering van de geplande maatregelen. In algemene beantwoording 16.4 is omschreven op welke wijze de aanwijzing van de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur' tot stand is gekomen. Omdat de gronden wel binnen het Natura2000-gebied of het Natuurnetwerk Brabant (NNB) liggen, bestaat de Europese en/of provinciale ambitie om de gronden uiteindelijk te beheren als natuur, al dan niet door middel van de inzet van particulier natuurbeheer, of als onderdeel van het Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB). Zoals in paragraaf 3.3.2 van de toelichting is beschreven, is het doel om het NNB in 2027 gerealiseerd te hebben. Door de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur' toe te kennen, wordt de provinciale ambitie voor het NNB in bestemmingsregels vertaald. Voor deze gronden geldt dat het huidige gebruik kan worden voortgezet, maar dat voor de lange termijn wel natuurontwikkeling gewenst is.
16.6	PIP	De nut en noodzaak ontbreekt voor het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid van 'Agrarisch met waarden – Natuur' naar 'Natuur'.	Voor gronden die bestemd zijn als 'Agrarisch met waarden – Natuur' bestaat de Europese en/of provinciale ambitie om natuur te realiseren. Naast de instandhoudings- en uitbreidingsdoelstellingen voor het Natura2000-gebied 'Langstraat' heeft de provincie de opgave om invulling te geven aan het NNB. Zoals in paragraaf 3.3.2 van de toelichting is beschreven, is het doel om het NNB in 2027 gerealiseerd te hebben. Voor de realisatie van het NNB zet de provincie zich in om de gronden met de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur' te verwerven. De verwerving van deze percelen gebeurt op basis

		van vrijwilligheid. Na verwerving zal de provincie deze agrarische bestemming omzetten naar een natuurbestemming. Op deze percelen blijft met het voorliggend Provinciaal Inpassingsplan het huidige agrarisch gebruik mogelijk binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur'. Aan deze bestemming is in artikel 3.5 een wijzigingsbevoegdheid verbonden, zodat er een deugdelijke juridisch-planologische grondslag is om de agrarische bestemming om kan zetten in een natuurbestemming, wanneer de provincie een perceel heeft verworven. Het is aannemelijk dat binnen de planperiode van het PIP van 10 jaar gebruik kan worden gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid naar 'Natuur'.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan		
Op basis van de uitgangspunten in 16.1, 16.2 en 16.3 is de begrenzing van het PIP nogmaals nagelopen en herzien op diverse percelen. Bij gevallen waarin de begrenzing is gewijzigd naar aanleiding van individuele zienswijzen, is dit aangegeven in de individuele beantwoording. Naar aanleiding van 16.3 wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.32.		

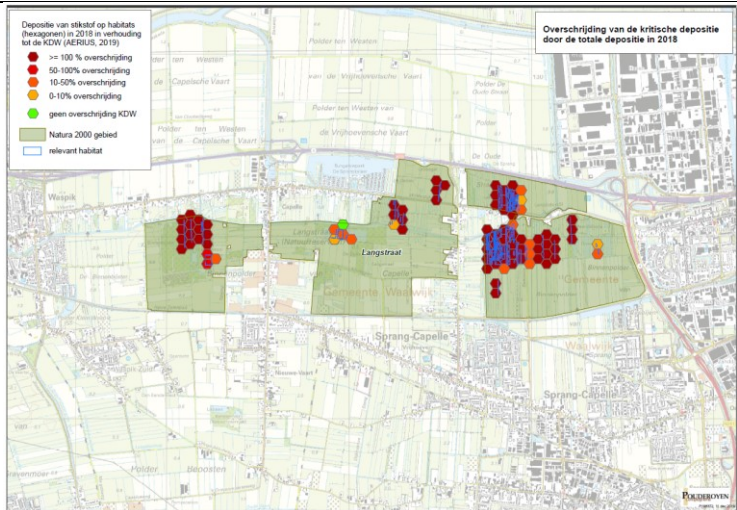
Thema 18. Nut en noodzaak natuurherstel

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
18. 1	PIP	Gezien de PAS-uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 staat de noodzaak van het inpassingsplan ter discussie.	De verplichting (opgave) om maatregelen te treffen die nodig zijn voor de instandhouding van de Natura2000-gebieden, zoals de 'Langstraat', is verankerd in de habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43 EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna). Deze verplichting is in het Nederlands recht geïmplementeerd met de artikelen 2.2, eerste en tweede lid van de Wet natuurbescherming. In het Natura 2000-beheerplan voor het Natura2000-gebied 'Langstraat', dat door Gedeputeerde Staten is vastgesteld, staat wat de maatregelen zijn die voor het herstel van de natuurkwaliteit van dat gebied nodig zijn en binnen welke termijn deze maatregelen uiterlijk uitgevoerd dienen te zijn. De maatregelen, die in het voorliggende Provinciaal Inpassingsplan zijn opgenomen, vallen grotendeels samen met de maatregelen die in het Natura2000-beheerplan zijn opgenomen. Zodoende wordt in het inpassingsplan uitvoering gegeven aan het Natura2000-beheerplan. De uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 bepaalt dat de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) onverbindend is om reden dat de passende beoordeling die aan deze aanpak ten grondslag ligt op gespannen voet staat met de eisen waaraan een dergelijke beoordeling dient te voldoen. Deze uitspraak raakt niet aan de verplichting om de in het Natura2000-beheerplan opgenomen herstelmaatregelen uit te voeren, binnen de in dat plan genoemde termijnen. Met de uitspraak benadrukt de Raad van State het belang dat met de herstelmaatregelen is gemoeid. Op basis van het bovenstaande kan worden gesteld dat de betreffende uitspraak niet tornt aan de verplichting tot uitvoering van de betreffende maatregelen en de legitimiteit van deze verplichting.
18. 2	PIP	Er is geen passende beoordeling uitgevoerd. Daarmee is het inpassingsplan onuitvoerbaar.	Bij de voorbereiding van het Provinciaal Inpassingsplan is een milieueffectrapportage (MER) opgesteld, waarbij is onderzocht wat de effecten zijn van de voorgenomen herstelmaatregelen. De herstelmaatregelen hebben een positief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000-gebied 'Langstraat'. Op basis van de Wet natuurbescherming zijn herstelmaatregelen zoals beschreven in de gebiedsanalyse en het Natura2000-beheerplan (vastgesteld door de provincie Noord-Brabant op 23

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
			mei 2013) vrijgesteld van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming. Zoals ook beschreven in de <i>'Notitie vrijstelling vergunning gebiedsbescherming herstelmaatregelen'</i> (bijlage 7 bij de toelichting van het PIP) vormen de maatregelen in het PIP een nadere invulling van bovengenoemde herstelmaatregelen.
18.3	PIP	Het rekenmodel AERIUS is tot op heden niet gevalideerd en er is niet via metingen is gecheckt of de berekende stikstofdepositie klopt.	In Nederland beheert het RIVM de meetnetten waarmee regelmatig en langjarig verschillende stikstof componenten in de lucht op een aantal verschillende locaties gemeten wordt. Er vinden concentratie-, natte depositie- en droge depositiemetingen plaats voor zowel NO_x als NH_x en secundair fijnstof (ammonium aerosolen). Op basis van deze metingen vindt kalibratie en validatie van het rekenmodel AERIUS plaats. Met het aldus gekalibreerde model kunnen uitspraken gedaan worden op nationaal, regionaal en lokaal niveau ten behoeve van natuur. Zoals gesteld in informatie hierover in de Kamerbrief van 5 december 2017 wordt het huidige meetnet voldoende geacht voor een betrouwbare kalibratie en validatie van de rekenmodellen voor concentratieberekeningen van ammoniak, stikstofoxiden in de lucht en de natte depositie. Op basis van deze informatie kan worden gesteld dat voor de meeste habitats binnen dit Natura2000-gebied 'Langstraat' sprake is van een (grote) overschrijding van de kritische depositiewaarden (zie ook bijlage II bij deze nota van zienswijzen). De huidige overschrijding van de kritische depositiewaarden is dermate groot, dat niet wordt afgedaan aan de noodzaak tot het nemen van herstelmaatregelen.
18.4	PIP	De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitvoering van hydrologische en ecologische herstelmaatregelen in het kader van het Programma Aanpak Stikstof. De bestemming 'Natuur' met onderliggende regels kan niet worden vastgesteld	De Programmatische Aanpak Stikstof is op 29 mei 2019 door de Raad van State vernietigd. De noodzaak voor natuurherstel is echter onveranderd en maatregelen dienen onverkort te worden uitgevoerd. De zelfstandige, uit de Habitatrichtlijn voortvloeiende verplichting tot behoud en bescherming van de Natura2000-gebieden, is immers verankerd in het eerste en tweede lid van de Wet natuurbescherming (in samenhang met de habitat- en vogelrichtlijn, het aanwijzingsbesluit en het beheerplan). Zie hiervoor ook de algemene beantwoording 18.1. Vanwege de vernietiging van de PAS is de koppeling met de PAS in de bestemmingsregels van het inpassingsplan 'Westelijke Langstraat' verwijderd. De bestemmingsomschrijving in artikel 4.1 onder b is

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
		voor zover wordt verwezen naar de PAS.	naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State en de ingediende zienswijzen aangepast.
18.5	PIP	In de notitie ' <i>Urgentie, nut en noodzaak voor verwerving</i> ' wordt de methodiek omschreven, waarmee de provincie percelen heeft geselecteerd die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de PAS-maatregelen. Reclamant geeft aan dat de voorgenomen maatregelen en selectie van percelen opnieuw dient te worden bekeken, nu de PAS geen stand heeft gehouden.	De noodzaak voor het uitvoeren van natuurherstelmaatregelen is na de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 onveranderd. Herstelmaatregelen dienen onverkort te worden uitgevoerd. De verplichting om deze maatregelen uit te voeren binnen de daarvoor gestelde termijnen is verankerd in artikel 2.2., eerste en tweede lid van de Wet natuurbescherming (in samenhang met de Habitat- en Vogelrichtlijn, het aanwijzingsbesluit en het Natura2000-beheerplan). Zie hiervoor ook algemene beantwoording 18.1. De herstelmaatregelen voor duurzaam behoud van de habitattypen zijn gebaseerd op het realiseren van de ecologische vereisten van een habitat zoals omschreven in het Natura2000-beheerplan. Het verminderen van de drainerende werking van gronden in het gebied is bij meerdere hydrologische studies als nuttig effect en noodzakelijke maatregel vastgesteld. De selectie van percelen heeft plaatsgevonden op basis van hydrologische noodzaak voor het gewenste natuurherstel als gevolg van drainerende werking van de percelen op het natuurgebied. In de notitie '<i>Urgentie, nut en noodzaak voor verwerving</i>' (bijlage 11 van het PIP) is de selectie van percelen nader toegelicht en onderbouwd. De methode voor perceelselectie is onveranderd gebleven. Wel is de tekstuele toelichting op de perceelselectie aangepast naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State. Zie daarvoor de Nota Wijzigingen, aanpassing 1.1.4.
18.6	PIP	De uitbreiding van het natuurgebied leidt tot een uitbreiding van stikstofgevoeligheid en leidt zodoende tot een belemmering in de ontwikkeling van omliggende bedrijven.	De natuurherstelmaatregelen zijn gericht op het herstel van natuur binnen het bestaande Natura2000-gebied 'Langstraat'. Het PIP leidt niet tot een uitbreiding van dit Natura2000-gebied. Het aanwijzen van Natura2000-gebieden is een specifieke bevoegdheid van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Met het plan wordt nieuwe natuur gerealiseerd buiten het Natura2000-gebied. Het gaat daarbij met name om gronden, die worden toegevoegd aan het NNB. Het oprichten van nieuwe natuur buiten het Natura2000-gebied leidt niet tot een toename aan Europees beschermde stikstofgevoelige habitats en zal daarmee niet leiden tot extra belemmeringen voor omliggende bedrijven.

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
			Door het resultaat van de voorgenomen herstelmaatregelen kunnen stikstofgevoelige habitats zich binnen de huidige Natura2000-begrenzing mogelijk wel uitbreiden. Wanneer stikstofgevoelige habitats zich uitbreiden binnen het Natura2000-gebied, kan mogelijk het aantal 'toetspunten' in het rekenmodel dat wordt gebruikt om projecten te toetsen op effecten m.b.t. de stikstofdepositie (de zogenaamde hexagonen in het AERIUS-model) toenemen. Bij het ontstaan van extra 'toetspunten' in de richting van bedrijven, kunnen de mogelijkheden voor vergunningverlening voor de betreffende bedrijven, voor zover er sprake is van een toename van de stikstofemissie, worden beperkt. Echter, geldt voor deze bedrijven dat de mogelijkheden nu al in grote mate wordt bepaald door de bestaande stikstofgevoelige habitats. En een toename van de stikstofemissies door bedrijven rondom dit Natura2000-gebied niet vergund kan worden, als dat niet gepaard gaat met een sterkere afname door beëindiging van een bestaande bron. In onderstaande kaart zijn de bestaande toetspunten (Aerius-hexagonen) voor stikstofgevoelige habitats weergegeven. Deze kaart is tevens toegevoegd als bijlage II bij deze nota van zienswijzen. Op de kaart is te zien dat voor een groot gedeelte van de stikstofgevoelige habitats in het Natura2000-gebied 'Langstraat' sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarde van meer dan 100%. Een toename van de stikstofemissie- en depositie zal alleen vergunbaar zijn als er sprake is van saldering. Een uitbreiding van toetspunten binnen het Natura2000-gebied heeft geen invloed op deze "randvoorwaarde". Ontwikkeling van bedrijven moet nu al plaatsvinden binnen het (gezamenlijke) stikstofplafond en er is sprake van een opgave om de stikstofdepositie te verminderen.

		Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie
			 <i>Figuur: totale depositie van stikstof op gevoelige habitats in verhouding tot de kritische depositiewaarde (AERIUS 2019, depositie 2018)</i> Een deel van de veehouderijen nabij het gebied heeft mogelijkheden om via emissiereductie in bestaande stallen uit te breiden in dieren binnen (een gedeelte van) het eigen emissieplafond. Voor een deel van veehouderijen zijn die mogelijkheden beperkt. Ook niet-agrarische bedrijven en andere activiteiten worden beïnvloed door de gevolgen van de stikstofoverbelasting van natuurgebieden Daarom werken overheden en maatschappelijke partners samen om de stikstofuitstoot te verminderen en daarmee economische ontwikkelingen mogelijk te maken. Tegelijkertijd nemen Rijk, provincies, natuurorganisaties, waterschappen en overige partners maatregelen om de natuur te herstellen en robuuster te maken. Eén van deze natuurprojecten is de Westelijke Langstraat.
18. 7	PIP	Omdat geen onderscheid is gemaakt tussen herstelmaatregelen en versterkingsmaatregelen is het niet mogelijk om te beoordelen welke maatregelen noodzakelijk zijn voor het herstel.	De in dit PIP mogelijk gemaakte maatregelen vormen een nadere uitwerking van de herstelmaatregelen zoals beschreven in de gebiedsanalyse en het beheerplan (vastgesteld door de provincie Noord-Brabant op 23 mei 2013). De in het aanwijzingsbesluit geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen voor de vijf aangewezen habitattypen binnen het Natura 2000-gebied 'Langstraat' betreffen voor vier van de vijf habitattypen, naast behoud van de oppervlakte en kwaliteit van de habitats, tevens uitbreiding van de oppervlakte van habitats alsmede verbetering van de kwaliteit.

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
			Op basis hiervan is in het opgestelde MER onderscheid gemaakt tussen de noodzakelijke maatregelen om de instandhouding te garanderen (herstelmaatregelen 2021) en overige maatregelen. Deze herstelmaatregelen 2021 zijn in het MER geclassificeerd als de 'basismaatregelen', die terugkomen in alle alternatieven. Ook maatregelen die leiden tot uitbreiding van bepaalde habitats worden aangemerkt als herstelmaatregelen. Uitbreiding van de bestaande habitats is noodzakelijk voor de instandhouding daarvan. Alle maatregelen die worden genomen zijn noodzakelijk om het beoogde natuurherstel van het Natura2000-gebied 'Langstraat' te verwezenlijken. De overige maatregelen betreffen onder andere de provinciale natuurdoelen en de biodiversiteitsopgave. De realisatie van de provinciale natuurdoelen (realisatie van het Natuurnetwerk Brabant) vindt alleen plaats op basis van vrijwilligheid. Deze maatregelen kunnen tevens bijdragen aan het herstel van het Natura2000-gebied.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan			
Naar aanleiding van 18.4 en 18.5 wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3 en 1.1.4.			

Thema 19. Procedure

		<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
19.1	PIP	Er is niet deugdelijk gemotiveerd waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Het plan geeft onvoldoende blijk van een goede belangenafweging.	Bij de voorbereiding van de plannen en de bestuursovereenkomst is een zorgvuldige afweging van belangen het centrale uitgangspunt geweest. Als gevolg van de aanwijzing van de Langstraat als Natura 2000 gebied en de verankering van het natuurdoel in de Wet natuurbescherming heeft het behoud en herstel van de ecologische waardevolle habitats geprevalleerd op particuliere belangen. Aan dat collectieve belang zijn individuele belangen ondergeschikt. In sommige situaties kan de impact op deze individuele belangen ingrijpend zijn. Door aankoop, het bieden van de mogelijkheid tot zelfrealisatie en een schaderegeling is een zorgvuldige balans tussen collectief en particulier belang betracht. Daarnaast worden technische maatregelen getroffen om de schade en het nadeel die aan particuliere en openbare eigendommen wordt toegebracht zoveel mogelijk te voorkomen.

	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan		
Geen aanpassingen.		

4. Individuele beantwoording per zienswijze

Zienswijze 1

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing?
1.	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het inpassingsplan de mogelijkheid biedt om nieuwe infrastructuur te realiseren over de regionale aardgastransportleiding. Reclamant geeft aan dat de voorgestelde ontwikkeling een risico vormt voor de integriteit en de veilige ligging van de aardgastransportleiding. Reclamant verzoekt, gelet op de veiligheidsaspecten, een aanvaardbaar alternatief te zoeken.	Er worden met het plan geen gebouwen opgericht binnen de belemmeringenstrook van de aardgastransportleiding. Aan de noordzijde van de leiding wordt een nieuwe watergang gegraven. De watergang is op de aangepaste inrichtingstekeningen (zie Inrichtingsplan, bijlage 4 bij de toelichting) naar het noorden verlegd, zodat de vrije ligging van de leiding geborgd is.	Ja, 1.2.5 en 2.2.7
2.	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de opgenomen belemmeringenstrook van 5 meter vanuit de hartlijn van de aardgastransportlijn te breed is en verzoekt deze te beperken tot een breedte van 4 meter aan weerszijden van de leiding. Daarnaast wordt verzocht om enkele onjuistheden in de ligging van de aardgasleiding te corrigeren.	Naar aanleiding van de zienswijze is de belemmeringenstrook teruggebracht naar 4 meter en is de verbeelding gecorrigeerd op de ligging van de aardgasleiding.	Ja, 1.2.4
3.	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant vraagt om aanpassing van de bestemmingsregels van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' en de overgangsrechtelijke regels heeft hiervoor een voorstel bijgevoegd bij de zienswijze.	De regels voor de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' zijn naar aanleiding van de zienswijze opnieuw beschouwd en herzien. Het voorstel van reclamant is niet in lijn met de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012). De bestemmingsregels van het n daarom gecombineerd met het voorstel van reclamant. Het belang van reclamant is met de nieuwe bestemmingsregels geborgd. In artikel 3.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) zijn standaardregels voor overgangsrecht opgenomen. De	Ja, 1.2.6

				overgangsrechtelijke regels kunnen daarom niet worden aangepast.	
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.4, 1.2.5 en 1.2.6.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.7.					

Zienswijze 2

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant vraagt zich af waar schade kan worden verhaald, wanneer sprake is van wateroverlast.	Zie algemene beantwoording 7.1.	Nee
4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant vraagt zich af welke maatregelen worden genomen om muggenoverlast te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
5	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat het niet duidelijk is waar in het gebied wandelroutes worden gerealiseerd. Reclamant vraagt zich af of een wandelroute is gepland nabij zijn woning en wat de effecten zijn op de rust in de omgeving.	Zie algemene beantwoording 14.1 en 14.2	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 3

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Ontsluiting (routes, verkeer)	Reclamant geeft aan dat Dullaertweg (tussen Halve Zolenpad en Kruisvaart) een natuurbestemming krijgt en afgesloten wordt voor openbaar verkeer. Reclamant geeft aan dat het vervallen van de Dullaertweg een ongewenste ontwikkeling is, aangezien zijn bedrijf gebruik maakt van deze ontsluitingsweg. De afsluiting van de Dullaertweg leidt tot overlast bij omwonenden en verkeersopstoppen langs de alternatieve ontsluiting en zorgt voor een onveilige verkeerssituatie ter plekke van het bedrijf.	De Dullaertweg heeft in het ontwerp-inpassingsplan per abuis de bestemming 'Natuur' gekregen. Naar aanleiding van deze zienswijze is dit gecorrigeerd en is de Dullaertweg uit het plangebied verwijderd. Daarmee wijzigt de planologische situatie op deze gronden niet en blijft de Dullaertweg open voor verkeer.	Ja, 1.2.7
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.7.					

Zienswijze 4

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat in de MER de naam Slagkracht is gebruikt. De gevoerde communicatie is volgens reclamant echter niet in lijn met de redenen die aan deze naam ten grondslag liggen op het gebied van communicatie. Reclamant geeft aan dat communicatie inefficiënt heeft plaatsgevonden. De informatie komt zeer gefragmenteerd, antwoorden op vragen blijven uit en op cruciale punten ontbreekt de voorbereiding op gesprekken.	Er is in de planvorming ruime aandacht voor het omgevingsproces. De algemene communicatie heeft plaatsgevonden conform het Communicatieplan Westelijke Langstraat. Zie daarvoor algemene beantwoording 15.1.	Nee
2	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat anderhalf jaar na het eerste gesprek met de provincie nog steeds geen duidelijk zicht is	Zoals reclamant aangeeft zijn er vanaf het begin van het project meerdere gesprekken met reclamant gevoerd. Het	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
			gegeven op de huidige status, de maatregelen en de toekomstige status op perceelsniveau. Reclamant geeft aan dat toezeggingen, planningen en vervolgspraken veelvuldig niet worden nagekomen. De gesprekken die zijn gevoerd met verschillende vertegenwoordigers van de provincie hebben niet geresulteerd in een verduidelijking van het vervolg en de gevolgen van de plannen voor het perceel van reclamant.	project omvat verschillende onderdelen, zoals grondaankoop en maatregelen ter voorkoming van wateroverlast. Daar zijn verschillende mensen binnen het projectteam mee bezig, vandaar dat er in wisselende samenstelling met reclamant is gesproken. Omdat het een lopend proces betreft, is niet altijd alle informatie vooraf bekend. Uiteraard is wel op de contactmomenten met reclamant uitgegaan van de meeste actuele informatie van dat moment en is reclamant op basis daarvan geïnformeerd.	
3	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat er wordt voorbijgegaan aan het feit dat steeds verlof dient te worden genomen voor overlegmomenten.	De algemene informatieavonden zijn zoveel mogelijk in de avonden georganiseerd. Er zijn veel individuele gesprekken gevoerd in het gebied. Het voeren van een groot aantal individuele gesprekken in de avonden is praktisch niet haalbaar. De zienswijze is ter kennisgeving aangenomen.	Nee
9	PIP PB	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant geeft aan een gedegen onderzoek te verwachten naar huidige situatie en effecten van de waterpeilverhoging waaraan feitelijke metingen ten grondslag hebben gelegen.	Zie algemene beantwoording 9.1.	Ja, 2.2.11
1 1	PIP	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat hij op zijn perceel hobbymatig schapen wil kunnen houden en dat de technische maatregelen, die daarvoor benodigd zijn, niet voor rekening dienen te komen van reclamant.	Het zuidelijk gedeelte van het perceel van reclamant ligt binnen het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en is bestemd als 'Natuur'. Het noordelijk gedeelte van het perceel van reclamant ligt buiten het PIP. Voor het gedeelte van de gronden met natuurbestemming binnen het PIP geldt dat de natuurdoelstellingen leidend zijn. Het peilbeheer wordt afgestemd op deze natuurdoelstellingen. Aangezien op de natuurgronden	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				geen technische maatregelen worden getroffen, is hiervoor geen vergoeding noodzakelijk. In overeenstemming met reclamant kan worden gekozen voor particulier natuurbeheer, ruiling of grondverkoop. Voor grondeigenaren in de Westelijke Langstraat is particulier natuurbeheer mogelijk. In het geval van particulier natuurbeheer worden afspraken gemaakt over de realisatie van het gewenste natuurdoeltype en het beheer dat hierbij hoort. Het jaarrond beweiden van het perceel met schapen is binnen dit natuurdoeltype en de daaraan gekoppelde doelstellingen niet mogelijk. Voor het noordelijke gedeelte dat niet binnen het PIP ligt, is uitgegaan van het gebruik van dit gedeelte als woning en tuin. De ontwateringsdiepten die hiervoor gelden zijn groter dan die voor agrarisch grasland. De ontwateringsdiepte is daarom toereikend om schapen te houden. Mocht reclamant besluiten om een deel hiervan te laten begrazen door schapen is dit mogelijk zonder aanvullende maatregelen.	
1 4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat er geen vertrouwen is in de juistheid van aangeleverde informatie. Indien maatregelen noodzakelijk zijn om wateroverlast te voorkomen, ziet reclamant zich genoodzaakt tot het inschakelen van een deskundige. Reclamant geeft aan dat vastgelegd dient te worden dat de Provincie Noord-Brabant instaat voor de kosten van deze deskundige.	Het MER, het PIP, het Inrichtingsplan, het Peilenplan en het Projectplan Waterwet Mitigerende Maatregelen zijn opgesteld door deskundige ingenieurbureaus. Daarnaast zijn er detailonderzoeken uitgevoerd door gespecialiseerde bedrijven. Het gaat onder andere om bouwtechnisch stabiliteitsonderzoek, geohydrologisch onderzoek, bodemonderzoek naar natuurontwikkelingsmogelijkheden (onder andere	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				fosfaatonderzoek) en onderzoek naar mogelijke muggen- en knuttenoverlast. Indien reclamant de onderzoeksresultaten en/of de voorgestelde maatregelen in twijfel trekt en zelf een deskundige wil inschakelen, komen de daarmee gemoeide kosten voor rekening van reclamant.	
1 7	PIP PB	Monitoring	Reclamant geeft aan dat de onprofessionele en onzorgvuldige onderzoeken en het waterdossier aanleiding zijn geweest om op eigen initiatief en kosten een drietal peilbuizen te laten slaan op eigen perceel.	Er zijn inmiddels inmetingen verricht en er is een aangepast waterdossier verstuurd. Daarnaast is door de provincie op locatie een bouwtechnisch onderzoek uitgevoerd. Het monitoringsplan is uitgebreid met enkele peilbuizen en biedt voldoende inzicht in de grondwaterstand. De door reclamant extra geplaatste peilbuizen zijn daarvoor niet nodig en zullen dan ook niet vergoed worden.	Ja, 2.2.11
1 9	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de bestemming 'Natuur' op zijn perceel willekeurig is gekozen. Reclamant geeft aan dat hij/zij voornemens is de tuin in de toekomst aanzienlijk uit te breiden door achterliggende gronden ook in te richten als tuin. Door de vertanding van de percelen komt de grens van het PIP ter hoogte van het perceel van reclamant veel dichterbij de Winterdijk dan op de naastgelegen percelen het geval is. Reclamant stelt voor om de grens van het PIP bij het Zuiderafwateringskanaal te leggen zoals ook het geval is bij de burens van op Winterdijk 8. Reclamant vraagt zich af waarom de begrenzing van het PIP tussen de Winterdijk en het Zuiderafwateringskanaal zo vertand is.	De grens van het PIP is primair bepaald conform de uitgangspunten zoals omschreven in algemene beantwoording 16.1, 16.2 en 16.3. Op het perceel van reclamant is de grens van het PIP verder naar het zuiden gelegd. De plangrens is zodanig gesitueerd dat het woonperceel met tuin een logische vorm heeft gekregen. Het feit dat de grens bij omliggende percelen vertand is, heeft te maken met de huidige planologische situatie ter plekke, een en ander conform de methodiek zoals beschreven in algemene antwoorden 16.1, 16.2 en 16.3.	Ja, 1.2.16
2 0	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan zelfrealisatie c.q. particulier natuurbeheer te overwegen, maar geeft aan geen goede afweging te kunnen maken, doordat informatie ontbreekt	Op basis van een nadere verfijning en daarmee het meer laten aansluiten op de provinciale systematiek van natuurdoeltypen is voor dit perceel het natuurdoeltype	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
			en de voorgestelde inrichting van het gebied als kruiden en faunarijk grasland nog te veel ruimte voor interpretatie geeft.	N10.02 'vochtig hooiland' opgenomen. Meer informatie over dit natuurdoeltype is te vinden op https://www.natuurkennis.nl/natuurtypen/n10-vochtige-schraalgraslanden/n10-02-vochtig-hooiland/Algemeen-N1002/. Indien reclamant ervoor kiest om dit natuurdoel zelf te realiseren en beheren zal dit middels een kwalitatieve verplichting worden vastgelegd. Meer informatie hierover is te vinden op: http://www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/wp-content/uploads/2019/01/Investeringsreglement-per-1-januari-2019.pdf. Indien reclamant zich aansluit bij een beheerderscollectief en de nodige certificaten behaald heeft, kan reclamant voor deze werken beheersubsidie ontvangen. Meer informatie hierover is te vinden op: https://www.brabant.nl/Applicaties/Producten/Natuur_en_landschapsbeheer_subsidie_14800. Eventuele werken die uitgevoerd moeten worden zullen onderdeel zijn van het grotere contract dat door het waterschap zal worden uitgevoerd. Daarbij gaat het onder andere om de aanleg van stuwen en gemalen.	
2 1	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamant vraagt zich af of het weiden van schapen jaarrond mogelijk zal blijven, ook in relatie tot de verhoging van het waterpeil en drassigheid. Daarnaast	Het jaarrond beweiden van schapen is op de betreffende gronden in de toekomstige situatie niet mogelijk. De agrarische bestemming komt te vervallen en wordt vervangen door de bestemming 'Natuur', om het beoogde	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
			vraagt reclamant zich af of er restricties/eisen verbonden kunnen worden aan eventuele verkoop zoals bijv. geen wandelpaden of bankjes op de weilanden achter het huis, uitzicht vanuit huiskamer vrij houden, en of dit in de notariële akte kan worden vastgelegd.	natuurdoeltype (vochtig hooiland) te realiseren. Het beheer moet hier dan ook op gericht zijn. Het jaarrond beweiden van het perceel door schapen zal niet leiden tot realisatie van het beoogde natuurdoel en behoort daarom niet tot de mogelijkheden. Zie voor de ligging van wandelroutes en recreatieve voorzieningen algemene beantwoording 14.2. Het is daarom niet mogelijk dit in een notariële akte vast te leggen.	
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.16.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.11.					

Zienswijze 5

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat zijn perceel, waarop zijn productiebos is gelegen, in het PIP de bestemming 'Natuur' heeft gekregen, waardoor andere wetgeving van toepassing zal zijn. Reclamant geeft aan dat hij zijn productiebos als zodanig wil blijven gebruiken. De bestemmingswijziging dient derhalve geen doorgang te vinden.	Naar aanleiding van de zienswijze is het perceel verwijderd uit het plangebied. Daarmee blijft de planologische situatie ter plekke ongewijzigd en blijft het vigerend bestemmingsplan 'Bestemmingsplan Buitengebied' (vastgesteld, 9 december 2010) gelden. In dit bestemmingsplan is voor de locatie de bestemming 'Natuur' opgenomen.	Ja, 1.2.8
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.8.					

Zienswijze 6

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat, door de bestemmingswijziging naar 'Natuur' en het aanwijzen van het perceel als bloemrijk grasland, het risico ontstaat dat op het perceel van reclamant geen beweiding van paarden meer is toegestaan.	Het betreffende perceel achter de woning van reclamant krijgt met het vaststellen van het voorliggend inpassingsplan de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur'. Daarmee wordt het huidig agrarisch gebruik planologisch niet uitgesloten en blijft beweiding met paarden voorlopig mogelijk. Het gebied is reeds sinds 1996 aangewezen als gebied voor natuurherstel. De ambitie is om deze gronden vóór 2027 worden om te zetten naar 'Natuur'. Voor de grondeigenaar bestaat de mogelijkheid om deze natuur particulier te beheren of de gronden over te dragen aan de provincie door middel van ruiling of verkoop.	Nee
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat in het dossier wordt gesteld, dat het perceel intensief wordt gebruikt door reclamant tot aan de voorgestelde grens van het PIP. Reclamant geeft aan dat dit onjuist is en dat het perceel intensief gebruikt wordt tot 200 meter over de grens van het PIP. Reclamant verzoekt de begrenzing van het PIP hierop aan te passen.	Naar aanleiding van deze zienswijze is het huidige gebruik van het perceel in het waterdossier aangepast in kaart gebracht. Het is niet noodzakelijk om de begrenzing van het PIP op dit punt aan te passen.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 8

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de aanleg van een nabije watergang het perceel van reclamant zal splitsen in twee stukken. Reclamant geeft aan schade te ondervinden van de voorgenomen splitsing. Reclamant verzoekt de huidige situatie te behouden of de zuidelijker gelegen watergang door te trekken. Reclamant geeft aan dat het perceel al meer dan 100 jaar dezelfde vorm heeft, maar dat de vorm zoals in de plannen wordt weergegeven afwijkt van deze vorm.	Naar aanleiding van deze zienswijze is de situatie opnieuw bekeken. De A-watergang zal ten opzichte van het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan iets naar het zuiden worden verlegd, waardoor het plan geen gevolgen heeft voor de vorm van het perceel. De watergang wordt op enige afstand van het eigendom van reclamant gerealiseerd. Het Inrichtingsplan en de verbeelding van het Provinciaal Inpassingsplan zijn hierop aangepast.	Ja, 1.2.10 + 2.2.9.
4	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Op korte afstand van de opstallen is een watergang ingetekend. De exacte afstand tussen de opstallen en de ingetekende watergang is onduidelijk. Reclamant maakt zich zorgen over de stabiliteit van de schuur in relatie tot de diepte van en de afstand tot deze sloot.	De afstand tussen de opstallen en de nieuwe watergang is naar aanleiding van deze zienswijze vergroot. Het waterdossier is hierop aangepast. In het waterdossier is nader aangegeven hoe om wordt gegaan met de wijziging in de waterhuishouding.	Ja, 1.2.10 + 2.2.9.
6	PIP PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan dat de watergang ten noorden van zijn perceel zal verzanden als er geen onderhoud meer plaatsvindt en geeft aan dat de functie van deze watergang in het ontwerp onduidelijk is.	De waterloop is in de huidige situatie een A-watergang welke onderhouden wordt door het Waterschap. Er zijn geen maatregelen voorzien voor deze watergang. De huidige A-status met bijbehorend onderhoud en beheer wordt niet gewijzigd. Het is mogelijk dat de status in de toekomst zal wijzigen. Daarvoor wordt te zijner tijd een leggerwijzigingsprocedure worden doorlopen.	Nee
7	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant vraagt om garantie dat geen enkele schade zal optreden aan de opstallen door uitvoering van de plannen.	Zie algemene beantwoording 7.2 en 7.4. Daarnaast is tijdens de uitvoering de aannemer in beginsel verantwoordelijk voor eventuele schade als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassingen 1.2.10					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.9					

Zienswijze 10

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Ontsluiting (routes, verkeer)	Reclamant maakt zich zorgen over afsluiting van de Koesteeg voor verkeer van en naar de Winterdijk. Hierdoor ontstaat er een sterke toename in verkeersbewegingen op de Hogevaart. Dit levert gevaarlijke situaties op, onder andere bij het in- en uitrijden van erven.	De Koesteeg blijft in het plan open voor verkeer. In het ontwerp-inpassingsplan heeft de noordelijke aansluiting met de Winterdijk geen verkeersbestemming gekregen. Dit is nu gecorrigeerd. De aansluiting met de Winterdijk is opgenomen in het plangebied en is bestemd als 'Verkeer'.	Ja, 1.2.9.
4	PIP PB	Monitoring	Reclamant geeft aan dat er een peilbuis is geslagen op de Hogevaart op korte afstand van een watergang. Reclamant geeft aan dat het wenselijk is ook op de erven van burgers dergelijke peilbuizen te slaan om de actuele grondwaterstanden vast te kunnen leggen, om zo discussie over de hoogte van de grondwaterstijging te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 9.1	Nee
5	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat de vrees bestaat dat het gebied gebruikt gaat worden als hondenuitlaatplaats. Dit leidt in de praktijk tot het veelvuldig loslopen van honden. Reclamant vreest dat er te weinig handhaving zal zijn.	De toegankelijkheid van het gebied Westelijke Langstraat verandert niet. Er komen geen extra paden en het aantal duikers wordt juist verminderd. Daarom is er als gevolg van het plan geen extra overlast te verwachten door honden.	Nee
6	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat de vrees bestaat dat wandelroutes in het gebied dicht langs de woningen gesitueerd zullen worden, waardoor privacy zal worden geschonden.	Zie algemene beantwoording 14.1 en 14.2	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
8	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is wie voor de eventuele geleden waterschade aansprakelijk is, hoe dit wordt vastgelegd, hoe de hoogte van het schadebedrag wordt berekend en wat het tijdspad is waarbinnen dit gebeurt.	Zie algemene beantwoording 7.1.	Nee
1 0	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat niet alle betrokkenen op gelijke manier zijn geïnformeerd en dat hierdoor een ongelijk speelveld is ontstaan. Reclamant vraagt zich af langs welk traject de informatievoorziening vanaf de aanvang is verlopen. Reclamant wenst over alle relevante informatie te beschikken.	De algemene communicatie heeft plaatsgevonden conform het Communicatieplan Westelijke Langstraat. Zie daarvoor algemene beantwoording 15.1. Alle belanghebbenden zijn geïnformeerd op de wijze die bij hun belang past. Voor adressen waar mogelijk wateroverlast wordt verwacht, is een locatiespecifiek waterdossier opgesteld. Dit dossier is toegestuurd aan de eigenaren van deze locaties. Daarnaast zijn ook de omwonenden waar géén wateroverlast wordt verwacht geïnformeerd. In het gebied waar een grondwaterstijging van meer dan +0,05 m wordt verwacht (het gebied binnen de zogenaamde '5 cm-contour'), is een brief verstuurd naar alle adressen waar géén wateroverlast wordt verwacht. In deze brief geeft de provincie aan dat op het specifieke adres geen overlast wordt verwacht. Adressen buiten de deze contour zijn alleen in algemene lijn geïnformeerd. Deze wijze van communicatie is kenbaar gemaakt tijdens de inloopbijeenkomsten.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassingen 1.2.9.					

Zienswijze 11

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan niet uit de tekening te kunnen opmaken of de watergang nabij zijn perceel is voorzien tot op de perceelgrens. Daardoor is het onduidelijk of en in hoeverre onderhoud aan de bestaande erfafscheiding mogelijk blijft.	Zie algemene beantwoording 4.1. Door de planaanpassing is op de verbeelding inzichtelijk, dat tussen de watergang en het perceel van reclamant sprake is van een onderhoudstrook.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.
2	PIP PB	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan niet te kunnen opmaken uit de stukken of een beschoeiing is opgenomen langs de voorziene watergang. Reclamant wenst dat een beschoeiing wordt opgenomen in de plannen om verzakking van het talud te voorkomen.	De technische inrichting van de watergang, waaronder de beschoeiing, wordt niet planologisch vastgelegd. De nieuw aan te leggen watergang mag niet leiden tot verzakking van het talud. Hiervoor zullen afdoende technische maatregelen worden genomen. Bovendien is de ligging van de watergang ten opzichte van het ontwerp inpassingsplan aangepast. Zie daarvoor algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 12

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat zijn eigendommen in het PIP voor een gedeelte zijn bestemd als 'Natuur'. Reclamant geeft aan dat deze gronden momenteel worden gebruikt als tuin en dierenweide en de nieuwe bestemming dit gebruik onmogelijk maakt. Er worden gesprekken gevoerd om dit gedeelte van het perceel te verkopen en in ruil daarvoor een ander perceel aan te kopen. Het aan te kopen perceel heeft in het PIP ook de bestemming 'Natuur', terwijl reclamant dit perceel bij aankoop niet als zodanig wil gaan gebruiken. Reclamant vraagt de natuurbestemming op dit perceel nog niet vast te stellen zodat de aankoop van dit perceel niet wordt belemmerd. Reclamant geeft aan bezwaar te hebben tegen de bestemming 'Natuur', zolang er geen overeenkomst is voor verkoop of ruil van het perceel.	Er is inmiddels een overeenkomst tussen reclamant en de provincie. Het bezwaar tegen de bestemming zoals opgenomen in het inpassingsplan komt daarmee te vervallen.	Nee
3	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat de watergang tussen Winterdijk 43 en 44 door de Provincie is verworven in het kader van het voorliggend project. Sinds de verwerving door de provincie is op het perceel veel begroeiing ontstaan. Door deze begroeiing is onderhoud in de watergang niet meer mogelijk is. Dit onderhoud is echter wel noodzakelijk om na de peilverhoging te kunnen fungeren als waterafvoer.	De watergang tussen Winterdijk 43 en 44 is gelegen op het perceel van de provincie en heeft een B-status. Vanwege de B-status is sprake van een onderhoudsplicht. Het onderhoud zal worden uitgevoerd door de toekomstige eigenaar/beheerder. De watergang zal direct afwateren op de systeemwatergang achter Winterdijk 43 en 44, welke een A-status krijgt. Het beheer van de A-watergang wordt uitgevoerd door het waterschap Brabantse Delta .	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant mist een duidelijke schaderegeling voor schade aan bebouwing en begroeiing als gevolg van de uitvoering van het plan.	Zie algemene beantwoording 7.1. Daarnaast is tijdens de uitvoering de aannemer verantwoordelijk voor eventuele schade als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden.	Nee
5	PIP PB	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant geeft aan dat een nulmeting moet plaatsvinden vóór aanvang van de werkzaamheden en de aanpassing van de grondwaterstand, zodat duidelijk is wat de eventuele schade is als gevolg van de plannen.	Zie algemene beantwoording 9.1	Ja, 2,2,15.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Monitoringsplan (als bijlage behorend bij het Inrichtingsplan) gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassingen 2.2.11.					

Zienswijze 13

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat er nu bij hen geen sprake is van waterproblemen en stelt de provincie aansprakelijk voor eventuele schade.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee
4	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat het kanaal onder 't Vaartje te klein om al het water uit de Bovenkerkse Polder af te voeren naar het ZAK. Reclamant stelt dat verbreding van dit kanaal en de onderdoorgang onder 't Vaartje noodzakelijk is.	Zie algemene beantwoording 4.2.	Ja, 1.2.2, 2.2.2 + 3.2.5

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan in te willen spelen op de groeiende behoefte aan recreatie en beleving. Daarvoor is een goed onderhouden wandelnetwerk inclusief een goede bewegwijzering noodzakelijk. Reclamant geeft aan graag met diverse betrokkenen tot een gedragen inrichtings- en beheersplan te komen. Reclamant verzoekt de provincie om de werkgroep De Binnenbijster te blijven ondersteunen, zodat er een gezamenlijk plan voor het gebied wordt gerealiseerd.	De gemeente Waalwijk zal, in samenspraak met de omgeving en de toekomstige beheerders, de exacte ligging van de wandelroutes nader uitwerken in een gebiedsproces. Reclamant wordt geadviseerd hierover contact op te nemen met de gemeente Waalwijk. Het projectteam blijft de komende tijd de werkgroep ondersteunen. Mocht dit wijzigen gaat dat in overleg met de werkgroep.	Nee
7	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Wanneer de afvoer van de Kadesloot onvoldoende is, zal schade aan funderingen en monumentale gebouwen optreden.	Zoals beschreven in het antwoord bij punt 1 van deze zienswijze, wijzigt het oppervlaktewaterpeil in het ZAK niet en kan de afvoer onder vrij verval plaatsvinden. Om de eventuele invloed van de van de grondwaterstijging op funderingen in beeld te brengen is een geotechnisch onderzoek uitgevoerd. De conclusie van het geotechnisch onderzoek is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. Door de geplande werkzaamheden volgens het VKA van de Provincie en het Waterschap komt de locatie van reclamant in een zomerpeil van 0,70 m - NAP en een winterpeil van 0,80 m - NAP. Volgens het VKA zullen er geen verandering in de peilhoogten plaats vinden. De woning zal als gevolg van de werkzaamheden geen verhoogd risico lopen en blijft in de risicocategorie matig tot hoog risico. Zie hiervoor het antwoord bij punt 2 van deze zienswijze en algemene beantwoording 3.1.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 14

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant is eigenaar van een gedeelte van de monumentale bomenlaan, behorende bij kasteel Zuydewijn. Reclamant geeft aan dat de voorgenomen peilverhoging in het gebied leidt tot een verhoogd risico van verdere achteruitgang en sterfte van de monumentale bomenlaan. Reclamant stelt dat maatregelen genomen dienen te worden om boomsterfte te voorkomen en de monumentale waarden van de bomen en de laan te behouden.	In het peilenplan wat ter inzage heeft gelegen werd een peilverhoging voorgesteld. (peilgebied GPG00014, huidig winterpeil -0.10 zomerpeil + 0.10, toekomstig vast peil van + 0.30). Dit was niet overeenkomstig de situatie buiten. De waterloop langs de bomenlaan was onderdeel van peilgebied GPG00058 ZAK/Labbegat, vast peil -0.50. En wordt in de toekomst (2027) onderdeel van peilgebied GPG00113 ZAK/Watersnip, winterpeil -0.35, zomerpeil - 0.50. Dus een minimale verhoging van 15 cm bij winterpeil en een gelijkblijvend zomerpeil. Een boomdeskundige heeft de afgelopen maanden een inventarisatieronde gemaakt langs de landschappelijk en cultuurhistorisch belangrijk groene elementen in het projectgebied Westelijke Langstraat. Tevens heeft hij advies gegeven over de huidige toestand van de bomen alsmede aandachtspunten omtrent vernatting, mogelijkheden tot mitigerende maatregelen en hoe de bomen en houtopstanden te monitoren na vernatting. Deze notitie	Ja, 2,2,10 + 3.2.4.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				"Vernatting Westelijke Langstraat in relatie tot bomen' is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. Daarnaast wordt er gemonitord terwijl het peil stapsgewijs in het gebied wordt verhoogd. Indien blijkt dat bijstelling nodig is, zal hierover worden overlegd en zullen aanpassingen volgen.	
3	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant uit zorgen over de bruine kleur van het water. Dit verschijnsel is de laatste jaren opgetreden.	Het gebiedseigen water is ijzerhoudend en kan daarom bruin van kleur zijn.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.10					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.4					

Zienswijze 15

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamant stelt dat het realiseren van een watergang in de nabijheid van de eigendommen van reclamant zal leiden tot verzakkingen van de grond.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja
3	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat wateroverlast en planschade als gevolg van het verhogen van het waterpeil, (financieel) zal moeten worden gedragen door de Provincie Noord-Brabant en dat dit in een notariële akte vastgelegd zal moeten worden.	Zie algemene beantwoording 7.2. Dit ligt daarmee vast in het besluit van Provinciale Staten en wordt niet notarieel vastgelegd.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant stelt dat de scores om de overlast uit te drukken ten aanzien van ongedierte (muggen, knutten en ratten) in de MER rapportage veel te laag zijn. Reclamant stelt dat bewoners mogelijk niet meer naar buiten kunnen vanwege de overlast en dat er sprake kan zijn van het overbrengen van infectieziekten.	Zie algemene beantwoording 12.4. 12.6 en 12.7	Nee
5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant stelt dat het aangehaalde onderzoek ten aanzien van muggenoverlast uit 2009 dateert en dat er meer recent onderzoek voorhanden is waarin in sommige gevallen wordt geconcludeerd dat er overlast optreedt op minder dan 1,5 km van het plangebied.	Zie algemene beantwoording 12.5.	Ja, 1.2.15
6	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant stelt dat het landelijke onderzoek naar het overbrengen infectieziekten door muggen afgewacht zal moeten worden alvorens tot uitvoering te komen van de plannen.	De urgentie van natuurherstel is dermate groot dat het zo snel mogelijk uitvoeren van concrete herstelmaatregelen noodzakelijk is, ondanks dat er nog geen uitslagen zijn van het door reclamant aangehaalde landelijk onderzoek. In het kader van dit project is aanvullend onderzoek gedaan naar de te verwachten overlast van stekende insecten. De wijze waarop dit onderzoek een rol speelt bij dit project is beschreven in algemene beantwoording 12.4.	Ja 1,2,15
7	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat indien er planschade zal ontstaan ten aanzien van muggen- en ander ongedierte overlast de Provincie Noord-Brabant de planschade zal dienen te vergoeden en dat dit opgenomen dient te worden in een notariële akte.	Zie algemene beantwoording 7.2. Dit ligt daarmee vast in een Verordening Planschade en wordt niet notarieel vastgelegd.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
8	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat de geplande watergang achter de eigendommen van reclamant niet aangelegd dient te worden en dat er gekeken moet worden om de bestaande watergang ten noorden van de Stichtingsweg te verbreden en door te trekken tot Waterrijk.	De waterloop kan niet op de door reclamant voorgestelde locatie komen te liggen. Deze leidt tot minder effectiviteit van de watergang om de potentiële wateroverlast bij woningen en tuinen te voorkomen. Daarnaast zou een watergang op deze locatie een drainerend effect hebben op de natuur. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en gesprekken met vertegenwoordigers uit de straten Koperwiek en Watersnip hebben er wel wijzigingen plaatsgevonden ten aanzien van de locatie van de watergang. Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1
9	PIP PB	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt voor om de brede strook grond, die bij dit alternatief voorstel ontstaat tussen de woonwijk De Binnenbijster de nieuwe watergang, door een boer te laten beheren als heischraal grasland.	Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en gesprekken met vertegenwoordigers uit de straten Koperwiek en Watersnip hebben er wijzigingen plaatsgevonden ten aanzien van de locatie van de watergang. Hierbij zijn ook afspraken gemaakt over het beheer van de strook grond tussen de Woonwijk en de nieuwe systeemwatergang. Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1
10	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt voor om in de gehele Binnenbijster het beheertype 'heischraal grasland' toe te passen, waardoor overlast wordt gereduceerd en een bijdrage wordt geleverd aan de doelstellingen van dit natuurstype. Het beheer kan dan door een boer gedaan worden.	Zie algemene beantwoording 11.1 en de daarbij behorende aangepast natuurdoeltypen kaart bijlage 6 Eindbeeld VKA Natuurdoeltypen. Daarop is te zien dat een groot gedeelte van de Binnenbijster is gewijzigd in het natuurdoeltype Kruiden en faunarijk grasland. In het kader van Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB) is dit een natuurdoeltype wat beter door een boer beheert kan worden.	.Ja, 1.1.33
11	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant stelt dat de watergangen stromend water dienen te bevatten om overlast van muggen en knutten tegen te gaan.	Zie algemene beantwoording 12.3.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
12	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant stelt dat het terrein open dient te blijven, zodat muggenoverlast door wind wordt voorkomen.	In de planvorming is voor het gebied geen aanplant opgenomen. Het gebied houdt daarmee hetzelfde open karakter zoals nu ook het geval is.	Nee
13	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat afgraving niet noodzakelijk is, omdat het stopzetten van bemesting reeds voldoende zal leiden tot verschraling van de grond.	Zie algemene beantwoording 11.2.	Nee
14	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat het uitzicht behouden dient te blijven.	De definitieve inrichting van het natuurgebied wordt nog nader bepaald. De natuurambitie ter plekke zal niet leiden tot een zodanige verdichting van het landschap, dat het uitzicht zal verdwijnen.	Nee
15	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant stelt dat de privacy behouden dient te blijven.	Zie algemene beantwoording 14.1 en 14.2	Nee
16	PIP	Ontsluiting (routes, verkeer)	Reclamant stelt dat een snelheidsbeperking op de Stichtingsweg noodzakelijk is.	De snelheidslimiet wordt niet planologisch vastgelegd en valt buiten de strekking van het plan.	Nee
17	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant vraagt zich af hoe omwonenden een garantie kunnen krijgen op onderhoud van de polder.	Het onderhoud wordt vastgelegd in een onderhouds- en beheerplan. Hierin worden langjarige afspraken gemaakt over beheer en financiën met de eindbeheerder. Dit wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de partijen die het beheer gaan voeren.	Nee
18	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat sprake is van een woonwijk en niet van een Natura2000-gebied. Reclamant vraagt zich af waarom trilvenen en moeras moet worden aangelegd in De Binnenbijster.	De ambitiekaart voor de Westelijke Langstraat is naar aanleiding van zienswijzen aangepast. Zie algemene beantwoording 11.1. Daarbij is het natuurdoeltype 'Dynamisch moeras' verder van de woonwijk de Binnenbijster komen te liggen.	Ja, 1,1.33
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33, 1.2.1 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1					

Zienswijze 16

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant stelt dat de privacy van omwonenden geborgd dient te worden.	Zie algemene beantwoording 14.1 en 14.2	Nee
2	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat er ruimte moet zijn voor agrarisch natuurbeheer.	Het gebied is onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant en krijgt op einddatum 2027 de bestemming 'Natuur'. Niet op alle natuurgroonden is agrarisch natuurbeheer mogelijk. Dit is afhankelijk van het beoogde natuurdoeltype. Het primaire doel is wel het natuurdoel te behalen.	Nee
3	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat het doeltype trilveen een te hoog ambitieniveau nastreeft, dat eerder thuishoort in een Natura2000-gebied.	Een natuurbeheerplan bestaat uit een ambitiekaart en een beheertypenkaart. In het MER. en het voorkeursalternatief is een ambitiekaart opgesteld. Deze is inmiddels aangepast. De ambitiekaart geeft per perceel de natuurdoeltypen weer. Deze volgen uit de zowel uit de noodzaak om habitats te beschermen, alsook de fysieke kenmerken van de locatie. Uiteraard zal uit de monitoring na het opzetten van het waterpeil en de uitvoering van het beheer moeten blijken of het ambitieniveau gehaald kan worden. Zie ook algemene beantwoording 11.1. In de polder De Binnenbijster zijn de natuurdoeltypen aangepast. Nabij de woonwijk wordt kruiden- en faunarijck grasland beoogd.	Ja, 1.1.33

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant stelt dat het beheertype 'overgangs-trilveen' zeer natte en voedselarme vegetatie met zich meebrengt. Vernatting, stilstaand water, afgraving en/of uitmijnen zijn maatregelen die muggenoverlast versterken. Daarom stelt reclamant dat het realiseren van een moerasachtig landschap dicht bij bewoning een gevaarlijk hoog ambitieniveau betreft. Reclamant stelt dat het afgraven vanwege muggenoverlast tot een minimum moet worden beperkt.	Zie algemene beantwoording 12.1, 12.2 en 12.3.	Ja, 1.2.15
5	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat het trilveen tot een beperkte omvang dient te blijven en op voldoende afstand van bewoning dient te liggen.	De ambitiekaart voor de Westelijke Langstraat is naar aanleiding van zienswijzen aangepast. Zie algemene beantwoording 11.1. Daarbij is het natuurdoeltype 'Dynamisch moeras' verder van de woonwijk de Binnenbijster komen te liggen.	Ja, 1.1.33
6	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat een brede strook van agrarisch beheerd kruidenrijk grasland als bufferzone dient te worden gerealiseerd tussen de bebouwing aan de Binnenbijster en de natte natuur verderop.	In de aangepaste ambitiekaart is ervoor gekozen om tussen de bebouwing aan de Binnenbijster en de ambitietypen 'Dynamisch moeras' en 'Nat schraalland' de ambitie 'Kruiden- en faunairijk grasland' toe te kennen.	Ja, 1.1.33
7	PIP - PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat de geplande watergang bij de Binnenbijster kan komen te liggen op de overgang van de natte natuur naar het agrarische beheerde kruidenrijk grasland.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1
8	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat het beheer en onderhoud van trilveen in handen moet komen te liggen van specialisten (Staatsbosbeheer).	Natuurbeheer kan zowel door particulieren als specialistische organisaties worden uitgevoerd. Indien een natuurbeheertype vraagt om verregaande expertise, capaciteit en kundigheid zal dit door specialistische organisaties worden uitgevoerd.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
9	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat indien onvermijdelijk is dat de watergang dicht tegen de bebouwing aan de Binnenbijster komt te liggen, het onacceptabel is dat deze op de perceelsgrens is gelegen in verband met de beperkingen ten aanzien van het onderhoud aan erfafscheidingen, verzakkingen en afkalvingen grond en veiligheidsrisico's.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1
10	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat planschade en wateroverlast aan perceel en bebouwing vergoed zal moeten worden.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee
11	PIP PB	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant stelt dat planschade en wateroverlast op basis van een nulmeting bepaald zal moeten worden.	Zie algemene beantwoording 9.1	Ja, 2.2.11
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33, 1.2.1 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1 + 2.2.11					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 17

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant vreest voor inkomensderving vanwege de verhoging van het grondwaterpeil, omdat zijn vee mogelijk niet meer kan weiden op gronden die door hem worden gepacht.	Het perceel dat wordt gepacht, wordt in het Provinciaal Inpassingsplan bestemd als 'Natuur'. De gronden worden bestemd voor behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden. Het beweiden van de gronden met vee draagt hier niet aan bij en is daarom niet gewenst op deze gronden. Met de betreffende grondeigenaar kunnen afspraken worden gemaakt met betrekking tot de pacht.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 18

		<i>Onderwerp</i>	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>	<i>Aanpassing ?</i>
1	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat er ondanks de vele gesprekken nog geen helder beeld is ontstaan van de plannen. Men voelt zich van het kastje naar de muur gestuurd. Reclamant vreest dat, indien er wateroverlast ontstaat, niemand zich aansprakelijk zal voelen. Reclamant eist duidelijkheid over het vervolg.	Omdat het project Westelijke Langstraat een lopend proces betreft, is niet altijd alle informatie vooraf bekend. Uiteraard is wel op de contactmomenten met reclamant uitgegaan van de meeste actuele informatie van dat moment en is reclamant op basis daarvan geïnformeerd. Ten aanzien van wateroverlast zijn modellen gebruikt om de mate van overlast te kunnen berekenen. Op basis daarvan is het waterdossier opgesteld. De daadwerkelijke situatie kan hiervan afwijken. Het watersysteem zal daarom goed gemonitord worden en indien nodig zullen nadere maatregelen getroffen worden. Mocht er toch wateroverlast ontstaan door de werkzaamheden kunt u de provincie hiervoor aanspreken. Zie hiervoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat er momenteel geen sprake is van schade door wateroverlast. Indien in de toekomst wel schade ontstaat, stelt reclamant de Provincie Noord-Brabant aansprakelijk.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan voornemens te zijn op een deel van zijn eigendom natuur te realiseren en beheren, mits de afwaardering van deze gronden en de ondersteuning en compensatie daarvan naar behoren geregeld wordt en het oppervlaktewaterpeil stabiel zal worden.	De afwaardering van de grond bedraagt 85% van de getaxeerde marktwaarde. Daarbij wordt, in overleg met de beheerder, een natuurdoeltype afgesproken. Indien reclamant ervoor kiest om dit natuurdoel zelf te realiseren en beheren zal dit middels een kwalitatieve verplichting worden vastgelegd. Meer informatie hierover kunt u vinden op: http://www.groenontwikkelingsfondsbrabant.nl/wp-content/uploads/2019/01/Investeringsreglement-per-1-januari-2019.pdf . Indien u zich aansluit bij een beheerderscollectief en de nodige certificaten behaald heeft kunt u voor deze werken beheersubsidie ontvangen. Meer informatie hierover kunt u vinden op: https://www.brabant.nl/Applicaties/Producten/Natuur_en_landschapsbeheer_subsidie_14800	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen					

Zienswijze 19

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan reeds sinds de jaren '90 wateroverlast in zijn woning te ondervinden. Reclamant geeft aan dat tot op heden geen oplossing is gevonden voor deze schade, ondanks verschillende acties die zijn ondernomen. Reclamant geeft aan dat hij steeds wordt afgewimpeld en dat er wordt gesteld dat het grondwaterpeil niet de oorzaak is van de wateroverlast. Reclamant ziet zich genoodzaakt om vóór de uitvoering van de plannen, die	Op dit moment zijn de maatregelen nog niet tot uitvoering gebracht. Schade die nu ondervonden wordt, is daarmee geen gevolg van de plannen en daarmee geen verantwoordelijkheid van de provincie. Wel is in de huidige plannen getracht ook de huidige problemen zoveel mogelijk op te lossen dan wel toename van de problemen in de toekomst te voorkomen door een stabiel	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
			zullen leiden tot een verdere verhoging van het waterpeil, alle organisaties aansprakelijk te stellen voor de overlast die zal ontstaan.	watersysteem te ontwerpen. Mocht blijken dat deze oplossingen onvoldoende werken en een toename van de huidige overlast wordt ervaren na uitvoering van deze plannen, dan is de provincie verantwoordelijk voor deze toename van de overlast. Om de eventuele invloed van de van de grondwaterstijging op funderingen in beeld te brengen is een geotechnisch onderzoek uitgevoerd. De conclusie van het geotechnisch onderzoek is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. De woning zal als gevolg van de werkzaamheden geen verhoogd risico lopen en blijft in de risicocategorie matig tot hoog risico. Gezien het verschil in fundatiewijze, de al aanwezige zakkingen in het noordoostelijke deel van de woning en dat enige verandering in de grondwaterstand volledig in het invloedsgebied van de op staal funderingen plaats zal vinden, is de algemene beantwoording onder 3.1 van toepassing. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen					

Zienswijze 20

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant geeft aan dat door de stijging van het waterpeil de gebruiksmogelijkheden van zijn percelen worden beperkt.	De te verwachten grondwaterstanden leiden niet tot beperkingen voor de huidige gebruiksmogelijkheden, omdat de percelen voldoende hoog liggen. De percelen liggen op circa 80 cm + N.A.P, waardoor de te verwachten ontwateringsdiepte leidt tot voldoende drooglegging. Mochten er tegen de verwachting toch beperkingen in de gebruiksmogelijkheden ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 21

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan het niet eens te zijn met de beoogde natuurontwikkeling, omdat het ter plaatse exploiteren van het melkveebedrijf niet meer mogelijk zal zijn.	Het gebied is op 23 mei 2013 aangewezen als Natura2000-gebied 'Langstraat'. Daarnaast is grotendeels hetzelfde gebied onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en aangewezen als Natte Natuurparel. Daarmee is het doel inderdaad om hier uiteindelijk één aaneengesloten natuurgebied van te maken, waarin de nadruk ligt op natuur en natuurontwikkeling. Om die reden krijgen percelen, voor zover zij deze bestemming al niet hadden, een natuurbestemming, dan wel een	Ja, 1.1.53

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				wijzigingsbevoegdheid om te zijner tijd om te vormen naar natuur. Percelen die nodig zijn om de instandhoudingsmaatregelen uit te kunnen voeren of percelen waarvan als gevolg van deze maatregelen het huidige gebruik niet meer mogelijk is, krijgen in het PIP direct de bestemming 'Natuur'. Dit geldt ook voor bestaande natuurgebieden en gronden in eigendom van de uitvoerende partijen. De overige gronden blijven hun agrarische functie behouden en krijgen de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur'. Binnen deze bestemming blijft agrarisch gebruik mogelijk, zie ook algemene toelichting 16.4. Daarnaast is het ook mogelijk om binnen de kaders van natuur en natuurontwikkeling gebruik te maken van het zogenaamd Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB). Hiermee wordt agrarisch medegebruik van natuurgronden mogelijk gemaakt binnen bepaalde voorwaarden. Wilt u meer weten of deze voorwaarden, dan kunt u kijken op: https://www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/homepage/wat-kunnen-wij-voor-u-betekenen/subsidie-aanvragen. De begrenzing van het PIP is opgeschoven in westelijke richting zodanig dat er een groter gedeelte van het perceel van reclamant buiten het PIP is komen te liggen.	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant merkt op dat de beoogde natuurontwikkeling enkel is ingegeven door het treffen van PAS-maatregelen. De Raad van State heeft op 29 mei 2019 enkele onderdelen van het PAS onverbindend verklaard. Reclamant geeft aan dat deze PAS-uitspraak gevolgen heeft voor de te treffen maatregelen en de te nemen besluiten.	Zie algemene beantwoording 18.1, 18.4 en 18.5.	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3+1.1.4
3	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat bij gebreke van een passende beoordeling niet verzekerd is dat de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-gebieden niet in gevaar worden gebracht door het vaststellen van de voorliggende plannen.	Zie algemene beantwoording 18.2.	Nee
4	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat vaststaat dat de boogde maatregelen significante negatieve gevolgen zullen hebben voor het Natura2000-gebied 'Langstraat'.	De Westelijke Langstraat is een waardevol natuurgebied, dat gedeeltelijk wordt beschermd als Natura2000-gebied. Dit natuurgebied omvat kwetsbare habitats die achteruitgang vertonen, vanwege een te hoge stikstofdepositie en een te sterke ontwatering. Om deze habitats te kunnen behouden zijn herstelmaatregelen nodig. Met de uitvoering van de voorgestelde mitigerende maatregelen wordt de omvang en kwaliteit van het leefgebied van de habitatsoorten gewaarborgd en zal uiteindelijk een verbetering van het leefgebied ontstaan. Significante negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen binnen Natura2000-gebied Langstraat zijn daarmee uitgesloten.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de voorgestelde maatregelen leiden tot een overschrijding van de kritische depositiewaarden. Dit strookt volgens reclamant niet met de doelstelling van de Wet natuurbescherming. Reclamant verzoekt het PIP om deze reden niet vast te stellen.	In bijlage 14 bij de toelichting is het Natura2000-beheerplan van de Langstraat opgenomen. Hierin staat beschreven in o.a. paragraaf 6.2.2 dat de voorgestelde gebiedsgerichte instandhoudingsmaatregelen getoetst zijn op hun effect op habitattypen, natuurwaarden en leefgebieden met bijzondere flora en fauna. Door de aanwezigheid van deze toetst op basis waarvan negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied zijn uit te sluiten, zijn deze maatregelen vrijgesteld van de vergunningsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel Natura2000. Daarmee stroken deze maatregelen dus wel degelijk met de doelstellingen van de Wet natuurbescherming.	Nee
6	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de cultuurgrond, onderdeel van de huiskavel van het melkveebedrijf, is opgenomen binnen de plangrens van het PIP, terwijl het bouwvlak buiten de plangrens is gehouden. Reclamant geeft aan dat dit leidt tot rechtsonzekerheid vanwege negatieve ruimtelijke gevolgen van de maatregelen buiten de PIP-grenzen.	Zie algemene beantwoording 16.1. en dit leidt niet tot rechtsonzekerheid. In aanvulling daarop: betreffende onbebouwde gronden waren al zowel als NNB als Natura2000-gebied begrepsd en betreffen een onbebouwd gebied van nog niet gerealiseerde NNB. Met de in het PIP opgenomen agrarische bestemming waarden-Natuur blijft het bestaand agrarisch grondgebruik mogelijk. Indien reclamant van mening is te zijner tijd schade te ondervinden kan hij dit melden, zie hiervoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2. De begrenzing van het PIP is opgeschoven in westelijke richting zodanig dat er een groter gedeelte van het perceel van reclamant buiten het PIP is komen te liggen.	Ja, 1.1.53

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
7	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de planologische titel ontbreekt voor de verwerving en/of onteigening van de opstallen, aangezien het bouwblok van het melkveebedrijf buiten het plangebied is gelegen. De keuze om het bouwblok buiten het plangebied te houden is volgens reclamant onbegrijpelijk.	Het klopt dat er voor het bouwblok van reclamant een planologische titel ontbreekt in dit PIP. De begrenzing van het PIP is opgeschoven in westelijke richting zodanig dat er een groter gedeelte van het perceel van reclamant buiten het PIP is komen te liggen. De keuze hoe de grens van het PIP is bepaald is terug te lezen in algemene beantwoording 16.1 en 16.2.	Ja, 1.1.53
8	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat het PAS feitelijk niet meer in werking is en er zodoende geen noodzaak bestaat tot het treffen van maatregelen die natuur versterken. Omdat geen onderscheid is gemaakt tussen herstelmaatregelen en versterkingsmaatregelen is het niet mogelijk om te beoordelen welke maatregelen noodzakelijk zijn voor het herstel.	Voor de noodzaak van de hydrologische en ecologische maatregelen, zie algemene beantwoording 18.1. Met betrekking tot het onderscheid tussen herstelmaatregelen en versterkingsmaatregelen, zie algemene beantwoording 18.7.	Nee
9	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat de vigerende beheersverordening reeds voorziet in de gewenste natuurmaatregelen en dat herbestemming daarom overbodig is.	Het doel van dit provinciaal inpassingsplan is om realisatie van de noodzakelijke herstelmaatregelen planologisch te borgen door de bestemming van benodigde gronden te wijzigen in een natuurbestemming. Voor het gehele plangebied van de Westelijke Langstraat, dat in beginsel is begrensd als NNB, wordt dit provinciale inpassingsplan vastgesteld, zodat een robuuste planologische regeling ontstaat, ook als reeds in de huidige situatie een natuurbestemming is opgenomen. Daar waar het provinciaal inpassingsplan Westelijke Langstraat komt te gelden, zullen de onderhavige bestemmingsplannen in de beheersverordening komen te vervallen. Dit provinciale inpassingsplan maakt binnen de bestemming Natuur alle maatregelen mogelijk die noodzakelijk zijn om de natuurdoelen te halen.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
11	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat de maatregelen zullen leiden tot een onaanvaardbare toename van ongedierteoverlast, hetgeen haaks staat op een goed woon- en leefklimaat.	Zie algemene beantwoording 12.1.	Ja, 1.2.15
12	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat de toename van insecten leidt tot een verhoging van de kans op dierziekten bij het melkvee.	Zie algemene beantwoording 12.6.	Nee
13	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat veel meer maatregelen moeten worden getroffen dan waarvoor nu een planologisch kader wordt geboden. Het gaat onder andere om maatregelen die moeten worden getroffen buiten het plangebied. Reclamant geeft aan dat het PIP daarmee niet uitvoerbaar is.	Alle gronden, waarop noodzakelijke mitigerende maatregelen worden uitgevoerd en waarop na uitvoering van deze maatregelen het huidig planologisch gebruik niet kan worden voortgezet, zijn opgenomen binnen de begrenzing van het PIP. Naar aanleiding van enkele zienswijzen zijn extra maatregelen voorgesteld en is de begrenzing van het PIP aangepast. Ondanks mitigerende maatregelen, die worden uitgevoerd binnen de begrenzing van het PIP, kan ten gevolge van de vernatting van het natuurgebied Westelijke Langstraat mogelijk wateroverlast ontstaan buiten de begrenzing van het PIP. Daarom worden inderdaad ook buiten de begrenzing van het PIP mitigerende maatregelen uitgevoerd. Om ook buiten de plangrens mitigerende maatregelen te kunnen uitvoeren is het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen Westelijke Langstraat opgesteld. Deze maatregelen hebben als doel om wateroverlast op percelen buiten het PIP te voorkomen, zodat het bestaande gebruik kan worden voortgezet. Aangezien het bestaande gebruik op deze gronden kan worden voortgezet, is een nieuw planologisch kader voor deze gronden niet noodzakelijk.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
14	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de provincie dient te zorgen voor een volledige schadeloosstelling van het gehele melkveebedrijf, inclusief het bouwblok. Volgens de onteigeningssystematiek komt de verwervingsopgaaf overeen met de verplaatsing van het gehele bedrijf.	Dit is een aspect dat in het kader van de grondverwerving c.q. de onteigening aan de orde komt. De schade op de overige percelen, die niet als VSS zijn opgenomen dan wel buiten het PIP liggen , worden indien noodzakelijk, meegenomen in de totale schadeberekening op basis van VSS.	Nee
15	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de beperkte verwervingsopgave consequenties heeft voor de financiële uitvoerbaarheid. Er dient rekening te worden gehouden met de verplaatsing van volledige landbouwbedrijven.	Zie algemene beantwoording 19.1.	Nee
16	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de financiële uitvoerbaarheid van de plannen niet verzekerd is, omdat de bijdrage van het Rijk na de PAS-uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State niet verzekerd is.	De uitvoering van de herstel/ instandhoudingsmaatregelen staan met het vervallen van de PAS niet ter discussie maar zijn juist extra belangrijk. Daarmee is er geen enkel risico dat er geen voldoende budget is om de geplande maatregelen uit te voeren. Daarnaast is dit gebied opgenomen binnen het Natuur Netwerk Brabant en is het aangewezen als Natte Natuurparel. Vanuit meerdere beleidsopgave zijn er daarom middelen beschikbaar om de noodzakelijke maatregelen uit te kunnen voeren.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
17	PIP	Procedure	Reclamant verwacht dat het bedrag van € 2.000.000,- dat is gereserveerd voor mitigerende maatregelen niet genoeg zal zijn om toereikende maatregelen uit te voeren, gelet op het feit dat in meer dan 100 situaties effecten van wateroverlast op woningen zijn te verwachten.	Het bedrag dat is geraamd in het MER is een raming en heeft vooral als doel om de alternatieven te kunnen vergelijken. Deze raming is voornamelijk gebaseerd op de voorgestelde systeemmaatregelen, die bedoeld zijn om wateroverlast te voorkomen bij meerdere huizen en niet individuele huizen zoals reclamant stelt. Dergelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld nieuw te graven waterlopen achter een huis en tuin op de grens van het natuurgebied om daarmee wateroverlast te voorkomen. De lokale maatregelen die zijn voorgesteld in het Projectplan Waterwet zijn daarom in de beoordeling van de alternatieven buiten beschouwing gelaten in financiële zin. Wel is gekeken naar het aantal woningen waar overlast verwacht werd per alternatief en dat is onderling vergeleken.	Nee
18	PIP PB	Milieueffect- rapportage	Reclamant geeft aan dat in het MER wordt vastgesteld dat de gevolgen van de maatregelen voor cultuurgronden en gebouwen nog niet bekend zijn. Het feit dat nog niet is onderzocht in hoeverre de wateroverlast zal toenemen, is volgens reclamant onacceptabel.	In het MER zijn alle alternatieven beoordeeld op het criteria wateroverlast voor zowel woningen als landbouwgronden, zie o.a. tabel S2: Overzichtstabel effectbeoordeling Alternatieven en het voorkeursalternatief Voor het voorkeursalternatief is op afbeelding 5.9 te zien wat de verwachte verandering van de GHG (gemiddeld hoogste grondwaterstand is). Het gevolg van deze vernatting op woningen is voor het voorkeursalternatief in tabel 5.8 gekwantificeerd. In bijlage VII is verder toegelicht hoe deze beoordeling heeft plaatsgevonden voor woningen. Op afbeelding 5.11 in het MER-rapport is te zien wat de berekende natschade is voor landbouwgronden. In bijlage	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				VIII is dit nader onderbouwd. Daarmee zijn de gevolgen van de alternatieven voor het onderwerp wateroverlast op woningen en landbouwgronden wel onderzocht. Daarnaast is als bijlage van het PIP een inrichtingsplan opgesteld waar ook het monitoringsplan onderdeel van uitmaakt. Met dit monitoringsplan zullen de verwachte effecten ook worden gevolgd en zo nodig worden bijgestuurd om overlast bij woningen te voorkomen. Landbouwgronden binnen het PIP zullen of direct of in de toekomst een natuur bestemming krijgen. Landbouwgronden die niet direct deze natuurbestemming krijgen en wel wateroverlast zullen gaan ondervinden komen in aanmerking voor een schadevergoeding.	
20	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant stelt dat de opzet van het grondwaterpeil landbouwkundig gebruik van de percelen onmogelijk maakt. De percelen zijn onder andere te nat om vee te beweiden en ruwvoer te winnen.	Perceel van reclamant heeft een hoogte van tussen ca. 0.2 m en 1.50 m NAP. Bij een toekomstig hoogste peil van - 0.35 NAP in de winter situatie is er nog steeds sprake van een drooglegging van minimaal 55 cm in het laagste deel van het perceel. Verwachting hiermee is dat grasland mogelijk blijft. Indien reclamant van mening is dat er toch schade is, zie algemene beantwoording 7.1. Wel wordt in dit kader verwezen naar de randvoorwaarden zoals die zijn omschreven in bijlage 111 van de toelichting: urgentie, nut en noodzaak voor verwerving.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
21	PIP PB	Procedure	Reclamant geeft aan dat de wateroverlast zal toenemen op het erf, bedrijfsgebouwen en woningen, terwijl de plangrens van het PIP niet aansluit op die van het peilgebied. Het feit dat de grens van het peilgebied en het PIP niet samenvallen leidt tot rechtsonzekerheid voor reclamant.	In het PIP worden, voor alle gronden binnen de plangrenzen, de bestemmingen vastgelegd. In het Peilenplan worden de te hanteren oppervlaktewaterpeilen vastgelegd, die gelden binnen een bepaald peilgebied. Binnen een peilgebied kan sprake zijn van een verscheidenheid aan planologische bestemmingen. Dat de begrenzing van een bestemming niet overeenkomt met de begrenzing van een peilgebied, geeft geen rechtsonzekerheid. De reden dat het natuurgebied binnen het PIP en de huizen en tuinen aan de Hogeveert in hetzelfde peilgebied liggen, heeft te maken met de hogere ligging van de woningen. Door het verschil in hoogte is het niet noodzakelijk om een peilgrens op te nemen tussen het natuurgebied en de bebouwing. De natuur ligt ter hoogte van de PIP-grens op circa +1 m N.A.P., terwijl de woningen aan de Hogeveert op circa 2 m + N.A.P. liggen. Het doorvoeren van een verhoging van het oppervlaktewaterpeil binnen dit peilgebied, naar een uiteindelijk winterpeil van -0.35 m N.A.P., is geen probleem, omdat ruim voldoende wordt voldaan aan de drooglegging van 70 cm ter plekke van de woning. Daarom zijn geen aanvullende mitigerende maatregelen opgenomen. Indien reclamant te zijner tijd toch overlast ervaart, kan hij zich tot het loket richten, dat de provincie daarvoor zal oprichten. Zie ook algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze worden het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.53 + 1.2.15					

Zienswijze 22

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat door verhoging van het waterpeil en de realisatie van natte natuur de overlast van muggen, ratten en ander ongedierte zal toenemen. Met name het gevaar van infectieziekten speelt daarbij nadrukkelijk een rol. Reclamant geeft aan dat omwonenden niet mogen worden opgezadeld met de negatieve effecten van ongedierte en het risico op infectieziekten.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.7.	Ja, 1.2.15.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze worden het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.15					

Zienswijze 23

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat onvoldoende duidelijk is welke maatregelen worden getroffen om financiële schade ten aanzien van wateroverlast te compenseren en of hierbij het onderhoud aan de mitigerende maatregelen zal zijn inbegrepen.	De maatregelen om wateroverlast te voorkomen zijn opgenomen in het waterdossier. In een separate overeenkomst zijn financiële afspraken gemaakt over de uitvoering en het onderhoud van de te treffen maatregelen. Mocht ondanks deze maatregelen toch wateroverlast optreden, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie hiervoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant vraagt zich af hoe geborgd wordt dat omwonenden geen overlast ondervinden van ongedierte zoals muggen en andere insecten.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 2.1.15

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de begrenzing van het PIP dusdanig kort op de eigendommen van reclamant komt te liggen dat daardoor het gebruik (waaronder het houden van paarden) wordt beperkt. Reclamant verzoekt de PIP-grens verder naar het westen te verleggen.	De wijze van bepaling van de buitengrens van het PIP is beschreven in algemene beantwoording 16.1, 16.2 en 16.3.	Nee
7	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de begrenzing en uitwerking van het PIP met zich meebrengt dat veel agrariërs en mensen die het gebied hobbymatig gebruiken worden belemmerd in hun voorgenomen gebruik en derhalve zullen wegtrekken. Reclamant vraagt zich af hoe wordt geborgd dat het gebied niet verpaupert en dat de mensen die zich hervestigen in het gebied mensen betreffen die een bijdrage willen leveren aan de omgeving en niet zullen bestaan uit mensen die goedkoop ergens moeten worden gehuisvest.	Er is geen aanleiding om aan te nemen dat sprake zal zijn van leegstand en verloedering als gevolg van dit project.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze worden het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.15					

Zienswijze 24

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de provincie geen zorgvuldige belangenafweging heeft gemaakt en onvoldoende oog heeft voor het belang van reclamant.	Zie algemene beantwoording 19.1.	Nee
2	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat tot op heden nog geen persoonlijk gesprek heeft plaatsgevonden met de vertegenwoordigers van de Provincie Noord-Brabant ondanks herhaaldelijk verzoek en toezeggingen.	Er is naar aanleiding van deze zienswijze contact opgenomen met reclamant. Het gesprek heeft inmiddels plaatsgevonden.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamant geeft aan zorgen te hebben over hoe geborgd zal worden dat de tuin van reclamant droog zal blijven. Reclamant geeft aan dat onvoldoende rekening is gehouden met de invloed van klimaatverandering op de grondwaterstanden en op de waterstanden in de nieuw aan te leggen watergang. Daarnaast is onvoldoende duidelijk hoe de nieuw aan te leggen watergang in de nabijheid van het perceel van reclamant het drooghouden van het perceel zal borgen.	De grondwaterpeilen zijn een gevolg van de te hanteren oppervlaktewaterpeilen in combinatie met neerslag en kwel. De nieuwe watergang achter de woningen aan de Winterdijk vormt de scheiding tussen het hoger oppervlaktewaterpeil in het natuurgebied en het lager oppervlaktewaterpeil in het woongebied. Bij de planuitwerking is rekening gehouden met toekomstige klimaatscenario's. Om wateroverlast ter plekke van de eigendommen van reclamant te voorkomen worden mitigerende maatregelen uitgevoerd. Deze maatregelen zijn opgenomen in het waterdossier. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, dan kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat op 25 meter van de eigendommen van reclamant sprake zal zijn van vernatting. Deze vernatting zorgt voor een uitbreiding van de habitat voor muggen en knutten. De overlast van muggen en knutten zal daarmee toenemen voor reclamant. Dit te meer vanwege de bomen en struiken (rustplaatsen) in de nabijheid van de woning van reclamant.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1,2,15
6	PIP	Schaderegeling	Reclamant maakt zich zorgen over het waardebehoud van de woning. Reclamant geeft aan problemen te verwachten indien een eventuele verkoop van de woning aan de orde zou zijn. Reclamant wil graag in overleg om te kijken hoe hiermee wordt omgegaan.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze worden het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.15					

Zienswijze 25

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen					

Zienswijze 26

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor de eventueel geleden schade en welke schadevergoedingen en regelingen er getroffen gaan worden.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 27

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Reclamant geeft aan grote zorgen te hebben over de grondwaterpeilverhoging op percelen rondom het eigendom van reclamant. Reclamant vreest dat dit schade kan toebrengen aan gebouwen en bijgebouwen.	De gevolgen van het project zijn voor de locatie van reclamant onjuist in beeld gebracht in de ontwerpplannen. Naar aanleiding van deze constatering is inmiddels contact opgenomen met reclamant en is een voorstel gedaan voor aanpassing van de waterhuishouding. Voor reclamant is in het aangepaste waterdossier inzichtelijk gemaakt hoe de waterhuishouding rondom het perceel eruit komt te zien. Er	Ja, 1.2.3, 2.1.24, 2.2.3 en 3.2.2

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				is een maatregel uitgewerkt, die ervoor zorgt dat de grondwaterpeilverhoging op het perceel tot een minimum beperkt blijft. Deze maatregel is hydrologisch getoetst en wordt voldoende geacht om wateroverlast ter plekke te voorkomen. Om de eventuele invloed van de van de grondwaterstijging op funderingen in beeld te brengen is een geotechnisch onderzoek uitgevoerd. De conclusie van het geotechnisch onderzoek is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. In de huidige situatie is woning geschaald in de categorie 'geen risico'. De woning zal als gevolg van de werkzaamheden wel verhoogd risico lopen en wordt, door de invloed op de kelder ingeschaald in de risicocategorie 'laag risico'. Er wordt een peilbuis geplaatst nabij het perceel om de gevolgen van het plan actief te kunnen monitoren. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant geeft aan dat de gegevens met betrekking tot de ontwateringsdiepte niet controleerbaar zijn en gaat ervan uit dat er op voorhand metingen zijn verricht.	Zie algemene beantwoording 9.1. In aanvulling daarop is op de kaarten die o.a. in het MER zijn opgenomen over ontwateringsdiepten (zie o.a. bijlage III Hydrologische effecten en daarvan bijlage 2) te zien wat de huidige situatie is, en wat de verwachte toekomstige situatie zal zijn voor de ontwateringsdiepten. Deze kaarten zijn gemaakt op basis van dezelfde informatie namelijk de Algemene Hoogte Kaart Nederland en de gegevens uit het hydrologische model. Op basis van dergelijke informatie is zowel de huidige situatie als de verschillende initiatieven inclusief het voorkeursalternatief inzichtelijk gemaakt. Daarmee zijn de gebruikte gegevens navolgbaar en controleerbaar.	Ja, 2.2.11
3	PIP PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan dat de ligging van de sloot rond het eigendom van reclamant niet correct is weergegeven. Deze sluit niet aan op de Vrouwensvaartsestraat.	Naar aanleiding van deze zienswijze zijn het Inrichtingsplan, het Peilenplan en het Provinciaal Inpassingsplan aangepast. Om wateroverlast te voorkomen, wordt een nieuwe systeemwatergang aangelegd achter de woningen, als mitigerende maatregel. De watergang zal afvoeren op de watergang langs de Vrouwensvaartsestraat. Om voor al de functies een goed waterpeil te krijgen, zal hiervoor een nieuw peilgebied worden gecreëerd. Dit peilgebied is opgenomen in het aangepaste Peilenplan.	Ja, 1.2.3, 2.1.24, 2.2.3 en 3.2.2
4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat door de toename van het oppervlaktewater de overlast van muggen, andere insecten en knaagdieren zal toenemen.	Zie algemene beantwoording 12.1.	Ja, 1.2.15
5	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan alle kosten en schade in relatie tot de plannen te willen verhalen op de provincie.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.3 + 1.2.15 Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.1.24, 2.2.3 + 2.2.11 Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.2.					

Zienswijze 28

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan in te stemmen met de keuze om gedurende de inrichtingsperiode te monitoren, af te stemmen met stakeholders en daarmee gefaseerd tot inrichtingskeuzes en beheer te komen. Reclamant vraagt echter wel hierbij gebruik te maken van de gebiedskennis van eigenaren en agrariërs en deze, met respect voor het eigendom, bij het maatwerk te blijven betrekken, om tot optimale participatie en draagvlak te komen.	Het proces om te komen tot dit plan is open en duidelijk gevoerd. Daarbij is veelvuldig gebruik gemaakt van gebiedskennis. Er is ook samengewerkt in gebiedsprocessen (Binnenbijster); pilot wateroverlast en slagkrachtgroepen (oranje, groen, blauw). Dit zal in de vervolgfase en bij de monitoring worden voortgezet.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant vraagt in het bijzonder aandacht voor de verschillende landgoederen en monumentale panden met omliggende gronden in de Westelijke Langstraat. Er dient omzichtig te worden omgegaan met deze rijks- en gemeentelijke monumenten, historische tuinen en laanstructuren en het slagenlandschap. Reclamant verzoekt om terughoudendheid ten aanzien van afgraven van historische bouwvoor en wateropzetten.	Uitgangspunt is dat er geen schade mag optreden aan gebouwen en percelen ten gevolge van het project. Dit geldt uiteraard ook voor monumentale panden en landschapselementen. Er zal derhalve zorgvuldig worden gemonitord wat de effecten zijn op deze elementen. In aanvulling daarop heeft een boomdeskundige de afgelopen maanden een inventarisatieronde gemaakt langs de landschappelijk en cultuurhistorisch belangrijk groene elementen in het projectgebied Westelijke Langstraat. Tevens heeft hij advies gegeven over de huidige toestand van de bomen alsmede aandachtspunten omtrent vernatting, mogelijkheden tot mitigerende maatregelen en hoe de bomen en houtopstanden te monitoren na vernatting. Deze notitie "Vernatting Westelijke Langstraat in relatie tot bomen" is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. Daarnaast wordt er gemonitord terwijl het peil stapsgewijs in het gebied wordt verhoogd. Indien blijkt dat bijstelling nodig is, zal hierover worden overlegd en kunnen aanpassingen volgen. Ook maakt het inpassingsplan verschillende projecten mogelijk ten aanzien van de versterking van cultuurhistorie. De exacte uitwerking daarvan zal door de gemeente Waalwijk worden opgepakt.	Nee.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Monitoring	Reclamant geeft aan dat de verhoging van het waterpeil in het ZAK niet zonder risico is en dat het essentieel is om de stijging zeer geleidelijk in te zetten en continu te monitoren. Reclamant wil dat gezamenlijk wordt bezien wat de effecten zijn op monumentale panden, bomen, lanen en historische tuinen.	Uitgangspunt is dat er geen schade mag optreden aan gebouwen en percelen ten gevolge van het project. Dit geldt uiteraard ook voor monumentale panden en landschapselementen. Het peil zal derhalve geleidelijk worden opgezet en er zal zorgvuldig worden gemonitord wat de effecten zijn op deze monumentale gebouwen en landschapselementen. In aanvulling daarop heeft een boomdeskundige de afgelopen maanden een inventarisatieronde gemaakt langs de landschappelijk en cultuurhistorisch belangrijk groene elementen in het projectgebied Westelijke Langstraat. Tevens heeft hij advies gegeven over de huidige toestand van de bomen alsmede aandachtspunten omtrent vernatting, mogelijkheden tot mitigerende maatregelen en hoe de bomen en houtopstanden te monitoren na vernatting. Deze notitie ‘Vernatting Westelijke Langstraat in relatie tot bomen’ is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. Daarnaast wordt er gemonitord terwijl het peil stapsgewijs in het gebied wordt verhoogd. Indien blijkt dat bijstelling nodig is, zal hierover worden overlegd en kunnen aanpassingen volgen.	Nee.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP	Monitoring	Reclamant verzoekt om landgoederen en zones met monumentale bebouwing en aanplant, inclusief tuinen en lanenstructuren op te nemen in het monitoringsprogramma en direct te handelen indien er signalen komen van mogelijke schade.	Een boomdeskundige heeft de afgelopen maanden een inventarisatieronde gemaakt langs de landschappelijk en cultuurhistorisch belangrijk groene elementen in het projectgebied Westelijke Langstraat. Tevens heeft hij advies gegeven over de huidige toestand van de bomen alsmede aandachtspunten omtrent vernatting, mogelijkheden tot mitigerende maatregelen en hoe de bomen en houtopstanden te monitoren na vernatting. Deze notitie 'Vernatting Westelijke Langstraat in relatie tot bomen' is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. Daarnaast wordt er gemonitord terwijl het peil stapsgewijs in het gebied wordt verhoogd. Indien blijkt dat bijstelling nodig is, zal hierover worden overlegd en kunnen aanpassingen volgen.	Nee.
7	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant verzoekt om de eigenaren waarbij eventuele schade optreedt als gevolg van de plannen te vrijwaren van die schade.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
8	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat het van belang is om met eigenaren van landgoederen in contact te treden inzake het plan om de bekendheid te vergroten van de Zijdwende. Op deze manier kan draagvlak worden gecreëerd en de privacy gewaarborgd.	De bekendheid van de Zijdwende vergroten is een van de 6 projecten ter versterking van de cultuurhistorie. Deze projecten zijn in het inpassingsplan mogelijk gemaakt, maar worden uitgewerkt en uitgevoerd door de gemeente Waalwijk. De gemeente zal bij verdere uitwerking afstemmen met de betreffende eigenaren en aanliggende eigenaren.	Nee
9	PIP	Ontsluiting (routes, verkeer)	Reclamant geeft aan dat het openstellen van de landgoederen aan de Hogeveert verkeerstechnische problemen geeft.	Het openstellen van landgoederen vormt geen onderdeel van het plan.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 0	PIP	Milieueffect- rapportage	Reclamant geeft aan dat op het kaartje bij de Wielen de codering '3' bij 'de grote wiel met het eilandje' ontbreekt.	Niet alle Wielen binnen de Westelijke Langstraat komen in aanmerking voor dit project omdat een aantal eigenaren hebben aangegeven hieraan niet te willen meewerken. Om die reden zijn niet alle in het gebied aanwezige of voormalig aanwezige wielen opgenomen.	Nee
1 1	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat er wordt gesproken over een positief effect op de bever. Reclamant geeft aan dat de bever niet past in de Westelijke Langstraat. De enige verbinding met de Maas zijn de haven van Capelle en het ZAK, welke niet als geschikt biotoop kunnen worden gezien.	In de MER wordt aangegeven welk effect de maatregelen zouden kunnen hebben op een aantal soorten, waaronder de bever. Er zijn reeds enkele waarnemingen bekend van de bever in het gebied nabij het Labbegat. Er zullen echter geen specifieke maatregelen worden genomen ten aanzien van de bever. Er wordt niet verwacht dat de bever als gevolg van de peilverhoging meer vaste rust- of voortplantingsplaatsen in het gebied zal vinden. De natuurherstelmaatregelen zorgen echter wel voor een hogere biodiversiteit, met name ten aanzien van kruiden en planten, in het gebied, hetgeen potentieel kan leiden tot een meer gevarieerd voedselaanbod in het gebied voor de bever.	Nee
1 2	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan dat de Bovenkerksepolder van grote (agrarische) waarde is. Door de plannen vervalt de afvoer onder de Capelsedijk en zal al het water door het zijkanaal onder 't Vaartje door moeten. Dit zijkanaal en de heul onder 't Vaartje zijn hiervoor veel te klein uitgevoerd. Verbreding is nodig.	Zie algemene beantwoording 4.2.	Ja, 1.2.2, 2.2.2 + 3.2.5.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 4	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan kansen te zien om met de landgoedbeheerders, de ANV en SBB de Westelijke Langstraat voor de burgers aantrekkelijker te maken. Reclamant zou graag voor het gehele gebied zien dat de landgoedeigenaren in overleg met ANV Slagenland, werkgroep De Binnenbijster, gemeente en SBB tot een inrichtings- en beheerplan komen voor een goed onderhouden wandelnetwerk.	Zie algemene beantwoording 14.1.	Nee
1 5	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat boeren en particulieren nog meer betrokken dienen te worden bij het natuurbeheer. Kruidenrijke graslanden kunnen hierdoor gecombineerd worden met 'een koe in de wei' en gras- en hooiwinning in lijn met de cultuurhistorie in het gebied.	In het kader van de gelijkberechtiging kan iedereen gronden aankopen in het NNB en beheren. De doelstellingen zijn aangegeven op de ambitiekaart uit het VKA. Deze is inmiddels aangepast. Daar waar particulieren e.d. kans zien om het beheer uit te voeren is dit mogelijk. De manier waarop is afhankelijk van de beheerder. Het einddoel wordt vastgelegd in een kwalitatieve verplichting.	Ja, 1.1.33
1 6	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat cultuurhistorie en kringlooplandbouw meer aandacht verdienen in de afweging tussen afgraven en uitmijnen.	In de Natura2000 delen van het gebied is, gezien de noodzaak van herstel voor de natuur, niet gekozen voor uitmijnen of kringlooplandbouw. Mogelijkheden om ondernemend natuurnetwerk te maken en beheren zijn er wel. Voor de keuze om gedeelten van het gebied af te graven, zie ook algemene beantwoording 11.2.	Nee
1 7	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan in het MER te missen dat door het afgraven en verstoren van de ondergrond niet alleen kosten gemaakt worden, maar dat ook CO ₂ vrijkomt door veenoxidatie en transport van grond.	Door het vernatten van het gebied zal de oxidatie van het veen juist voorkomen worden/vertragen. Dit zal voor minder CO ₂ -uitstoot zorgen dan in de huidige droge condities. De gronden die voorgesteld zijn om af te graven zijn vaak reeds veraarde (geoxideerde) veengronden en daarom erg voedselrijk. Dit blijkt ook uit het onderzoek van	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				onderzoekscentrum B-ware in 2015 en 2019. Conclusie van beide onderzoeken is dat afgraven gevolgd door verschrallingsbeheer noodzakelijk is om de gewenste condities te creëren voor het realiseren van het natuurdoel. In tegenstelling tot stikstof neemt de fosforbeschikbaarheid (P) niet sterk af door uitspoeling. Door middel van alleen maaien en afvoeren kan de P-beschikbaarheid op voormalige landbouwgronden onvoldoende worden teruggebracht, om binnen een termijn van enkele tientallen jaren een P-gelimiteerde uitgangssituatie te creëren. Om de ontwikkeling van waardevolle vegetaties mogelijk te maken is het verwijderen van de P-rijke toplaag onontkoombaar.	
1 8	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat er meer BOA's nodig zijn om stropen, dumpen en overlast van honden te voorkomen. Hierbij is afstemming met landgoed- en natuureigenaren, ANV, SBB, de gemeente en de WBE noodzakelijk.	Het Provinciaal Inpassingsplan zorgt voor de planologische en juridische verankering van het project. Voor het uiteindelijke behalen van de projectdoelstellingen is handhaving van belang. Handhaving wordt echter niet in een bestemmings-/inpassingsplan vastgelegd.	Nee
1 9	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat gebiedspartijen betrokken dienen te worden bij het uitwerken van bewegwijzerings- en bebodingsplannen.	Zie algemene beantwoording 14.1.	Nee
2 0	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat goed en op individuele basis met eigenaren en particulier natuurbeheerders de maatregelen dienen te worden afgestemd en dat bezien dient te worden hoe gebruik kan worden gemaakt van de mogelijkheid om collectief natuursubsidies aan te vragen.	Een nieuwe individuele aanvraag voor subsidie dient groter te zijn dan 200 hectare. Indien wordt aangesloten bij een collectief dat al een aanvraag heeft lopen van 200 hectare of meer, kan dat op basis van de oppervlakte die de beheerder wil inbrengen. Eindbeheerders kunnen zelf initiatief nemen om gezamenlijk subsidie aan te vragen voor het beheer.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2 1	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat het openstellen van de landgoederen tot problemen leidt in het kader van toezicht.	De openstelling en het toezicht van en op landgoederen maakt geen onderdeel uit van het Provinciaal Inpassingsplan Westelijke Langstraat. Indien een landgoed is gerangschikt binnen de Natuurschoon Wet (NSW) dan is openstelling een voorwaarde van de subsidieregeling.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33, 1.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5.					

Zienswijze 29

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat de bij reclamant in eigendom zijnde gronden dermate gering in oppervlakte zijn dat deze niet kunnen worden ingericht volgens de voorwaarden die daaraan zijn gelegd in het kader van het voorgenomen beheer.	Alle eigendommen van reclamant liggen buiten de PIP-begrenzing. Er vindt dus op percelen geen fysieke inrichting plaats vanuit de natuuropgave. De waterstandstijging vanuit de Natura2000 herstelmaatregelen (20cm peilverhoging) wordt gemitigeerd vanuit het waterdossier en het projectplan waterwet (Waterschap Brabantse delta)	Nee
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de perceelgrenzen van zijn eigendommen niet goed zijn geregistreerd.	De PIP begrenzing volgt daar waar mogelijk de grens in het kadaster of de grens van het Natura2000-gebied, zie ook algemene beantwoording 16.1.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP PB	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant geeft aan dat zijn eigendommen aan een dijk liggen en er daarom verloop van hoogte is. Alle gebouwen liggen op verschillende hoogtes. Voor reclamant is onduidelijk van welke peilhoogte er in de plannen uitgegaan is.	Zie algemene beantwoording 9.1. In aanvulling daarop is op de kaarten die o.a. in het MER zijn opgenomen over ontwateringsdiepten (zie o.a. bijlage III Hydrologische effecten en daarvan bijlage 2) te zien wat de huidige situatie is, en wat de verwachte toekomstige situatie zal zijn voor de ontwateringsdiepten. Deze kaarten zijn gemaakt op basis van de Algemene Hoogte Kaart Nederland en de gegevens uit het hydrologische model. Op basis van dergelijke informatie is zowel de huidige situatie als de verschillende initiatieven (inclusief het voorkeursalternatief) inzichtelijk gemaakt. Daarmee zijn de gebruikte gegevens navolgbaar en controleerbaar. Daarnaast is er voor reclamant een persoonlijk waterdossier uitgewerkt dat onderdeel is van het projectplan Waterwet Westelijke Langstraat (PPWW). Daarin staan diverse hoogtemetingen die zijn uitgevoerd op terrein van reclamant. Op basis van die hoogtemetingen en de aangehouden ontwateringsdiepten in het MER is bepaald wat de benodigde mitigerende maatregelen zijn zoals zijn uitgewerkt in het PPWW.	Nee
6	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat alle in het kader van de plannen optredende schade aan gebouwen en perceel zal worden verhaald op de Provincie Noord-Brabant.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen					

Zienswijze 30

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat door de plannen wildschade zal optreden aan gewassen en percelen.	De natuurherstelmaatregelen zijn niet gericht op grondgebonden zoogdieren. Zoogdieren die wildschade veroorzaken, zoals onder meer de das en het everzwijn, worden niet geacht in aantal toe te nemen. Toename van wildschade ligt daarbij ook niet in de lijn der verwachting.	Nee
3	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat door de plannen de werkvreugde zal afnemen door de overlast van insecten.	Zie algemene beantwoording 12.2. De urgentie van natuurherstel is echter dermate groot dat concreet herstelmaatregelen noodzakelijk zijn. Leidraad bij het uitvoeren van de herstelmaatregelen is dat getracht wordt om overlast zoveel mogelijk te voorkomen.	Nee
4	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat door de plannen ongecontroleerde verspreiding van onkruidzaden zal ontstaan.	In het algemeen kan worden gesteld dat de vernattingsplannen niet zullen leiden tot een toename van typische onkruiden die veel zaad produceren zoals kleine brandnetel, straatgras of melganzenvoet. De doelsoorten van de natuurherstelmaatregelen, zoals ondermeer grote en kleine ratelaar of geel walstro, zijn planten die typisch zijn voor vochtige hooi- en schraallanden. Dergelijke soorten hebben, in tegenstelling tot de "typische onkruidsoorten", een heel specifiek habitat en verspreidingsgebied. Door de gebondenheid van deze soorten aan specifieke habitats en de groeivoorwaarden die deze soorten aan het (micro)biotoop stellen, is verspreiding naar omliggende tuinen en agrarische percelen lastig voor dergelijke soorten omdat de specifieke groeivoorwaarden hier minder geborgd zijn. Een toename van het aantal onkruidgewassen is in het licht van het voorgaande dan ook niet te verwachten.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP PB	Procedure	Reclamant geeft aan de genoemde bezwaren niet voor zijn rekening moeten komen en dat naar een passende oplossing moet worden gezocht	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2. Daarnaast heeft het projectteam met het opstellen van het waterdossier met reclamant gezocht naar een passende oplossing voor eventuele toekomstige wateroverlast.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen					

Zienswijze 31

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat, gezien de PAS-uitspraken van de Raad van State op 29 mei 2019, de noodzaak van het inpassingsplan ter discussie staat.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Milieueffect-rapportage	Reclamant geeft aan dat het ambitieniveau, uitgesproken in het voorkeursalternatief, te hoog is. Er is geen balans tussen natuur en kwaliteit van de leefomgeving voor omwonenden.	De ambitiekaart voor de Westelijke Langstraat is aangepast. Daarbij is onder andere de ambitie 'Dynamisch moeras' verder van de bebouwing aan de Binnenbijster komen te liggen. Bij de vaststelling van ambities is een balans gezocht tussen de noodzakelijke bescherming van Natura2000 habitats, de fysieke kenmerken van het gebied en de omgeving. Het basis uitgangspunt van de plannen is het herstel en uitbreiding van diverse Habitattypen binnen het Natura2000-gebied. Daarnaast is op grond van de leefgebiedenbenadering de Westelijke Langstraat door de Provincie Noord-Brabant aangewezen als één van de gebieden waar diverse rode lijstsoorten beschermd dienen te worden. Daarvoor zijn 3 specifieke dagvlinders genoemd als indicatorsoorten, zie blz. 32 van het MER. Voor deze soorten is het van belang om een leefgebied te creëren met een bepaalde omvang, invulling en kwaliteit. Deze invulling werd alleen gehaald in alternatief 2 en het voorkeursalternatief waarbij ook gekeken wordt naar realisatie buiten Natura2000 maar binnen Natuur Netwerk Brabant (NNB). Omdat het voorkeursalternatief op andere onderdelen beter scoort, zoals minder overlast voor de omgeving dan alternatief 2, is het voorkeursalternatief uitgewerkt in het Provinciaal Inpassingsplan.	Ja, 1.1.33

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat de situering van trilvenen ver buiten het Natura2000-gebied in de nabijheid van de woonwijk de Binnenbijster niet wenselijk is en ook niet bijdraagt aan de herstelmaatregelen binnen het Natura2000-gebied.	De ambitiekaart voor de Westelijke Langstraat is aangepast. Daarbij is onder andere de ambitie 'Dynamisch moeras' verder van de bebouwing aan de Binnenbijster komen te liggen. Bij de vaststelling van ambities is een balans gezocht tussen de noodzakelijke bescherming van Natura 2000 habitats, de fysieke kenmerken van het gebied en de omgeving.	Ja, 1.1.33
4	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Reclamant geeft aan dat waterschade kan optreden, door de keuze voor het voorkeursalternatief en het projecteren van een waterloop in de directe nabijheid van gebouwen.	Op basis van de beoogde oppervlaktewaterpeilen (zie Peilenplan) is voor het gehele gebied doorberekend of sprake is van een significante grondwaterpeilstijging. Bij een verhoging van het grondwaterpeil van meer dan +0,05 m is sprake van een significante grondwaterpeilstijging. De zogenoemde '5 cm-contour' begrenst het gebied, waarbinnen sprake is van een significante grondwaterpeilstijging. De woning van reclamant ligt buiten de '5 cm-contour'. Buiten deze contour bedraagt de te verwachten grondwaterpeilstijging maximaal + 0,05 m. In het peilgebied waarbinnen de woning van reclamant is gelegen wordt geen nieuw oppervlaktewaterpeil gevoerd. Derhalve wordt geen wateroverlast verwacht in de woning en op het perceel van reclamant. Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen op het ontwerp-inpassingsplan, is de ligging van de waterloop aangepast. Zie hiervoor algemene beantwoording 4.1 en beantwoording van deze zienswijze, onderdeel 7..	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.
5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat als gevolg van de plannen overlast kan ontstaan van ongedierte waaronder ratten en muggen.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.7.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat het wenselijk is om de realisatie van trilveen te vervangen door het beheren van kruidenrijk grasland in de nabijheid van de Binnenbijster.	De ambitiekaart voor de Westelijke Langstraat is aangepast. Daarbij is onder andere de ambitie 'Dynamisch moeras' verder van de bebouwing aan de Binnenbijster komen te liggen. Bij de vaststelling van ambities is een balans gezocht tussen de noodzakelijke bescherming van Natura 2000 habitats, de fysieke kenmerken van het gebied en de omgeving.	Ja, 1.1.33.
7	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is waar de waterloop aan de Binnenbijster uiteindelijk zal worden gesitueerd. De waterloop is momenteel dicht op de perceelgrenzen getekend. Dit brengt risico's met zich mee ten aanzien van waterschade en afkalving van percelen. Ook kan niet worden gegarandeerd dat het water zal stromen om muggenoverlast tegen te gaan.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.
8	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant verzoekt om de watergang aan de Binnenbijster in oostelijk richting te verleggen in de nabijheid van de watergang bij het gemaal en het ZAK.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.
9	PIP PB	Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	Reclamant geeft aan dat, indien niet wordt gekozen om de bij de Binnenbijster gelegen watergang te verleggen, vooraf zekerheid zal moeten worden geboden. Er dienen maatregelen te worden getroffen om waterschade en schade door afkalving te voorkomen.	Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen op het ontwerp-inpassingsplan, is de ligging van de waterloop aangepast. Zie hiervoor algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.
10	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat eventuele schade aan het perceel van reclamant en de daar aanwezige boom vergoed dient te worden.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat het voorkeursalternatief onuitvoerbaar is, vanwege de uitvoering, beheer en onderhoud en de kosten en consequenties die daarmee gemoeid zijn. Reclamant verzoekt om de ambities in te perken.	De uitvoeringskosten en beheer en onderhoudskosten per jaar staat in bijlage X, tabel 4.1 van het MER. Daarin is te zien dat de uitvoeringskosten (zonder vastgoed) voor alternatief 1 geraamd zijn op € 10.9 miljoen, en voor het voorkeursalternatief op € 15,8 miljoen. Voor dit verschil van ca. € 4.9 miljoen wordt in het voorkeursalternatief wel de invulling gegeven aan het gewenste herstel en uitbreiding van de habitats, leefgebiedenbenadering en realisatie van het gehele Natuur Netwerk Brabant (NNB) binnen de Westelijke Langstraat. Daarmee is dit plan uitvoerbaar. De ambities uit het voorkeursalternatief vloeien voort uit de noodzaak om de habitats binnen het Natura2000-gebied te beschermen. Het beheer dat zal worden toegepast hangt af van het gekozen beheertype dat uiteraard zal worden afgestemd op specifieke kenmerken van het perceel en de ontwikkeling ten aanzien van de peilverhoging. Voor de uitvoering van het beheer zijn voldoende middelen beschikbaar.	Nee
1 2	PIP	Monitoring	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is op welke manier monitoring zal gaan plaatsvinden, hetgeen leidt tot rechtsonzekerheid.	In het monitoringsplan (bijlage IV van inrichtingsplan, dat op zijn beurt een bijlage is bij het Provinciale inpassingsplan) is aangegeven hoe de monitoring zal plaatsvinden en de wijze van rapportage.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 3	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat de communicatie als ondermaats is ervaren. Bewoners van de Binnenbijster zijn niet in een vroeg stadium betrokken en de toonzetting van de informatieavonden deed vermoeden dat het bewonersbelang geen enkele rol speelt binnen het proces en het project.	De algemene communicatie heeft plaatsgevonden conform het Communicatieplan Westelijke Langstraat. Zie daarvoor algemene beantwoording 15.1. Directe omwonenden van de polder De Binnenbijster zijn in juni 2017 per post met een nieuwsbrief uitgenodigd voor de eerste informatiebijeenkomst. Het gaat om bewoners direct langs de Binnenbijster, Klein Waterrijk en een gedeelte van de Vrouwkensvaartsestraat. Tijdens de informatiebijeenkomst is de bewoners de gelegenheid geboden om zich aan te melden voor de diverse slagkrachtgroepen. Daarnaast heeft men zich hier kunnen aanmelden voor de digitale nieuwsbrief. In het geval daar aanleiding toe is geweest, is contact geweest tussen enkele individuele omwonenden en projectmedewerkers. Vanuit een bewonersinitiatief is de Werkgroep Binnenbijster ontstaan. Deze werkgroep wil samen met een aantal partijen meedenken over de inrichting van de Binnenbijster. De definitieve inrichting van het gebied zal worden vormgegeven in een gebiedsproces, waarvoor ook de direct omwonenden zullen worden benaderd.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 4	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat het PIP nog niet voldoende concreet is, omdat er nog een inrichtingsplan zal volgen. Reclamant heeft geen mogelijkheid om in juridische zin tegen het inrichtingsplan te ageren en zal dat dus nu moeten doen tegen het PIP. Dit leidt volgens reclamant tot rechtsonzekerheid.	Het ambitieniveau van het inpassingsplan is helder. Het gehele plangebied is gelegen binnen de grenzen van de Natuurnetwerk Brabant (NNB) en begrenzing Natura2000. De begrenzing van de NNB (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is reeds jarenlang in de Verordening ruimte en ook in de nieuwe Interim Omgevingsverordening begrensd. De waarden en kenmerken van de gebieden gelegen binnen de NNB zijn per gebied vastgelegd in een beheertypenkaart en in een ambitiekaart. Beide kaarten vormen de kern van het natuurbeheerplan. De mening dat onderhavig inpassingsplan te ambitieus is delen wij niet. Het inrichtingsplan is onlosmakelijk onderdeel van de regels van het pip en vormt mede het juridische kader voor de uitvoerende werkzaamheden. Daarom is het ontwerp pip het instrument waarop reclamant kan ageren en leidt dit niet tot rechtsonzekerheid.	Nee
1 5	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de afspiegeling van de werkgroep niet in balans is. Er zijn geen leden vertegenwoordigd, die in De Binnenbijster wonen. Het belang van deze bewoners wordt daarmee over het hoofd gezien.	Voor het gebiedsproces de Binnenbijster is gezocht naar een werkbare groep van circa 15 personen. Men kon zich opgeven hiervoor tijdens de inloopdagen die zijn gehouden de afgelopen jaren. Er zijn deelnemers vanuit belangenbehartigende stakeholders uitgenodigd, inclusief mensen die in en aan de Binnenbijster wonen.	Nee
1 6	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan geen wandelpaden of andere recreatieve voorzieningen te willen in of in de directe nabijheid van de achtertuinen aan de Binnenbijster in het kader van de privacy.	Zie algemene beantwoording 14.2	Nee
1 7	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat, gezien de PAS-uitspraken van de Raad van State op 29 mei 2019, de noodzaak van het inpassingsplan ter discussie staat.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33 + 1.2.1					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 32

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat hij zich schaart achter de gezamenlijke zienswijze (zienswijze 52, red.) ten aanzien van muggenoverlast. Reclamant onderschrijft in deze persoonlijke zienswijze nogmaals dat de plannen zullen leiden tot muggenoverlast.	Zie algemene beantwoording 12.1.	Ja, 1.2.15.
3	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamant vreest afkalving aan de achterzijde van zijn perceel, door de situering van de watergang.	Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen op het ontwerp-inpassingsplan, is de ligging van de waterloop aangepast. Zie hiervoor algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.
4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant vreest overlast van muggen, ratten, kikkers en mollen door de situering van de watergang dicht bij de eigendommen van reclamant.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.7.	Ja, 1.2.15
5	PIP PB	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant vreest dat aantasting van de privacy ontstaat, door het onderhoudspad langs de watergang dicht bij zijn eigendommen te situeren. De privacy zal worden aangetast door mensen die hun hond uitlaten en vissers. Reclamant verzoekt het pad af te sluiten.	Zie algemene beantwoording 4.1	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant vreest dat door de slechte handhaving in het gebied en de toegenomen recreatiemogelijkheden overlast zal ontstaan van (drugs)afvaldumping, hangjongeren en illegale barbecues.	Het Provinciaal inpassingsplan zorgt voor de planologische en juridische verankering van het project. Voor het uiteindelijke behalen van de projectdoelstellingen is handhaving van belang. Handhaving wordt echter niet in een inpassingsplan vastgelegd.	Nee
7	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant verzoekt om bankjes, wandel- en fietspaden op grotere afstand van de huizen te situeren.	Zie algemene beantwoording 14.1 en 14.2	Nee
8	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant verzoekt om beschoeiing aan te brengen bij de watergang achter zijn eigendommen om afkalving te voorkomen.	De technische inrichting van de watergang, waaronder de beschoeiing, wordt niet planologisch vastgelegd. De nieuw aan te leggen watergang mag niet leiden tot verzakking van het talud. Hiervoor zullen afdoende technische maatregelen worden genomen. Bovendien is de ligging van de watergang ten opzichte van het ontwerp inpassingsplan aangepast.	Nee
9	PIP	Ontsluiting (routes, verkeer)	Reclamant verzoekt om de Stichtingsweg te sluiten voor doorgaand verkeer.	De Stichtingsweg blijft in het plan gehandhaafd conform de huidige situatie. Het provinciaal inpassingsplan richt zich op natuurontwikkeling in de Westelijke Langstraat. De afsluiting van de Stichtingsweg valt buiten de strekking van het plan.	Nee
10	PIP	Monitoring	Reclamant geeft aan dat ervan uit wordt gegaan, dat eerst metingen worden uitgevoerd met peilbuizen, vóórdat de werkzaamheden uitgevoerd zullen worden. De Provincie Noord-Brabant heeft dit volgens reclamant ook aangegeven.	Zie algemene beantwoording 9.1	Ja, 2.2.11
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1 + 2.2.11					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 33

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan de communicatie en informatievoorziening als slecht te hebben ervaren. Reclamant heeft niet direct, maar via over de inlooptijden gehoord en in eerste instantie geen waterdossier ontvangen.	De algemene communicatie heeft plaatsgevonden conform het Communicatieplan Westelijke Langstraat. Zie daarvoor algemene beantwoording 15.1. De inloopbijeenkomsten zijn aangekondigd via de pers, de website, de belangengroepen in het gebied en facebook. Reclamant heeft inmiddels een waterdossier ontvangen en er zijn meerdere gesprekken gevoerd over de inhoud van het dossier.	Nee
2	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Reclamant vreest waterschade aan gebouwen door de peilverhoging, met name aan de funderingsplaat met vorstrand.	De gevolgen van de plannen waren voor de locatie van reclamant onjuist in beeld gebracht in de ontwerpstukken. Naar aanleiding van deze constatering is inmiddels contact opgenomen met reclamant en is een voorstel gedaan voor aanpassing van de waterhuishouding. Voor reclamant is in het aangepaste waterdossier inzichtelijk gemaakt hoe de waterhuishouding rondom het perceel eruit komt te zien. Er is een maatregel uitgewerkt, die ervoor zorgt dat de grondwaterpeilverhoging op het perceel tot een minimum beperkt blijft. Deze maatregel is hydrologisch getoetst en wordt voldoende geacht om wateroverlast ter plekke te voorkomen. Er wordt een peilbuis geplaatst nabij het perceel om de gevolgen van het plan actief te kunnen monitoren. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2. Deze maatregel leidt tot een aanpassing van het	Ja, 2.1.24, 2.2.3 + 3.2.2.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				inrichtingsplan, het peilenplan en de verbeelding van het provinciaal inpassingsplan.	
4	PIP PB	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant geeft aan niet te kunnen controleren of de ontwateringsdiepte klopt en gaat er van uit dat deze mede is bepaald op basis van nulmetingen en vooronderzoek.	Zie algemene beantwoording 9.1. In aanvulling daarop is op de kaarten die o.a. in het MER zijn opgenomen over ontwateringsdiepten (zie o.a. bijlage III Hydrologische effecten en daarvan bijlage 2) te zien wat de huidige situatie is, en wat de verwachte toekomstige situatie zal zijn voor de ontwateringsdiepten. Deze kaarten zijn gemaakt op basis van dezelfde informatie namelijk de Algemene Hoogte Kaart Nederland en de gegevens uit het hydrologische model. Op basis van dergelijke informatie is zowel de huidige situatie als de verschillende initiatieven inclusief het voorkeursalternatief inzichtelijk gemaakt. Daarmee zijn de gebruikte gegevens navolgbaar en controleerbaar.	Nee
5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan overlast van ongedierte te vrezen (met name muggen) door toename van het oppervlaktewater.	Zie algemene beantwoording 12.1	Ja, 1.2.15.
6	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Reclamant vreest schade aan zijn grondwater-warmtepomp installatie en het minder efficiënt werken van deze installatie door de wijzigingen in het waterpeil.	Door een nieuwe waterloop aan te leggen rondom de woningen en deze ook iets aan te passen ontstaat apart peilvak voor de zuidelijke woningen aan de Vrouwkensvaartsestra. Hiermee zal het gebied nog meer afgeschermd zijn van het natuurgebied middels deze nieuw aan te brengen randsloot. In de huidige situatie en toekomstige situatie zijn de peilen hier gelijk gebleven en wordt er geen stijging van het grondwater verwacht en dus is er ook geen reden om effecten op de grondwater-warmtepompinstallatie te verwachten.	Ja, 2.1.24, 2.2.3 + 3.2.2.
7	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan de eventueel geleden schade te willen verhalen op de opdrachtgever van de plannen.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.15 Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.1.24 + 2.2.3 Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.2.					

Zienswijze 34

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat, als gevolg van de uitspraak van de Raad van State ten aanzien van het PAS-programma, de noodzaak van het plan is komen te vervallen en daarmee ook het inzetten van onteigening ten aanzien van deze plannen.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
2	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat er pas maatregelen genomen kunnen worden, wanneer overeenstemming is bereikt met grondeigenaren.	Het is correct dat pas met de uitvoering van maatregelen kan worden begonnen indien de Provincie daartoe gerechtigd is. Hetzij doordat er een overeenkomst met de eigenaar is gesloten, hetzij doordat de gronden zijn verworven en/of de benodigde rechten zijn gevestigd.	Nee
3	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is waar eventuele schade verhaald kan worden. Reclamant geeft aan dat de provincie zal moeten aantonen, dat de plannen geen schade veroorzaken. Er dient vooraf een schadeprotocol te worden opgesteld.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
4	PIP	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant geeft aan dat er goede nulmetingen dienen te worden verricht.	Zie algemene beantwoording 9.1. In aanvulling daarop is in de MER-bijlage VIII voor land- en tuinbouw specifiek bekeken wat de huidige en toekomstige situatie zullen zijn. Dit is vervolgens de nulsituatie waarvan wordt uitgegaan.	Ja, 2.2.11.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat hij zich aansluit bij de standpunten van de Agrarische Natuur Vereniging ten aanzien van uitmijnen. Hij onderschrijft dat uitmijning een passende vorm is om fosfaat en stikstof op een natuurlijke manier in de agrarische kringloop te houden. Verslepen van gronden is niet wenselijk en leidt tot CO2-uitstoot. Graag ziet reclamant deze aspecten terug in de integrale doorrekeningen.	Zie algemene beantwoording 11.2.	Nee
6	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan zich aan te sluiten bij de standpunten van de Agrarische Natuurvereniging om deze te betrekken bij het particulier onderhoud en uitvoeren van natuurbeheer.	In het kader van de gelijkberechtiging kan iedereen gronden aankopen in het NNB en beheren. De doelstellingen zijn aangegeven op de ambitiekaart uit het voorkeursalternatief Deze kaart is inmiddels aangepast. Daar waar particulieren e.d. kans zien om het beheer uit te voeren is dit mogelijk. De manier waarop is afhankelijk van de beheerder. Het einddoel wordt vastgelegd in een kwalitatieve verplichting.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
7	PIP	Milieueffect-rapportage	Reclamant geeft aan het niet eens te zijn met de stelling in de MER dat het verdwijnen van landbouw in het gebied als 'licht negatief' kan worden gezien. De landbouw is een integraal en wezenlijk onderdeel van de Westelijke Langstraat. Veehouders dienen te worden ondersteund in de transitie naar kringlooplandbouw en hun bijdrage in onder andere de biodiversiteit dient te worden onderschreven. Daarnaast vertegenwoordigen zij een cultuurhistorische waarde.	In de samenvatting van het MER op blz. 17 is bij het criteria: Wateroverlast in de land- en tuinbouw toegelicht dat voor het voorkeursalternatief is uitgegaan van de volledige omvorming van het gebied van landbouw naar natuur. Dit is geen beoordeling maar een aanname. Of te wel als het voorkeursalternatief wordt gerealiseerd is er binnen het projectgebied geen landbouw meer aanwezig. Als er geen landbouw meer aanwezig is kan er ook geen nat schade zijn. Daarom worden er in het voorkeursalternatief ook geen mitigerende maatregelen getroffen ten behoeve van de landbouw binnen het PIP. Om die reden is het voorkeursalternatief voor dit criteria (wateroverlast in land- en tuinbouw) als neutraal/licht negatief beoordeeld. Deze beoordeling gaat niet over de vraag of de functie landbouw verdwijnt of nog aanwezig is binnen het gebied zoals reclamant stelt. Dit criterium, het verdwijnen van landbouw, is niet benoemd in de Notitie Reikwijdte en detailniveau en dus ook niet onderzocht in het MER. Wel is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor particulier natuurbeheer waar het Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB) onderdeel van kan zijn. Daarmee is landbouwkundig medegebruik mogelijk in sommige gebieden maar binnen de kaders van de natuurbestemming. Dit is beoordeeld onder overige effecten.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Naar aanleiding van deze zienswijzen wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.11.					

Zienswijze 35

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant geeft aan dat ten aanzien van wateroverlast met name wordt gekeken naar het belang van particulieren en omwonenden en dat het belang van bedrijven en ondernemers onderbelicht blijft. Het is onaanvaardbaar dat eventuele waterschade onder het ondernemersrisico zou vallen.	Er wordt ter plekke van het tuinbouwbedrijf van reclamant geen wateroverlast verwacht. Bij het realiseren van de natuurdoelstellingen worden de belangen van parctilieren en bedrijven meegewogen en worden indien noodzakelijk mitigerende maatregelen genomen. Aangezien geen wateroverlast wordt verwacht, is het nemen van maatregelen niet noodzakelijk. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, dan kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
8	PIP PB	Inrichtings-maatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan de buurman een onderbemalingssysteem heeft. Dit systeem is echter niet meer functioneel. Dit levert risico op, ook voor de bedrijfsvoering van reclamant. In de planvorming is hiermee onvoldoende rekening gehouden en de plankarten zijn niet meer correct.	Het betreft de onderbemaling die in het vigerende peilenplan als peilgebied GPG00079 is opgenomen. Dat deze onderbemaling niet meer in bedrijf is, is bekend en is betrokken in de planvorming. In het nieuwe peilenplan komt het peilgebied GPG00079 te vervallen. Per abuis is de contour van dit peilgebied nog op de kaart weergegeven. Op de aangepaste kaart van het Inrichtingsplan en het peilbesluit is de contour geschrapt. De maaiveldhoogte ter plaatse van de huidige onderbemaling geeft geen aanleiding om ter plaatse een lager peil in te stellen. Met het ontwerp van de afvoercapaciteit van het gehele peilgebied wordt het risico op wateroverlast beperkt.	Ja, 2.2.6 + 3.2.3.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 0	PIP PB	Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	Reclamant vraagt zich af wat er concreet wordt ondernomen om wateroverlast te beperken voor de eigendommen van reclamant.	Om wateroverlast ter plekke van het tuinbouwbedrijf te voorkomen wordt het glastuinbouwgebied hydrologisch gescheiden van de als 'Natuur' bestemde gronden. Het huidige peilgebied De Dullaard-West (GPG-00070) wordt opgedeeld in meerdere peilgebieden. In het nieuwe peilgebied GPG00505 (GlasNat/Dullaard) wijzigen de peilen niet. In de overige peilgebieden (GPG00070; GPG00506; GPG00507; GPG00508) zullen de oppervlaktewaterpeilen omhoog gaan ten behoeve van natuurontwikkeling. De peilgebieden worden hydrologisch van elkaar gescheiden door middel van een dam. Voor het peilgebied GPG00078 (GlasNat/Dullaard) wordt een zuidelijke afwatering gerealiseerd. Hiervoor wordt het gemaal GMWN_02 geplaatst. De maatregelen zijn opgenomen op het Inrichtingsplan.	Ja, 2.1.39, 2.2.5
1 1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat er zeer onzorgvuldig te werk is gegaan bij het samenstellen van de slagkrachtgroepen die zijn benaderd om mee te denken over de plannen. Hierbij was eveneens een afvaardiging van de lokale en aanliggende land- en tuinbouwsector noodzakelijk geweest.	Bij het samenstellen van de slagkrachtgroepen zijn de belangengroepen die betrokken zijn bij de verschillende thema's gericht uitgenodigd. Daarnaast hebben individuen de gelegenheid gehad zich aan te melden via de inloopbijeenkomsten, de nieuwsbrief en de website. Vanuit de landbouwsector is de ANV Slagenland, tevens vertegenwoordiging namens de ZLTO, is bij alle slagkrachtgroepen uitgenodigd. Deze zijn ook bijna alle bijeenkomsten aanwezig geweest.	Nee

1 2	PIP PB	Milieueffect- rapportage	Reclamant geeft aan zich niet te kunnen vereenzelvigen met de conclusies die in het MER worden getrokken waarbij wordt gesteld dat er geen natschade te verwachten is voor de eigendommen van reclamant. Volgens reclamant is er sprake van een stijging van het grondwaterpeil op het perceel van reclamant, zal er kwel optreden op het perceel van reclamant en zal er uitstroom van de omliggende natuurgebieden op het perceel van reclamant ontstaan.	Het zomer- en winterpeil in het peilgebied van reclamant blijft gelijk. Wel zal als gevolg van het verhogen van de peilen in nabijgelegen peilgebieden de kwel toenemen zoals reclamant ook stelt en ook in het MER is bevestigd. Het toenemen van de kweldruk alleen is niet een reden om direct overlast/ natschade te ervaren. Dat is afhankelijk van andere factoren zoals bijvoorbeeld ontwateringsdiepte. Wanneer deze kweldruk ervoor zorgt dat het grondwater stijgt boven een bepaald niveau en daarmee onvoldoende ontwateringsdiepte is, is er sprake van overlast. Deze drempel is afhankelijk van de functie. In het MER-bijlage VII Wateroverlast afbeelding 3.8 is te zien dat de verandering van de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) rondom het bedrijf van reclamant minder dan 5 cm stijgt of te wel nagenoeg gelijk blijft. Ook de vergelijking van de berekende natschade landbouw in de huidige situatie (bijlage VIII, afbeelding 2.1) en situatie voorkeursalternatief (2.5) is nagenoeg identiek. Ook daaruit blijkt dat de situatie niet veranderd ondanks de toename van de kwel. Dit blijkt ook uit de kaart die in de bijlagen bij het Peilenplan zit: "Drooglegging VKA Winterpeil incl. afgraven". Daarop is te zien dat voor deze locatie de drooglegging boven de 1 m zit. Volgens het MER zal het winterpeil in aanliggende en dichtstbijzijnde peilvak (184) in 2027 het meest stijgen met maximaal 1m naar +0.35m NAP. Dit zal in extreem natte situaties zorgen voor plas dras situaties binnen delen van dit peilvak (184). Zie ook kaart bijlage Peilenplan: "Drooglegging VKA Winterpeil incl. afgraven".	Nee
--------	-----------	-----------------------------	---	---	-----

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				Door deze sloot zal er echter geen overloop of overstroming zijn vanuit het natuurgebied zoals reclamant stelt.	
1 3	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor eventueel geleden schade.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
1 4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat de overheid garant zal moeten staan voor eventueel geleden waterschade.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.1.39, 2.2.5 + 2.2.6					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.3.					

Zienswijze 36

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat de Vrouwkensvaart een belangrijk cultuurhistorisch element is binnen het plangebied. In het verleden stond de vaart te vaak droog. Om de vaart zichtbaar te maken dient er water in te staan. Reclamant stelt voor om de vaart op te nemen in het waterlopenstelsel.	De Vrouwkensvaart is in de huidige situatie en de toekomstige situatie onderdeel van het waterlopenstelsel van het waterschap. Het peil in de waterloop zal door het waterschap gehanteerd worden. Dit wordt in de toekomstige situatie makkelijker door het aanbrengen van een inlaatvoorziening.	Nee
2	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat in de Vrouwkensvaart een historische stuw is gelegen. Reclamant geeft aan dat deze opgeknapt en gerestaureerd dient te worden.	Het Provinciaal Inpassingsplan is opgesteld ten behoeve van behoud en herstel van natuurwaarden in het gebied. Herstel van historische bouwkundige objecten is voor behoud en herstel van natuurwaarden niet noodzakelijk en valt buiten de strekking van het plan.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat in de Vrouwkensvaart, aan de westkant, op circa 70 meter van het ZAK, een gemetselde duiker is gelegen. Reclamant stelt voor dat deze duiker wordt gerestaureerd en opgenomen wordt in het waterlopenstelsel.	Het Provinciaal Inpassingsplan is opgesteld ten behoeve van behoud en herstel van natuurwaarden in het gebied. Herstel van historische bouwkundige objecten is voor behoud en herstel van natuurwaarden niet noodzakelijk en valt buiten de strekking van het plan.	Nee
4	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat westelijk van de Vrouwkensvaart een historisch onverhard pad is gelegen. Vóór de komst van het ZAK was dit de enige verbinding tussen 't Vaartje en Waspik. Dit pad had destijds de naam 'de Zaandvoarkaant'. Reclamant verzoekt om deze naam weer te hanteren voor het fiets-en wandelpad dat daar nu is beoogd.	Dit pad is één van de zeven projecten waarvoor de gemeente Waalwijk trekker is. De uitvoering ligt bij de gemeente Waalwijk.	Nee
5	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat het aanbevelenswaardig is de percelen aan weerszijden van de Vrouwkensvaart terug te brengen in het historisch verkavelingspatroon, wat betreft lengte en breedte. Verder dienen deze percelen niet afgegraven te worden, dienen gedempte sloten hergraven te worden en dienen deze percelen te worden gebruikt als kleinschalige graslanden ten behoeve van hooiland en om vee in te scharen.	Percelen aan de westkant vallen onder het gebiedsproces Binnenbijster en dit wordt nader uitgewerkt. Op de percelen aan de oostkant wordt de bouwvoor verwijderd. Daar waar mogelijk wordt het slagenlandschap hersteld. Beheer wordt gevoerd aan de hand van de beoogde natuurdoeltypen. Dit kan op meerdere manieren. Het herverkavelen van percelen valt buiten de strekking van het plan.	Nee
6	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant mist in de plannen een doorkijk in de toekomst ten aanzien van boombeplanting langs de Vrouwkensvaartsestraat. Reclamant stelt deze bomen bij uitvoering te beschermen en inspanning te leveren deze te behouden.	Bomen langs wegen vallen buiten de inrichtingsmaatregelen van het plan. De weg blijft dezelfde droogligging houden.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
7	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat in het gebied 'De Stichting' een stenen gemaaltje was gelegen met een windmolentje. Deze windmolens uit het landschap verdwenen en vervangen door een modern gemaal dat niet past in het landschap. Reclamant stelt voor om het nieuwe gemaal in een historisch verantwoorde stijl aan te leggen en een aantal zogenaamde 'bosmanmolentjes' terug te brengen in het landschap.	Het Provinciaal Inpassingsplan is opgesteld ten behoeve van behoud en herstel van natuurwaarden in het gebied. Herstel van historische bouwkundige objecten is voor behoud en herstel van natuurwaarden niet noodzakelijk en valt buiten de strekking van het plan.	Nee
8	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat het aanbevelenswaardig is om een aantal percelen tussen de Stichtingsweg en de voormalige spoorlijn in te richten als graanakkers.	Voor de betreffende percelen is een bepaald natuurdoeltype vastgesteld. Het is aan de eindbeheerder om deze percelen zodanig te beheren dat dit natuurdoeltype wordt bereikt.	Nee
9	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant stelt dat het niet historisch verantwoord is om het gebied tussen het ZAK en de Stichtingsweg af te graven en dat dit gebied ingericht dient te worden in het kader van het historisch landgebruik.	De ecologische inrichtingsmaatregelen zijn noodzakelijk om de vastgestelde natuurdoelen conform Natura2000 te bereiken. Gelet op de urgentie om de ecologische maatregelen vóór 1 juli 2021 uit te voeren, is afgraving noodzakelijk, zie ook algemene beantwoording 11.2.	Ja.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 37

		<i>Onderwerp</i>	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>	<i>Aanpassing ?</i>
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt niet te kunnen instemmen met het wegbestemmen van de huidige bestemming 'agrarisch met waarden, natuurwaarden' en te vervangen door de bestemmingen 'Natuur' en 'Water' op een aanzienlijk deel van zijn perceel. Hierdoor kan het landschapsplan dat is opgenomen als verplichting bij de vergunning voor de opslagloods niet meer worden uitgevoerd.	In het gemeentelijk bestemmingsplan 'Hoofdstraat 29-35, Sprang Capelle' is voor het gebruiken van de opslagloods een voorwaardelijke verplichting opgenomen. Binnen 1 jaar na ingebruikname van de loods dient een landschappelijke inpassing te zijn gerealiseerd, die gesitueerd moet worden op gronden, waar het PIP voorziet in een herbestemming naar 'Natuur' en 'Water'. Met de vaststelling van het PIP kan de landschappelijke inrichting niet meer als zodanig worden gerealiseerd. Reclamant is met de provincie overeengekomen om de gronden particulier als natuur te gaan beheren, waarmee de landschappelijke doelen worden behaald. Het particulier natuurbeheer wordt in een overeenkomst vastgelegd. Gezien de gezamenlijke ambitie om het perceel als natuur in te richten, is aanpassing van het PIP niet noodzakelijk. De provincie en de gemeente Waalwijk zullen zich gezamenlijk inspannen om het gebruik van de loods los te koppelen van de voorwaardelijke verplichting.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat door de opname van de bestemming 'Water' een deel van het perceel van reclamant niet meer bereikbaar wordt.	De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor waterwegen, maar binnen deze bestemming is het ook mogelijk om onder andere bruggen, dammen en duikers aan te brengen. Dit betekent dat het, indien dit vanuit het beheer noodzakelijk is, mogelijk is om een dam met duiker aan te leggen. In overleg met reclamant zullen één of meerdere dammen met duikers in de systeemwatergang worden aangebracht, zodat het perceel ontsloten wordt en beheer mogelijk blijft.	Ja, 2.2.12

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat het wegnemen van de agrarische bestemming betekent dat bestaande stikstofdepositierechten worden ontnomen. Het inzetten van deze rechten voor eventuele aanpassingen aan het bedrijf is daardoor niet meer mogelijk. Bovendien is geen rekening gehouden met de afwaardering van de grond.	De bedrijfsbestemming van reclamant wijzigt niet, maar blijft geregeld in het gemeentelijk bestemmingsplan 'Hoofdstraat 29-35, Sprang Capelle' (vastgesteld op 17 december 2015). De gebruiksmogelijkheden binnen deze bedrijfsbestemming wijzigen niet. De activiteiten die nu geëxploiteerd worden, kunnen en mogen voortgezet worden. De bedrijfsvoering kan in de toekomst aangepast worden, mits deze aanpassing geen significant negatieve effecten veroorzaakt op omliggende Natura2000-gebieden, waaronder het Natura2000-gebied 'Langstraat'. De gebruiksmogelijkheden zijn gekoppeld aan de exploitatie van het bestaande bedrijf en de effecten van een eventuele aanpassing en niet aan de bestemming van achterliggende kavel. Het oprichten van nieuwe natuur buiten het Natura2000-gebied leidt niet tot een toename aan Europees beschermde stikstofgevoelige habitats en zal daarmee niet leiden tot extra belemmeringen voor omliggende bedrijven. De afwaardering van de grond wordt geregeld via een omvormingssubsidie waarover reclamant in gesprek is met het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). Bij deze omvormingssubsidie (inclusief afwaardering) moet worden uitgegaan van de huidige agrarische bestemming en niet de voorgenomen bestemmingswijziging naar 'Natuur'. Zodra reclamant hierover overeenstemming heeft bereikt met het GOB wordt dit middels een kwalitatieve verplichting vastgelegd.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat bij het bestemmen van de gronden als 'Natuur' onvoldoende rekening is gehouden met de belangen van reclamant, zeker omdat de agrarische bestemming wel gehandhaafd wordt op percelen in de omgeving.	Voor het bepalen van de bestemmingen binnen het natuurgebied Westelijke Langstraat is de algemene bestemmingssystematiek gevolgd, zoals omschreven in algemene beantwoording 16.4. Voor het toekennen van de bestemming 'Natuur' op het perceel van reclamant is gekeken naar de gebruiksmogelijkheden van het perceel na het uitvoeren van de natuurherstelmaatregelen en de natuurdoelen ter plekke.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.16					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.12					

Zienswijze 38

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant stelt het nut van het project niet te kunnen zien. Volgens reclamant zijn er in het gebied voldoende soorten aanwezig (onder andere eenden, fazanten en reeën) en is niet duidelijk hoe dergelijke soorten bij de plannen gebaat zijn.	Door de aanwezige bijzondere en waardevolle natuur is de Westelijke Langstraat op grond van de Habitatrichtlijn aangewezen als Natura 2000-gebied en wordt daarmee op Europees niveau beschermd. Binnen Natura 2000-gebieden moet aangewezen flora en fauna worden beschermd. Het gaat in het geval van de Westelijke Langstraat om de habitattypen kranswierwateren, blauwgraslanden, trilvenen, veenmosrietlanden en kalkmoerassen. Daarnaast worden ook de soorten grote en kleine modderkruiper beschermd. De hydrologische en ecologische herstelmaatregelen, die met dit Provinciaal Inpassingsplan mogelijk worden gemaakt, zijn noodzakelijk om de vastgestelde natuurdoelen te bereiken.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Reclamant maakt zich zorgen over mogelijke verzakkingen van gebouwen en vochtschade in huis en de daarmee gepaard gaande ongemakken en gezondheidsklachten.	Om de eventuele invloed van de van de grondwaterstijging op funderingen in beeld te brengen is een geotechnisch onderzoek uitgevoerd. De conclusie van het geotechnisch onderzoek is toegevoegd als bijlage bij de nota van zienswijzen. De woning is momenteel ingeschaald in de risicocategorie laag tot matig risico. De woning zal als gevolg van de werkzaamheden wel een verhoogd risico lopen en wordt opnieuw ingeschaald in de risicocategorie 'hoog risico'. Door het verhoogde risico is de algemene beantwoording onder 3.1 van toepassing.	Ja, 2.2.11
4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor de eventueel geleden schade en welke schadevergoedingen en regelingen er getroffen gaan worden.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
5	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat er veel onduidelijke en tegenstrijdige informatie is gegeven. Met name ten aanzien van de waterpeilstijging zijn de verschillende informatiebronnen en gesprekken niet eenduidig. Reclamant geeft voorts aan zich niet serieus genomen te voelen, hetgeen ook leidt tot onrust en zorgen.	Op de locatie van reclamant worden maatregelen genomen om wateroverlast te voorkomen. Deze maatregelen zijn weergegeven in het waterdossier. Naar aanleiding van deze zienswijze is met reclamant opnieuw contact geweest over de inhoud van het dossier.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Monitoringsplan (behorend bij het Inrichtingsplan) gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.11.					

Zienswijze 39

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan bezwaar te hebben tegen de ligging van de watergang direct achter zijn eigendommen in de wijk De Binnenbijster en verzoekt om deze verder van de bebouwing te situeren.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1
2	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamant geeft aan verzakking van zijn perceel te vrezen door de ligging van de watergang direct achter zijn eigendommen.	Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen op het ontwerp-inpassingsplan, is de ligging van de waterloop aangepast. Zie hiervoor algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1 + 3.2.1
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 40

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan bezwaar te hebben tegen het vervallen van de afvoer onder de Capelsedijk en stelt dat slechts één afvoer onvoldoende is om de polder droog te houden bij piekafvoer.	Zie algemene beantwoording 4.2.	Ja, 1.2.2, 2.2.2 + 3.2.5.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5.					

Zienswijze 41

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Het is onvoldoende onderbouwd, dat geen wateroverlast zal optreden aan het tuinbouwbedrijf en de percelen waarop dit bedrijf is gesitueerd. Mogelijke schade wordt gebagatelliseerd.	Op basis van de beoogde oppervlaktewaterpeilen (zie Peilenplan) is voor het gehele gebied doorberekend of sprake is van een significante grondwaterpeilstijging. Bij een verhoging van het grondwaterpeil van meer dan +0,05 m is sprake van een significante grondwaterpeilstijging. De zogenoemde '5 cm-contour' begrenst het gebied, waarbinnen sprake is van een significante grondwaterpeilstijging. Het tuinbouwbedrijf van reclamant ligt buiten de '5 cm-contour'. Buiten deze contour bedraagt de te verwachten grondwaterpeilstijging maximaal +0,05 m. In het peilgebied waarbinnen het tuinbouwbedrijf van reclamant ligt (GPG00505), wordt geen nieuw oppervlaktewaterpeil gevoerd. Derhalve wordt geen wateroverlast verwacht bij het bedrijf en op de percelen. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant geeft aan dat ten aanzien van wateroverlast met name wordt gekeken naar het belang van particulieren en omwonenden en dat het belang van bedrijven en ondernemers onderbelicht blijft. Het is onaanvaardbaar dat eventuele waterschade onder het ondernemersrisico zou vallen.	Er wordt ter plekke van het tuinbouwbedrijf van reclamant geen wateroverlast verwacht. Bij het realiseren van de natuurdoelstellingen worden de belangen van particulieren en bedrijven meegewogen en worden indien noodzakelijk mitigerende maatregelen genomen. Aangezien geen wateroverlast wordt verwacht, is het nemen van maatregelen niet noodzakelijk. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee.
8	PIP PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamant heeft een onderbemalingssysteem. Dit systeem is echter niet meer functioneel. Dit levert risico op voor de bedrijfsvoering. In de planvorming is hiermee onvoldoende rekening gehouden en de plankaarten zijn niet meer correct.	Het betreft de onderbemaling die in het vigerende peilenplan als peilgebied GPG00079 is opgenomen. Dat deze onderbemaling niet meer in bedrijf is, is bekend en is betrokken in de planvorming. In het nieuwe peilenplan komt het peilgebied GPG00079 te vervallen. Per abuis is de contour van dit peilgebied nog op de kaart weergegeven. Op de aangepaste kaart van het Inrichtingsplan en het peilbesluit is de contour geschrapt. De maaiveldhoogte ter plaatse van de huidige onderbemaling geeft geen aanleiding om ter plaatse een lager peil in te stellen. Met het ontwerp van de afvoercapaciteit van het gehele peilgebied wordt het risico op wateroverlast beperkt.	Ja, 2.2.6 + 3.2.3.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 0	PIP PB	Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	Reclamant vraagt zich af wat er concreet wordt ondernomen om wateroverlast te beperken voor de eigendommen van reclamant.	Om wateroverlast ter plekke van het tuinbouwbedrijf te voorkomen wordt het glastuinbouwgebied hydrologisch gescheiden van de als 'Natuur' bestemde gronden. Het huidige peilgebied De Dullaard-West (GPG00070) wordt opgedeeld in meerdere peilgebieden. In het nieuwe peilgebied GPG-00505 (GlasNat/Dullaard) wijzigen de peilen niet. In de overige peilgebieden (GPG00070; GPG00506; GPG00507; GPG00508) zullen de peilen omhoog gaan ten behoeve van natuurontwikkeling. De gebieden worden hydrologisch van elkaar gescheiden. Voor het peilgebied GPG00078 (GlasNat/Dullaard) wordt een zuidelijke afwatering gerealiseerd. Hiervoor wordt het gemaal GMWN_02 geplaatst. De maatregelen zijn opgenomen op het Inrichtingsplan.	Ja, 2.1.39, 2.2.5
1 1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat er zeer onzorgvuldig te werk is gegaan bij het samenstellen van de slagkrachtgroepen die zijn benaderd om mee te denken over de plannen. Hierbij was eveneens een afvaardiging van de lokale en aanliggende land- en tuinbouwsector noodzakelijk geweest.	Bij het samenstellen van de slagkrachtgroepen zijn belangengroepen die betrokken zijn bij de verschillende thema's gericht uitgenodigd. Daarnaast hebben individuen de gelegenheid gehad zich aan te melden via de inloopbijeenkomsten, de nieuwsbrief en de website. Vanuit de landbouwsector is de ANV Slagenland, tevens vertegenwoordiging namens de ZLTO, is bij alle slagkrachtgroepen uitgenodigd. Deze zijn ook bijna alle bijeenkomsten aanwezig geweest.	Nee

1 2	PIP PB	Milieueffect- rapportage	Reclamant geeft aan zich niet te kunnen vereenzelvigen met de conclusies die in het MER worden getrokken waarbij wordt gesteld dat er geen natschade te verwachten is voor de eigendommen van reclamant. Volgens reclamant is er sprake van een stijging van het grondwaterpeil op het perceel van reclamant, zal er kwel optreden op het perceel van reclamant en zal er uitstroom van de omliggende natuurgebieden op het perceel van reclamant ontstaan.	Het zomer- en winterpeil in het peilgebied van reclamant blijft gelijk. Wel zal als gevolg van het verhogen van de peilen in nabijgelegen peilvakken de kwel toenemen zoals reclamant ook stelt en ook in het MER is bevestigd. Het toenemen van de kweldruk alleen is niet een reden om direct overlast/natschade te ervaren. Dat is afhankelijk van andere factoren zoals bijvoorbeeld ontwateringsdiepte. Wanneer deze kweldruk ervoor zorgt dat het grondwater stijgt boven een bepaald niveau en daarmee onvoldoende ontwateringsdiepte is, is er spraken van overlast. Deze drempel is afhankelijk van de functie. In het MER-bijlage VII Wateroverlast afbeelding 3.8 is te zien dat de verandering van de GHG (gemiddeld hoogste grondwaterstand) rondom het bedrijf van reclamant minder dan 5 cm stijgt of te wel nagenoeg gelijk blijft. Ook de vergelijking van de berekende natschade landbouw in de huidige situatie (MER-bijlage VIII, afbeelding 2.1) en situatie voorkeursalternatief (2.5) is nagenoeg identiek. Ook daaruit blijkt dat de situatie niet veranderd ondanks de toename van de kwel. Dit blijkt ook uit de kaart die in de bijlagen bij het Peilenplan zit: "Drooglegging VKA Winterpeil incl. afgraven". Daarop is te zien dat voor deze locatie de drooglegging boven de 1 m zit. Volgens het MER zal het winterpeil in aanliggende en dichtstbijzijnde peilvak (184) in 2027 het meest stijgen met maximaal 1m naar +0.35m NAP. Dit zal in extreem natte situaties zorgen voor plas dras situaties binnen delen van dit peilvak (184). Zie ook kaart bijlage Peilenplan: "Drooglegging VKA Winterpeil incl. afgraven". Door deze sloot zal er echter geen overloop of overstroming zijn vanuit het natuurgebied zoals reclamant stelt.	Nee
--------	-----------	-----------------------------	---	--	-----

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 3	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor eventueel geleden schade.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
1 4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat de overheid garant zal moeten staan voor eventueel geleden waterschade.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.1.39, 2.2.5 + 2.2.6					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.3					

Zienswijze 42

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1.	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat er onvoldoende aandacht is voor burgerparticipatie en dat reclamant onvoldoende betrokken is bij de totstandkoming van de plannen. Er wordt verzocht om meer betrokkenheid bij de totstandkoming van het nieuwe natuurgebied.	Zie algemene beantwoording 15.1 en 15.2. Daarnaast zijn met reclamant diverse individuele gesprekken gevoerd.	Nee
2.	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan graag enkele woningen te willen bouwen op een perceel ter hoogte van Hogevaart 80. Hier is reeds door de gemeente Waalwijk op voorgesorteerd. Reclamant is niet akkoord met de voorgenomen bestemmingswijziging naar 'Agrarisch met waarden - Natuur' en de waterpeilverhoging, omdat bouwmogelijkheden worden ontnomen. Reclamant wil hierover graag in gesprek en is bereid delen van het perceel in te richten ten behoeve van natuurontwikkeling indien er woningbouw mogelijk blijft.	De huidige bestemming is agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke waarden met de aanduiding 'bescherming beplantingselementen, bescherming van rust en het onverharde karakter van wegen en bescherming van het verkavelingspatroon en de waterhuishouding'. In het PIP worden de gronden bestemd als agrarisch met waarden natuur met gebiedsaanduiding 'overige zone - cultuurhistorisch vlak' en 'overige zone - aardkundig waardevol'. De vigerende beheersverordening van de gemeente maakt een wijziging naar woningen ter plaatse niet mogelijk. De gronden gelegen ten noorden van de	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				Hogevaart 80 zijn buiten het PIP gelegen. De gronden gelegen ten zuiden van de Hogevaart 80 zijn gelegen binnen het reeds jarenlang begrensde Natuur Netwerk Brabant. De in het PIP opgenomen bestemming achten wij overeenkomstig de vigerende bestemming en conform de NNB begrenzing als opgenomen in de Interim omgevingsverordening. Wij wijzen hierbij nogmaals nadrukkelijk op het doel van het PIP en delen voorts de mening van reclamant, dat geen sprake is van een integrale aanpak, niet.	
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan niet in te kunnen stemmen met de wijziging van de bestemming op het huisperceel van reclamant, waar ook het bedrijf is gevestigd. Reclamant geeft aan dat de agrarische bestemming van belang is bij toekomstige bedrijfsontwikkelingen, met name in relatie tot stikstofwetgeving.	De uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof staat los van de huidige bestemming en eventuele toekomstige uitbreidingsplannen voor uw bedrijf. De effecten van de geplande wijziging en/of uitbreiding van uw bedrijf op de omliggende beschermde Habitats is in de huidige situatie na de uitspraak van de Raad van State van belang. Dat staat los van de huidige bestemming, zie ook algemene beantwoording 18.1. Daarnaast is uw perceel bestemd als 'Natuur' omdat als gevolg van de noodzakelijk herstelmaatregelen van de omliggende habitattypen het huidige agrarische gebruik niet meer mogelijk is als gevolg van de te beperkte ontwateringsdiepte. Om die reden heeft uw grond een natuurbestemming gekregen. Op basis van de algemene uitgangspunten zoals opgenomen in de algemene beantwoording 16.1, 16.2 en 16.3 is de begrenzing van het PIP nogmaals nagelopen en herzien op het perceel van reclamant, zodanig dat het vigerend bouwvlak van het bedrijf geen onderdeel uitmaakt van het PIP.	Ja, 1.2.12

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat onvoldoende rekening wordt gehouden met het feit dat er eerst overeenstemming dient te komen ten aanzien van de vergoeding van de grond en/of een vergoeding ten aanzien van het beheer alvorens een nieuwe bestemming vastgesteld kan worden. Bij een financiële vergoeding van de agrarische gronden wordt onterecht geen rekening gehouden met de waardedaling die ontstaat aan het bedrijf.	Er kan pas met de uitvoering van maatregelen worden begonnen indien de Provincie daartoe gerechtigd is. Hetzij doordat er een overeenkomst met de eigenaar is gesloten, hetzij doordat de gronden zijn verworven en/of de benodigde rechten zijn gevestigd. Dit laat onverlet dat vooruitlopend daarop wel een plan kan worden opgesteld of worden vastgesteld.	Nee
5	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat onvoldoende duidelijk is hoe eventuele schade die geleden wordt, zal worden vergoed, wie de mitigerende en beheersmaatregelen zal betalen en wie verantwoordelijk is voor het onderhoud en de kosten daarvan.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2 De mitigerende watermaatregelen worden vergoed door de Provincie Noord-Brabant. Dit wordt opgenomen in het waterdossier en het te sluiten contract. De beheer en onderhoudskosten van de maatregelen zijn voor de eigenaar.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijzen worden het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.12.					

Zienswijze 43

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Milieueffectrapportage	In het MER wordt onvoldoende beargumenteerd, hoe de grondwaterstanden gehandhaafd gaan worden binnen de wettelijke kaders die gelden voor woning en percelen met de toekomstige bestemming tuin.	De grondwaterstanden zijn een gevolg van de te hanteren oppervlaktewaterpeilen. Deze peilen zijn vastgelegd in het Peilenplan. De gevolgen van deze peilen op de grondwaterstand worden conform het Monitoringsplan gevolgd en vergeleken met de normen van de verschillende functies. De hiervoor gehanteerde normen zijn beschreven in tabel 2.1 in bijlage VII van het MER.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP	Overlast ongedierte	Het MER gaat onvoldoende in op de bescherming van het woon- en leefklimaat in relatie tot muggen en knutten.	Zie algemeen beantwoording 12.4.	Nee
6	PIP	Onderhoud en beheer	De ambitie voor het creëren van natuurdoeltype H7140A (overgangs- en trilvenen) is niet aan bod gekomen tijdens de keukentafelgesprekken. Reclamant geeft aan dat het aanbod voor particulier natuurbeheer met dit natuurdoeltype niet mogelijk blijkt te zijn voor paarden.	Het natuurdoeltype H7140A is niet geschikt voor het beweiden van paarden. Om de instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura2000-gebied Westelijke Langstraat te kunnen verwezenlijken, kunnen paarden op deze gronden niet worden gehouden.	Nee
7	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Het is onduidelijk waarom juist de gronden van reclamant nodig zijn voor natuurdoeleinden.	Nabij de percelen van reclamant zijn verschillende beschermde habitats aanwezig. De hydrologische herstelmaatregelen, die noodzakelijk zijn voor het herstel en de instandhouding van deze habitats, hebben ook effect op de percelen van reclamant. Deze effecten zijn vooral hydrologisch van aard. Op basis van de modellen en de lokale situatie (waaronder de begrenzing van het Natura2000-gebied en het NNB), is geconcludeerd dat het huidige gebruik van de percelen niet meer mogelijk is als gevolg van de te verwachten grondwaterstand. In afbeelding 5.11 van het MER is te zien dat delen van het perceel van reclamant, die nu als 'Natuur' worden bestemd, meer dan 40% natschade zullen ondervinden als gevolg van de geplande maatregelen. Het handhaven van de huidige bestemming is daarmee geen optie, mede omdat deze percelen binnen zowel Natura2000-gebied als NNB liggen en daarmee geen mogelijkheid bestaat om mitigerende maatregelen te treffen. Bovendien behoren deze gronden tot het Natura 2000 gebied wat een Europees netwerk is van beschermde	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				natuurgebieden waarin bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd worden om de biodiversiteit te behouden.	
8	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant verzoekt de plangrens van het PIP te verleggen naar aanleiding van uitgevoerde GPS-metingen.	De PIP-grens op uw perceel wordt niet gewijzigd. Deze grens is bepaald aan de hand van een ecologische en hydrologische onderbouwing. In het veld is de begrenzing uitgezet. De GPS meting geeft de uiteindelijke kadastrale grens weer. De PIP grens geeft de planologische bestemming weer.	Nee
9	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant verzoekt omgevingsgerelateerde zaken mee te nemen in de overweging tot uitvoering van natuurrealisatie binnen het Natura2000-gebied.	Het Provinciaal Inpassingsplan maakt het natuurherstel planologisch-juridisch mogelijk. Daarnaast wordt er een inrichtings- en beheerplan opgesteld. Daarin worden naast natuurherstel ook andere omgevingsgerelateerde zaken concreet vastgelegd. Zo is er binnen het project Westelijke Langstraat onder meer ook aandacht voor cultuurhistorie, recreatie en landbouw.	Nee
10	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Het inpassingsplan is ingezet als instrument om de noodzakelijke PAS-maatregelen juridisch te verankeren. Op 29 mei zijn enkele belangrijke onderdelen van het PAS onverbindend verklaard, waardoor het gehele systeem van het PAS feitelijk buiten werking is gesteld. Reclamant stelt dat de PAS-uitspraak van 29 mei gevolgen heeft voor de plannen.	Zie algemene beantwoording 18.1, 18.4 en 18.5	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3 + 1.1.4
11	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Een passende beoordeling ontbreekt, waardoor niet verzekerd is dat de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000-gebied niet in gevaar worden gebracht door de plannen.	Zie algemene beantwoording 18.2.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 2	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Wanneer een passende beoordeling zal worden uitgevoerd, zal daaruit blijken, dat bij het treffen van de voorgestelde maatregelen, significant negatieve gevolgen zijn te verwachten voor de habitattypen en -soorten.	Zie algemene beantwoording 18.2.	Nee
1 3	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Uit de gebiedsanalyse blijkt dat de uitvoering van de voorgestelde maatregelen leiden tot een overschrijding van de kritische depositiewaarden.	In zowel het Natura2000-beheerplan als de PAS gebiedsanalyse wordt aangegeven dat het herstel met de voorgestelde maatregelen (zoals afgraven) de instandhouding geborgd is. Omdat daarmee het onderliggende systeem robuust en veerkrachtig wordt zullen de verwachte stikstofdeposities dat niet in de weg staan. Wel zal er nog een verhoogde beheersinspanning zijn totdat deze stikstofdeposities daadwerkelijk zullen dalen. Dat tijdelijk de kritische depositiewaarden mogelijk worden overschreden is meegenomen in de totaalbeoordeling en daarom toch noodzakelijk geacht. In hoofdstuk 4 wordt dan ook onder andere afgraven en hydrologisch herstel als herstelstrategie als zeer effectief beoordeeld. Ook wordt in hoofdstuk 6 het volgende geconcludeerd: "[het] is evident dat verwijderen van de voedselrijke toplaag noodzakelijk is om op afzienbare termijn uitbreiding van deze habitattypen te realiseren". Dus niet alleen voor de instandhouding maar ook de gewenste uitbreiding van de habitattypen zijn dergelijke maatregelen noodzakelijk, samen met hydrologisch herstel en uitmijnen (beheer) om het gewenste behoud en herstel mogelijk te maken ". In hoofdstuk 7 staat dan ook de volgende eindconclusie: "De conclusie kan dan ook	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				worden getrokken dat als de beschreven maatregelen worden uitgevoerd, de negatieve trend wordt gekeerd en de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen op termijn mogelijk is."	
1 4	PIP	Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	De begrenzing van het PIP leidt tot rechtsonzekerheid. Het is duidelijk dat bepaalde maatregelen getroffen moeten worden, maar daarvoor ontbreekt het planologisch kader.	Het PIP is opgesteld als planologisch kader voor de noodzakelijke maatregelen om de gestelde natuurdoelstellingen te verwezenlijken. Daarnaast worden maatregelen genomen om wateroverlast te voorkomen. De maatregelen die genomen moeten worden buiten de PIP grens zijn verder uitgewerkt middels individuele waterdossiers die in het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen Westelijke Langstraat ter inzage zijn gelegd op 5 september 2019.	Nee
1 5	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Het PIP voorziet uitsluitend in een onteigeningstitel voor de cultuurgrond en daarmee niet ten aanzien van de woning. De keuze om de opstellen buiten het plangebied te houden leidt te meer tot rechtsonzekerheid.	Zie algemeen beantwoording 16.1.	Nee
1 6	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Het PAS is niet meer in werking. Reclamant geeft aan dat daarom geen noodzaak meer bestaat tot het treffen van maatregelen die de natuur versterken. Gelet op het feit dat er geen onderscheid is gemaakt tussen herstelmaatregelen en versterkingsmaatregelen is het nu niet mogelijk om te beoordelen welke maatregelen noodzakelijk zijn.	Voor de noodzaak van de hydrologische en ecologische maatregelen, zie algemene beantwoording 18.1. Met betrekking tot het onderscheid tussen herstelmaatregelen en versterkingsmaatregelen, zie algemene beantwoording 18.7.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 7	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In de vigerende beheerverordening zijn delen van het plangebied al bestemd als natuurfunctie. Reclamant stelt dat het opnieuw bestemmen van deze natuur overbodig is en gezien de PAS-uitspraak ook niet noodzakelijk.	Het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) zorgt voor een eenduidige planologische en juridische verankering van alle natuurgronden in de Westelijke Langstraat. Met de planologische verankering van alle natuurgronden in één plan, ontstaat één planologisch toetsingskader en één bevoegd gezag voor de gehele Westelijke Langstraat. Dit zorgt voor een eenduidige vergunningverlening en uitvoering van de natuurherstelmaatregelen. Met betrekking tot de noodzaak van de herstelmaatregelen, wordt verwezen naar algemene beantwoording 18.1.	Nee
1 8	PIP	Wateroverlast gebouwen	De plannen zullen leiden tot meer wateroverlast en dit staat een goed woon- en leefklimaat in de weg.	In het waterdossier worden ten behoeve van dit adres mitigerende maatregelen voorgesteld waardoor de nadelige effecten van de berekende grondwaterstijging worden gecompenseerd door het gedeeltelijk ophogen van gronden, de aanleg van drainage en het verbinding/herstellen van watergangen. Hierbij is het uitgangspunt dat voldaan wordt aan de droogleggingscriteria.	Nee
1 9	PIP	Overlast ongedierte	De overlast van ongedierte (stekende insecten) zal toenemen, waardoor het goed woon- en leefklimaat zal worden aangetast.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15
2 0	PIP	Overlast ongedierte	De toename van insecten in het gebied zal bij de paarden leiden tot een verhoogde kans op dierziekten.	Zie algemene beantwoording 12.6.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2 1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat zij volledig schadeloos gesteld dienen te worden en dat daarom de woning ook dient te worden opgenomen in de verwervingsopgaaf. Woningen en landbouwbedrijven die rechtstreeks en noodzakelijk schade ondervinden als gevolg van het PIP, dienen volgens reclamant op grond van artikel 40 Ow volledig schadeloos te worden gesteld.	De woning en een gedeelte van de tuin maken geen onderdeel uit van de verwervingsopgave en is dus volledige schadeloosstelling hier niet op van toepassing. Dit omdat de negatieve gevolgen van het project worden gemitigeerd, middels de in het PPWW vastgestelde maatregelen. Zie ook algemene beantwoording 7.1 + 7.2 en 16.1 + 16.2 en beantwoording van de ze zienswijze onderdeel 49.	Nee
2 3	PIP	Procedure	De financiële uitvoerbaarheid van de plannen is niet verzekerd, omdat de bijdrage van het Rijk na de PAS-uitspraak niet verzekerd is.	De uitspraak van de Raad van State bevestigt juist het belang van de instandhouding en uitbreiding van de Habitats en daarmee dus ook het belang van de uitvoering van de instandhoudingsmaatregelen. Dit staat feitelijk dan ook niet ter discussie en daarom staan ook de gereserveerde middelen voor het uitvoeren van deze maatregelen niet ter discussie. De financiële uitvoerbaarheid van de huidige plannen is daarmee geborgd.	Nee

2 4	PIP	Milieueffect- rapportage	In het MER wordt gesteld dat de gevolgen voor cultuurgronden en gebouwen nog niet bekend zijn. Het is onacceptabel dat de omvang van de wateroverlast niet nader is onderzocht.	Wateroverlast, zowel de huidige als toekomstige situatie, is een van de criteria benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en is in het MER onderzocht. Zowel de effecten op woningen en tuinen (zie onder andere paragraaf 4.3.2) als de effecten van wateroverlast op de land- en tuinbouw (zie paragraaf 4.3.3) zijn onderzocht voor de verschillende alternatieven. Deze informatie is gebruikt bij het op te stellen voorkeursalternatief en de ontwikkeling van de zogenoemde mitigerende systeemmaatregelen welke in hoofdstuk 5 worden toegelicht. Het effect van deze maatregelen in het voorkeursalternatief betreft een aanzienlijk reductie van de wateroverlast. Dit wordt behandeld in paragraaf 5.4.3 en verder uitgediept in o.a. in MER-bijlage VII Wateroverlast. Aangezien de mate van de te verwachten wateroverlast een inschatting blijft, er is vanzelfsprekend enige onzekerheid ten aanzien van deze inschatting. Dit staat ook in het MER ook beschreven. Om die reden is in hoofdstuk 6 van het MER een aanbeveling gedaan voor de implementatie van het voorkeursalternatief. Daarin wordt nadrukkelijk het belang van monitoring genoemd om onder andere wateroverlast te voorkomen en al dan niet noodzakelijke aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Daarmee is niet alleen wateroverlast onderzocht, maar is tevens al nagedacht over mogelijke aanvullende beheersmaatregelen. Om die reden is het monitoringsplan ook onderdeel geworden van het inrichtingsplan wat onderdeel is van het PIP. Daarmee wordt dus meteen al uitvoering gegeven aan deze beheersmaatregel.	Nee
--------	-----	-----------------------------	---	---	-----

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2 8	PIP PB	Wateroverlast gebouwen	Er heeft geen gesprek plaatsgevonden met het waterschap om de oorzaak van de bestaande wateroverlast te bespreken.	Inmiddels zijn er hoogtemetingen en boorprofielen aangevuld in het waterdossier en is/wordt er een peilbuis geplaatst om de grondwaterstanden te monitoren. Op deze manier wordt er zoveel mogelijk feitelijke informatie verzameld om de huidige situatie in beeld te brengen en te bekijken waar de huidige overlast betrekking op heeft. Voorlopige resultaten en meetgegevens worden met reclamant gedeeld.	Ja, 2.2.11
2 9	PIP	Procedure	Reclamant verzoekt inzichtelijk te maken hoe de belangenafweging binnen het projectteam is doorlopen en beargumenteerd, gelet op de afweging tussen de belangen van de provincie en belangen van reclamant. Reclamant vraagt zich af hoe deze belangenafweging is meegenomen in de totstandkoming van de m.e.r.-rapportage.	In het MER zijn alle belangen en effecten gewogen en inzichtelijk gemaakt. In de afweging is het belang van de instandhouding en uitbreiding van de bestaande Habitattypen in het projectgebied als uitgangspunt genomen. De instandhoudings- en uitbreidingsdoelstelling voor de diverse habitattypen is een wettelijke opgave. Vanuit deze opgave en andere natuurambities is een afweging gemaakt ten opzichte van andere belangen. Per situatie is een afweging gemaakt tussen het individuele belang en de wettelijke opgave. Daar waar mogelijk worden alternatieven aangeboden. Zie voor een meer uitvoerige uitwerking van de wijze waarop de belangenafweging tot stand is gekomen algemene beantwoording 19.1.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3 3	PIP PB	Schaderegeling	Volgens reclamant is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor mogelijke schade aan de woning, berging, stallen, weide en paarden door invloed van grondwater in combinatie met regenbuien? Reclamant wil inzichtelijk hebben wie gaat bewijzen waardoor mogelijke schade is ontstaan.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2. Het monitoringsysteem zal inzicht geven in de verandering van het grondwater en het effect van regenbuien hierop. Schade als gevolg van grondwater zijn voor rekening van de Provincie. Schade als gevolg van regenwater is, net als in de huidige situatie, een verantwoordelijkheid van de perceeleeigenaar zelf. Die is daarmee ook verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van dit lokale systeem. Het waterschap is vervolgens verantwoordelijk voor het afvoeren van het water via de hoofdwaterlopen. Zie ook algemene beantwoording 7.3.	Nee
3 6	PIP	Milieueffectrapportage	Reclamant stelt dat bij het opstellen van de m.e.r.-rapportage geen rekening is gehouden met het negatieve effect op de woning, bijgebouwen, terras en paardenstallen van reclamant.	In het kader van het MER is bij het opstellen van het voorkeursalternatief getracht om de effecten buiten de natuurgronden zo klein mogelijk te houden. Hiervoor zijn mitigerende systeemmaatregelen ontworpen. Helemaal geen effect buiten de natuurgronden is niet mogelijk. Om die reden is in het MER ook benoemd dat ondanks de systeemmaatregelen dit nog steeds lokale maatregelen vergt die per situatie verschillen en in overleg met de bewoners moeten worden overeengekomen. De kosten van deze maatregelen zijn wel meegenomen in de kostenraming van de alternatieven. Maar om de beoordeling zuiver te houden zijn de lokale maatregelen niet meegenomen in de beoordeling en daarom krijgt het voorkeursalternatief voor dit onderdeel ook een sterk negatieve beoordeling. De lokale maatregelen zijn verder uitgewerkt middels individuele waterdossiers die in het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen Westelijke Langstraat ter inzage zijn gelegd op 5 september 2019.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3 8	PIP	Onderhoud en beheer	Volgens reclamant is onduidelijk waarom, in figuur S.3 van de m.e.r.-rapportage, langs de woning van reclamant niet het habitatype H7140A Overgangs- en trilvenen is ingetekend, terwijl uiteindelijk wel gekozen wordt om dit type te realiseren in 'De Hoven'. Reclamant verzoekt de argumenten voor het creëren van het natuurdoeltype H7140A inzichtelijk te maken in relatie tot de belangen van reclamant.	Nabij het perceel van reclamant liggen momenteel 2 aanwezige beschermde habitattypen: H3140HZ (Kranswierwateren) en H7140A (Trilvenen). Deze zijn ook op afbeelding S3 in de samenvatting opgenomen. Doordat het oppervlak van de Trilvenen zeer klein en verspreid is, zijn deze moeilijk op de kaart waarneembaar en dient ver te worden ingezoomd. Omdat deze habitattypes hier aanwezig zijn moeten deze beschermd worden en op termijn ook worden uitgebreid. De vernattingsmaatregelen zijn primair gericht op instandhouding en uitbreiding van habitattypen. De belangen van reclamant zijn vervolgens meegenomen om de effecten die deze herstelmaatregelen met zich meebrengen op het perceel van reclamant zoveel mogelijk te compenseren bij het huis en tuin deel van zijn perceel, zonder dat dit de gewenste hersteleffecten op de aanwezige habitattypen te niet zou doen. Dit gebeurt door de maatregelen zoals in het projectplan zijn opgenomen naast de aan te leggen systeemwatergang. Het behoud en herstel van de nabijgelegen habitats heeft daarmee prioriteit.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3 9	PIP	Onderhoud en beheer	Volgens reclamant is onduidelijk waarom op andere figuren (natte) schraallanden en verlandingsvegetaties worden genoemd als beheertypen. Reclamant vraagt zich af wat het uiteindelijke natuurdoeltype gaat worden voor de gronden direct langs de woning.	De term natte schraallanden is een grotere verzamelgroep waarin onder andere H7140A (Overgangs- en trilvenen) vallen. Deze overgangs- en trilvenen zijn soorten die in of op de randen van sloten voor komen en daarmee dus ook wel verlandingsvegetaties worden genoemd. Tussen deze sloten kunnen vervolgens natte graslanden ontstaan zoals blauwgrasland. Kortom het natuurdoeltype N10.01 (Nat schraalland) is het natuurdoel dat op percelen van reclamant wordt nagestreefd, en waarin bovenstaande vegetaties kunnen gaan voorkomen.	Nee
4 0	PIP	Onderhoud en beheer	Volgens reclamant is onduidelijk wat de definitie van 'behoud leefgebied' is, zoals aangeduid op de kaart 'Mitigerende maatregelen VKA'.	In het op afbeelding 5.6 aangegeven gebied zijn de beschermde soorten de heikikker en poelkikker aanwezig. Dit gebied wordt dus aangemerkt als het leefgebied van deze soorten. Omdat deze soorten zijn beschermd door de Wet Natuurbescherming dient dit leefgebied behouden blijven (zie hiervoor de soortenbeschermingstoets afbeelding 5.16 en 5.17). Het instandhouden van het leefgebied van deze beschermde soorten is wat wordt bedoeld met 'behoud leefgebied'. Doordat uitvoering van de geplande peilverhoging en verbetering van de waterkwaliteit leidt tot grotere diversiteit aan waterplanten en daarmee voedselbeschikbaarheid, wordt bijgedragen aan het behoud van het leefgebied. De maatregelen hebben dus uiteindelijk een positief effect op de lokale instandhouding van deze beschermde soorten. Tijdens de uitvoering van de geplande maatregelen kan tijdelijk het leefgebied worden verstoord indien er geen	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				mitigerende maatregelen worden genomen. Daarom zijn in dit document tevens mitigerende maatregelen omschreven die de randvoorwaarden vormen waaraan de uitvoering moet voldoen.	
4 1	PIP	Onderhoud en beheer	Gebieden die in het verleden zijn bemest kunnen niet zonder negatieve gevolgen onder water gezet worden. De voedselrijkdom zal eerst sterk verminderd moeten worden.	In het kader van de natuurherstelmaatregelen is het voor de realisatie van waardevolle natuur in sommige gevallen noodzakelijk om de voedselrijkdom te verminderen. Deze voedselrijkdom is een uitvloeisel van het jarenlange agrarische gebruik. Afhankelijk van het gewenste natuurdoeltype en de Ausgangssituatie is bekeken welke percelen mogelijk ontgrond dienen te worden en welke percelen tot wasdom zouden kunnen komen met enkel verschrallingsbeheer danwel het stopzetten van bemesting. De mogelijk te ontgronden percelen zijn onderzocht op voedselrijkdom door onderzoekscentrum B-ware in 2015 en 2019. Conclusie van beide onderzoeken is dat afgraven gevolgd door verschrallingsbeheer noodzakelijk is om de gewenste condities te creëren voor het realiseren van het natuurdoel in deze gebieden. Er is derhalve geen generieke maatregel aan de orde, maar individueel bekeken welke maatregelen tot het gewenste natuurbeeld kunnen leiden.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4 2	PIP	Milieueffect-rapportage	In het MER wordt niet ingegaan op de effecten die de maatregelen hebben op het leefklimaat voor paarden.	Dit is inderdaad niet nader onderzocht specifiek voor paarden. Dit onderwerp is ook niet benoemd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) als te onderzoeken onderwerp. Naar aanleiding van de terinzagelegging van de NRD is er geen opmerking hierover gemaakt en dus ook niet toegevoegd als te onderzoeken onderwerp. Het effect op het leefklimaat voor paarden is dus niet nader onderzocht.	Nee
4 3	PIP	Onderhoud en beheer	Er is niet goed beargumenteerd waarom het gebied moet worden afgegraven. Reclamant geeft aan dat de stelling dat reeds grondverzet plaatsvindt in het gebied, geen geldig argument is om de overige gronden ook af te graven. De argumentatie is niet consistent en de afgravingen in het gebied 'De Hoven' zullen meer negatieve dan positieve effecten hebben.	Zie algemene beantwoording 11.2. Het afwegingskader voor het al dan niet afgraven van percelen is gebaseerd op de vraag of in het kader van de natuurherstelmaatregelen het voor de realisatie van waardevolle natuur in sommige gevallen noodzakelijk is om de voedselrijkdom te verminderen. Afhankelijk van het gewenste natuurdoeltype en de Ausgangssituation is bekeken welke percelen mogelijk ontgrond dienen te worden en welke percelen tot wasdom zouden kunnen komen met enkel verschrallingsbeheer danwel het stopzetten van bemesting. De aanwezigheid van grondverzet in het gebied heeft daarbij geen rol gespeeld. Voor de Hoven geldt dat er in het VKA is gekozen om af te graven. De effecten daarvan zijn in de MER rapportage beoordeeld en in kaart gebracht.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4 5	PIP	Milieueffectrapp ortage	Reclamant vraagt om de 'gewenste doelen' van reclamant concreet te formuleren in het MER op basis van de gevoerde gesprekken.	Dit citaat gaat over het proces na 2021. De zin daarvoor geeft duidelijk aan dat om de habitattypen voor 2021 in stand te houden er een wettelijke opgave is welke dus niet ter discussie staat en in het voorkeursalternatief maar ook de andere alternatieven de basis is. De periode na 2021 en voor 2027 heeft ook een dergelijke wettelijke opgave. Deze is echter minder concreet en daarom is er aangegeven dat wanneer herstel/ uitbreiding van de Habitattypen op basis van de monitoring blijkt er ruimte is om in overleg met grondeigenaren te kijken hoe de bedrijfsvoering binnen de kaders van het voorkeursalternatief en de gewenste doelen mogelijk zijn. Daarmee is dus niet bedoeld dat de doelen van reclamant mee onderzocht zouden worden in het MER.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4 6	PIP	Onderhoud en beheer	Volgens reclamant is onduidelijk waarom juist langs de percelen van reclamant afgegraven dient te worden.	De percelen van de reclamant liggen dichtbij Natura2000 habitattypen kranswierwateren en trilvenen. Om deze gevoelige natuur te beschermen is het noodzakelijk om de oppervlakte ervan uit te breiden in de nabijheid van de bestaande natuurwaarden. Hierdoor kan een robuuster systeem ontstaan met grotere oppervlakte voor populaties van typische soorten zoals bijvoorbeeld zilveren maan en watersnip. Door de vernattingsmaatregelen en het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater die dit project beoogt, worden de condities binnen het peilgebied waar de trilvenen en kranswierwateren reeds aanwezig zijn verbeterd, waardoor potentie voor uitbreiding ontstaat. Het is daarom van belang dat juist het gebied grenzend aan de percelen van de reclamant afgegraven worden om die potenties te benutten en de bestaande natuur uit te breiden. Het afgraven is bovendien noodzakelijk om de met fosfaat verrijkte top laag van de bodem te verwijderen zodat deze fosfaten niet in het oppervlaktewater terecht komen en hier voor eutrofiëring zorgen.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4 7	PIP	Onderhoud en beheer	Volgens reclamant is onduidelijk waarom geen particulier natuurbeheer mogelijk is, terwijl rondom de betreffende percelen wel wordt gekozen voor particulier natuurbeheer. Volgens reclamant is onduidelijk wat het argument van de provincie is om particulier natuurbeheer niet mogelijk te maken.	Particulier natuurbeheer is te allen tijde mogelijk. De geplande natuurdoelen op percelen van reclamant zijn echter hoog (nat schraalland) en daarmee ook moeilijk te realiseren zonder specialistische kennis van natuurbeheer en aangepast materiaal om het beheer uit te kunnen voeren. Reclamant heeft aangegeven te overwegen om particulier te beheren, mits dit te combineren is met het houden van paarden op deze gronden. Gezien de verhoging van het oppervlaktewater- en grondwaterpeil ten behoeve van de instandhouding van nabij gelegen habitats, is natuurbeheer in combinatie met paarden niet mogelijk. Om die reden is in dit geval geconcludeerd dat particulier natuurbeheer niet wenselijk is voor reclamant. Reclamant heeft aangegeven niet akkoord te zijn met de geplande natuurambitie en bijbehorende beperkingen. De situatie is per geval op perceelsniveau bekeken. Voor percelen in de nabije omgeving kan sprake zijn van een ander natuurdoeltype en/of hebben eigenaren aangegeven in te stemmen met het benodigde beheer.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4 9	PIP PB	Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	Reclamant geeft aan dat de woning ten opzichte van de naastgelegen percelen in een kom ligt en dat daar in het mitigerend beleid onvoldoende aandacht aan besteed is.	De gevolgen van de projectinrichting waren voor de locatie van reclamant ten tijde van het ter inzage leggen van het ontwerp PIP en peilbesluit nog niet bekend. Dit is later uitgewerkt in het ontwerp Projectplan Waterwet. Op basis van overleg met reclamant is het Projectplan Waterwet aangepast, door middel van toevoeging van extra drainage en herstel van een bestaande duiker, zie hiervoor beantwoording zienswijze 79, met betrekking tot het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen. Daarnaast zijn er 2 extra peilbuizen geplaatst nabij het perceel van reclamant om de gevolgen van het plan actief te kunnen monitoren. Deze peilbuizen zijn opgenomen in de overzichtskaart in bijlage IV van het Monitoringsplan. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Ja, 2.2.11.
5 0	PIP	Overlast ongedierte	In het MER is aangegeven dat ongedierteoverlast wordt verwacht wanneer huizen of stallen in de directe nabijheid aanwezig zijn. Reclamant geeft diverse argumenten waarom muggenoverlast in het gebied te verwachten is. De omstandigheden voor een explosieve ontwikkeling van het aantal muggen en knutten zijn volgens reclamant aanwezig. Reclamant vraagt zich af hoe de provincie hiermee omgaat.	Zie algemene beantwoording 12.1, 12.2 en 12.4.	Ja, 1.2.15.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5 1	PIP	Overlast ongedierte	Volgens reclamant is onduidelijk bij wie zij zich kunnen melden als na uitvoering van de maatregelen ongedierteoverlast ontstaat.	Er worden maatregelen getroffen om overlast van muggen zoveel mogelijk te voorkomen. Daarnaast wordt het waterpeil gemonitord, zodat dit eventueel kan worden bijgesteld als de overlast toeneemt. Vanaf 2021 zal de provincie een loket inrichten waar klachten over wateroverlast (maar ook overlast door ongedierte) gemeld kunnen worden. Als door het project na 2021 toch overlast ontstaat door de nieuwe waterpeilen, kunt u dit ook melden bij het in te richten loket.	Nee
5 2	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant verzoekt om mitigerende maatregelen tegen ongedierteoverlast. Reclamant stelt verdrijvingssystemen en horren voor als mitigerende maatregelen.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
5 3	PIP	Schaderegeling	Volgens reclamant is onduidelijk wie voor de kosten opdraait wanneer reclamant of de paarden van reclamant ziek worden door overdraagbare ziekten van katten en muggen.	De ziektekosten die als gevolg van overdraagbare ziekten door muggen en knutten bij mens of paard kunnen ontstaan, zijn voor rekening van reclamant. Zoals in het MER is omschreven en door reclamant al is aangehaald / bevestigd zal het risico hierop in de toekomst ook bij autonome ontwikkeling van het gebied (dus zonder ingrepen) toenemen als gevolg van klimaatverandering. Omdat reclamant dit risico dientengevolge ook al zou lopen zonder uitvoer van het project, en mogelijke kosten ook dan voor eigen rekening zouden zijn geweest, zullen deze niet worden vergoed. Daarnaast zullen op basis van het expertiserapport, zie bijlage 10 van het PIP, aanvullende maatregelen worden getroffen om overlast als gevolg van het project te minimaliseren.	Nee
5 4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant verzoekt om maatwerk op locatie om muggen- en knuttenoverlast te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5 5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant stelt dat klimaatverandering in relatie tot muggen- en knuttenoverlast onvoldoende is meegenomen in het MER.	Klimaatverandering heeft en zal in de toekomst toenemend zijn weerslag hebben op de verspreiding van habitats en soorten. De natuurherstelmaatregelen in de Westelijke Langstraat hebben ondermeer ten doel de natuurgebieden en habitats robuust en weerbaar te maken tegen deze veranderingen. Uiteraard speelt monitoring hierbij een belangrijke rol om te kunnen beoordelen in hoeverre de ambities gehaald worden en om te zien hoe het gebied reageert op wijzigende omgevingsfactoren, onder meer vormgegeven door klimaatverandering. Indien uit deze monitoring blijkt dat bijsturing nodig is, ook in het kader van overlastbeperking ten aanzien van ongedierte, zal daar op passende wijze vorm aan worden gegeven.	Nee
5 6	PIP	Overlast ongedierte	De MER is onvolledig op het gebied van muggen en knutten, en nieuwe inzichten met betrekking tot de effecten op mens en dier.	Zie algemene beantwoording 12.4.	Nee
5 7	PIP	Overlast ongedierte	Volgens reclamant is onduidelijk wat wordt bedoeld met de tijdelijkheid in relatie tot de te verwachten rattenoverlast en verzoekt om argumentatie.	Zie algemene beantwoording 12.7.	Nee
5 8	PIP	Communicatie	De communicatiestrategie, zoals deze is verwoord in de m.e.r.-rapportage, is niet uitgevoerd, kijkend naar de belangen van reclamant. Reclamant verzoekt om de bevindingen te geven, kijkend naar het dossier van reclamant.	De algemene communicatie heeft plaatsgevonden conform het Communicatieplan Westelijke Langstraat. Zie daarvoor algemene beantwoording 15.1. Ook reclamant is meegenomen in dit communicatieproces. Er zijn veelvuldig gesprekken gevoerd met reclamant.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5 9	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan nooit een terugkoppeling te hebben gehad van de gesprekken die zijn gevoerd in het kader van SLAGKRACHT Blauw.	Zoals in het MER staat aangegeven communiceert het Waterschap Brabantse Delta over de huidige wateroverlast. Zij hebben hier onderzoek naar gedaan en dit gecommuniceerd in het gebied. Vanaf de start van het project was duidelijk dat mogelijk wateroverlast zou kunnen ontstaan door de uitvoering van het project. Hierover is gecommuniceerd tijdens bijeenkomsten en in de nieuwsbrief voor SLAGKRACHT Blauw. Bij het opstellen van de m.e.r.-rapportage is duidelijk geworden om hoeveel wateroverlast het gaat en waar deze wateroverlast zich mogelijk zal voordoen. In de m.e.r.-rapportage is de '5cm-contour' opgenomen, waarbinnen een grondwaterpeilstijging van meer dan +0,05 m wordt verwacht. Vanaf het voorjaar van 2019 is deze contour bekend; sindsdien wordt gezocht naar mogelijke oplossingen om eventuele wateroverlast op perceelniveau te voorkomen en worden hierover gesprekken gevoerd met de betreffende eigenaren, waaronder reclamant. De te treffen maatregelen om wateroverlast te voorkomen wordt met betrokkenen besproken en verwerkt in de waterdossiers.	Nee
6 0	PIP	Procedure	De onderhandelingen over perceelsverwerving worden gevoerd op basis van desinformatie.	Informatie wordt gedeeld op basis van een aantal gesprekken die worden gevoerd gedurende het proces van de planvorming. Daarnaast kan aanvullende informatie over verschillende onderwerpen, verkregen worden indien gewenst.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6 1	PIP	Onderhoud en beheer	Volgens reclamant is onduidelijk wat het argument van de provincie is om achter de woning van reclamant geen stap terug te doen in de natuurambitie.	Voor de nabijgelegen percelen van die van reclamant bevinden zich habitats, waarvoor herstelmaatregelen nodig zijn om de instandhouding en later uitbreiding mogelijk te maken. Deze maatregelen zijn bepalend voor onder andere de peilen in dit peilvak waarin deze habitats aanwezig zijn maar ook voor omliggende gebieden. Omdat deze herstelmaatregelen bepalend zijn heeft dit automatisch effect op de te verwachten condities op nabij gelegen percelen zoals die van reclamant. Daarmee is het niet zozeer een kwestie van het kiezen van een natuurdoel/ ambitie maar het gevolg en dus het verwachte ontstaan van een bepaald natuurdoeltype. Om die reden is er dus geen ander natuurdoel gekozen omdat de abiotische condities passen bij dit natuurdoel.	Nee

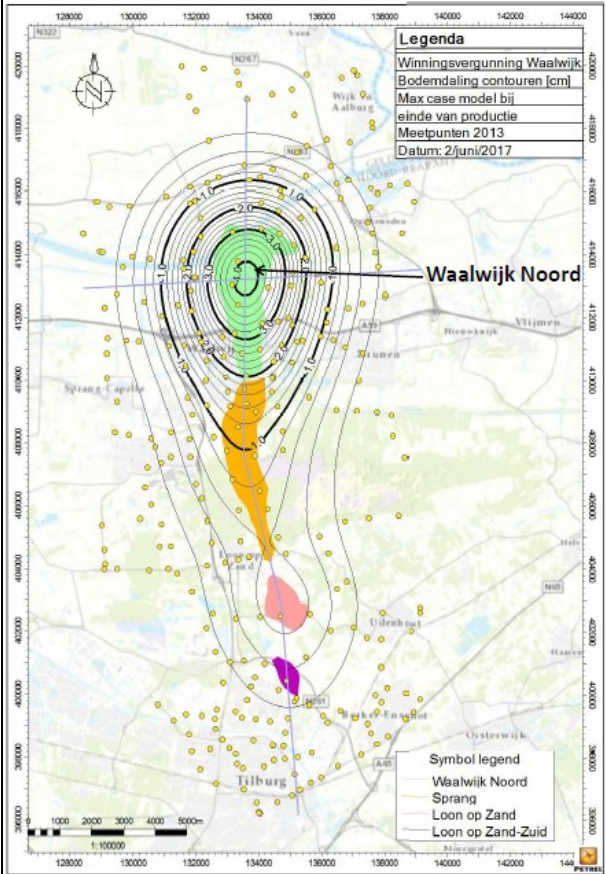
		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6 2	PIP	Onderhoud en beheer	Volgens reclamant is onduidelijk waarom de ambitie het natuurdoeltype H7410A te realiseren, niet tijdig kenbaar is gemaakt. Daarnaast is voor reclamant onduidelijk waarom in eerste instantie wel particulier natuurbeheer is aangewezen.	De ambitie is gebaseerd op de te verwachte (abiotische) situatie na uitvoering van de noodzakelijk maatregelen om instandhouding van de nabij gelegen Habitats mogelijk te maken. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de situatie bij de percelen van reclamant, die binnen het Natura2000-gebied liggen, dusdanig nat worden met verwachte kwel in de wortelzone dat deze natuurdoelen te verwachten zijn. Dat dit in ogen van reclamant pas laat duidelijk is geworden heeft er mee te maken dat de totale set aan herstelmaatregelen duidelijk moest zijn om de verwachte effecten te kunnen beoordelen. Op basis van die informatie is het verwachte natuur doel definitief bepaald. Het bepaalde natuurdoel is echter niet nieuw. In de huidige/ bestaande kaarten zoals opgenomen in het natuurbeheerplan Brabant, zijn deze percelen van reclamant ook al aangewezen voor de realisatie van nat schraalland. Het is daarmee dus geen nieuw/ ander doel dan wat er al op lag. Het MER en de PIP bevestigen deze invulling. De vraag met betrekking tot particulier natuurbeheer en het proces wat hieraan ten grondslag heeft gelegen wordt verwezen naar het antwoord bij punt 47 van deze zienswijze.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6 3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat er geen concrete inspraak is geweest in het bepalen van de PIP-begrenzing. Het voorstel dat door de provincie is gedaan op 17 december 2018 laat nog te veel vragen onbeantwoord.	Door deze zienswijze in te dienen maakt de reclamant formeel gebruik van de mogelijkheid tot inspraak. De PIP begrenzing is met reclamant besproken. In het gesprek is uitgelegd waarom de begrenzing er ligt. De formele Natura2000-grens ligt dicht bij de woning. Naar aanleiding van het overleg met reclamant op 17 december 2018 is de begrenzing conform afspraak vastgelegd in het ontwerp PIP. De begrenzing ligt nu verder van de woning af. Waardoor de reclamant een groter perceel achter zijn woning overhoudt.	Nee
6 4	PIP	Schaderegeling	Reclamant verzoekt tot volledige schadeloosstelling, gelet op het feit dat de huidige plannen geen garanties kunnen bieden in het borgen van het leefklimaat van reclamant.	Uitgangspunt van de provincie is dat er geen toename van schade als gevolg van de plannen mag optreden. Wanneer dit wel het geval is, zal deze schade opgelost en/of vergoed worden. Zie hiervoor ook algemene beantwoording 7.2 en 7.4.	Nee
6 5	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan nog geen terugkoppeling te hebben gehad inzake de GPS-metingen die zijn verricht op het perceel van reclamant.	Vanuit het waterdossier is er een inmeting gedaan. De resultaten hiervan zijn middels het waterdossier bij reclamant bekend gemaakt. Kadastraal heeft er nog geen inmeting plaatsgevonden. Zodra deze heeft plaatsgevonden zal er een terugkoppeling aan de reclamant volgen.	Nee
6 6	PIP	Milieueffect-rapportage	Volgens reclamant is onduidelijk of in het MER rekening is gehouden met mogelijke toekomstige effecten van fracking.	In de MER is geen rekening gehouden met de mogelijke bodemdaling als gevolg van fracken. Fracken maakt een gesteente op grote diepte meer doorlatend, zodat er meer gas kan worden gewonnen. Fracking zelf leidt niet tot bodemdaling. Fracken heeft invloed op de ondergrond en kan in theorie bijdragen aan het ontstaan van aardbevingen. Hiervoor moet het fracken wel plaatsvinden in de buurt van een breukzone wil dit optreden. Staatstoezicht op de Mijn (SodM) toetst de afstand van de	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				frackinglocatie tot natuurlijke breuken. Ook moet de onderneming een beschrijving van de seismische risico's geven, inclusief de voorzieningen om seismiciteit te meten en maatregelen om te handelen indien seismiciteit optreedt. Als er meer gas wordt gewonnen, neemt de druk in het gesteente af en kan dit inklinken (op grote diepte). Als gevolg daarvan kan de bodem ook aan het maaiveld integraal dalen. Vanuit het project Westelijke Langstraat wordt grondwaterstand gemonitord. Op het moment dat bodemdaling op zou treden en daardoor de grondwaterstand lijkt te stijgen (grondwaterstand blijft gelijk maar de bodem daalt met kleinere ontwateringsdiepte te gevolg), kan op basis van de gemeten grondwaterstanden bijgestuurd worden op (grond)waterpeil). Dit zal, omdat de peilbuis mee zakt met de bodemdaling, geregistreerd worden als grondwaterstandsstijging. Indien blijkt dat dit het geval is (bodemdaling en daarmee peilbuisdaling) zullen de peilbuizen in het monitoringsplan hierop aangepast worden. Tevens is de verwachte mogelijke maximale daling van de bodem 4 cm tot 2026 als gevolg van gaswinning. Deze daling vindt echter buiten de grenzen van het project Westelijke Langstraat plaatst. Binnen de begrenzing is op de oostelijke rand van het gebied kan er sprake zijn van 1 cm bodemdaling. Deze mogelijke daling valt binnen de termijn dat vanuit het project Westelijke Langstraat de peilen worden opgezet. Indien deze situatie zich voordoet kan dit dus tot gevolg	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				hebben dat het waterpeil met 1 cm minder opgezet hoeft te worden als gevolg van deze daling. Dit zal dus moeten blijken uit de monitoring.	
6 7	PIP PB	Milieueffect-rapportage	Fracking kan leiden tot verzakking, hetgeen rechtstreeks invloed heeft op de grondwaterstanden. Reclamant vraagt zich af wat de mogelijke verzakking doet met de stabiliteit van de bodem en het peilbeleid voor grondwater en oppervlaktewater, zoals dat nu wordt vastgesteld.	Fracking zelf levert geen directe bodemdaling op (zie antwoord 66). In de onderstaande kaarten is de onderzoekscontour (= SRA-grens 5 km) voor de bouwkundige opnamen en de kaart met de verwachte bodemdaling als gevolg van de gaswinning opgenomen. Het perceel van reclamant te Sprang Capelle ligt binnen de SRA-grens van 5 km (SRA= seismische risicoanalyse) en buiten het gebied waar sprake is van verwachte	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				bodemdaling (1 cm). De onderzoekscontour is gebaseerd op het gebied waar mogelijk schade op kan treden als gevolg van bodemtrilling of een aardbeving door de gaswinning uit het gasveld Waalwijk-Noord. De gaswinning heeft geen invloed op het gehanteerde peil (grondwaterstand) ten opzichte van NAP. Als er sprake is van bodemdaling kan wel de ontwateringsdiepte van het grondwaterpeil ten opzichte van het maaiveld wijzigen. Voor de betreffende locatie geldt dat een bepaalde minimum ontwateringsdiepte ten op zicht van maaiveld wordt gehanteerd. Indien dit door bodemdaling niet meer het geval is wordt het waterpeil aangepast om deze minimum ontwateringsdiepte te garanderen. Dit staat los van wat de oorzaak van de mogelijke bodemdaling is. Mocht er toch bodemdaling optreden door de gaswinning dan zal dit als een grondwaterstand stijging gemeten kunnen worden in de peilbuizen. De grondwaterstand wordt gemonitord. Op basis van de gemeten grondwaterstanden kan bijgestuurd worden op (grond)waterpeil.	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				 Figuur 6-3: Kaart winningsvergunning Waalwijk met de gasvoorkomens; de paarse lijnen van doorsnede worden in de volgende figuren getoond. De gele stippen geven de meetpunten aan van het meetnet in 2013. De contouren geven de maximale bodemdaling, bij maximale productie, aan bij het einde van de levensduur van de gasvoorkomens. Op de kaart is te zien dat de maximale bodemdaling boven het voorkomen Waalwijk-Noord 4 cm bedraagt.	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				De oorzaak van de schade bepaalt wie verantwoordelijk is voor het vergoeden ervan. Als er schade is als gevolg van de gaswinning zal Vermilion deze schade moeten vergoeden. Voor de locatie van reclamant is geen sprake van verwachte bodemdaling als gevolg van de gaswinning, dus schade als gevolg van bodemdaling is dan ook niet te verwachten. Daarnaast is schade als gevolg van gaswinning vrijwel altijd het gevolg van bodemtrilling. Tot nu toe is er nog geen sprake van bodemtrillingen als gevolg van de gaswinning en er zijn in de periode van de gaswinning ook geen natuurlijke bodemtrillingen in het winningsgebied geweest. Het KNMI registreert alle bevingen en trillingen in Nederland (zie: https://www.knmi.nl/nederland-nu/seismologie/aardbevingen). Overigens heeft fracken tot nu toe in Nederlandse gasvelden nog niet tot aardbevingen geleid. Als er schade is waarvan vermoed wordt dat deze door de gaswinning is ontstaan kan dit gemeld worden bij: • Bij Landelijk loket mijnbouwschade van de RVO: https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/mijnbouwschade • Bij Vermilion: https://www.vermilionenergy.nl/onze-verantwoordelijkheid/vermilion-en-schade-door-aardgaswinning/schade-melden.cfm Als de schade wordt veroorzaakt door het project Westelijke Langstraat moet de schade vanuit dit project worden vergoed. De provincie Noord-Brabant is hiervoor	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				het aanspreekpunt. Dit betreft dus schade als gevolg van het verhogen van het oppervlaktewaterpeil.	
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.11					

Zienswijze 44

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat er onvoldoende rekening is gehouden met het verbeteren van het peilbeheer ten noorden van zijn woning. Het zijkanaal en de gemetselde toeg onder 't Vaartje is te klein uitgevoerd om piekafvoer te kunnen beheersen. Verbreding en verdieping van dit kanaal zal nodig zijn.	Zie algemene beantwoording 4.2.	Ja, 1.2.2, 2.2.2 + 3.2.5.
5	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamant verzoekt om het noordelijk deel van de Binnenbijsterpolder volgens historisch verantwoorde uitgangspunten (open landschap en geen stilstaand water) in te richten.	Leidend voor de inrichting van de Binnenbijster noord is de ambitiekaart uit het Voorkeursalternatief. Deze wordt later vertaald naar het provinciaal natuurbeheerplan. De fysieke inrichting kan mede bepaald worden vanuit het gebiedsproces dat nu loopt met omwonenden en belanghebbenden rondom de Binnenbijster.	Nee.
6	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant verzoekt om muggenoverlast te beperken.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.2 + 1.2.15.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5.					

Zienswijze 45

		<i>Onderwerp</i>	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>	<i>Aanpassing ?</i>
1	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant vraagt om een goed schadeprotocol, waarbij de overheid dient aan te tonen dat geen sprake is van schade.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.3.	Nee
2	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat niet deugdelijk is gemotiveerd waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende blijkt geeft van een deugdelijke belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 19.1.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende duidelijkheid en zekerheid verschaft ten aanzien van de toekomst van de gronden en de bedrijfsvoering van reclamant. Er is geen zekerheid of de gronden, bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur' in de toekomst al dan niet een natuurbestemming zullen krijgen.	In de PIP zijn nog een aantal gronden bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur'. Dit zijn de gronden die landbouwkundig nog te gebruiken zijn ondanks de geplande instandhoudingsmaatregelen en peilverhogingen. Omdat deze gronden binnen N2000 en/of het NNB liggen is de uiteindelijke ambitie van PS om hier natuur van te maken al dan niet door middel van de inzet van particulier natuurbeheer en/of Ondernemend NatuurNetwerk Brabant (ONNB). Daarmee geeft PS aan wat haar uiteindelijke ambitie is met dit gebied zijn zoals in de toelichting paragraaf 1.2 is te zien. PS heeft de ambitie om uiterlijk 2027 de NNB te realiseren. De begrenzing van het NNB/Natura 2000 en de ambitie heeft zijn vertaling gekregen in het PIP. Voorzover sprake is van agrarische gronden en ook als zodanig in gebruik en gelegen in de NNB/Natura 2000, betreffende nog niet gerealiseerde NNB, is in het PIP een agrarische bestemming met wijziging naar natuur op genomen op vrijwillige basis.	Nee
4	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is hoe de verschillende bestemmingsdoeleinden binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur' zich met elkaar gaan verhouden. Eén van de bestemmingsdoeleinden betreft 'herstel van natuurwaarden van de gronden'. Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is waarom hij nu al wordt geconfronteerd met een beperking op zijn gronden, terwijl wordt aangegeven dat	Zie algemene beantwoording 16.5	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
			deze gronden nog verworven moeten worden voor het NNB.		
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitvoering van hydrologische en ecologische herstelmaatregelen in het kader van het Programma Aanpak Stikstof. Reclamant geeft aan dat de bestemming 'Natuur' met onderliggende regels niet kan worden vastgesteld voor zover wordt verwezen naar de PAS.	Zie algemene beantwoording 18.4.	Ja, 1.1.3
6	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat naar aanleiding van de PAS-uitspraken op 29 mei 2019 kan worden gesteld dat de nut en noodzaak van het voorliggend plan niet goed is gemotiveerd en is meegewogen in de belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
7	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In de plannen wordt omschreven dat de depositie van stikstof een knelpunt vormt voor aanwezige habitattypen en de instandhoudingsdoelstellingen. Reclamant geeft aan dat het rekenmodel AERIUS tot op heden niet is gevalideerd en dat niet via metingen is gecheckt of de berekende stikstofdepositie klopt.	Zie algemene beantwoording 18.3.	Nee
8	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant wijst er op dat de uitbreiding van het natuurgebied leidt tot een uitbreiding van stikstofgevoeligheid en zodoende leidt tot een belemmering in de ontwikkeling van omliggende bedrijven.	Zie algemene beantwoording 18.6.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
9	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de nut en noodzaak ontbreekt voor het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid ingevolge artikel 3.5.	Het doel van het NNB beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Gronden waarop in de toekomst maatregelen ten behoeve van de realisatie van het NNB getroffen worden zijn bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur'. De wijzigingsbevoegdheid in artikel 3.5 is opgenomen ten behoeve van de uitvoering van het provinciaal en rijks natuurbeleid. Het betreft een wijzigingsbevoegdheid voor bestemming van 'Agrarisch met waarden - Natuur' naar 'Natuur', waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat natuurontwikkeling plaatsvindt ter uitvoering van het provinciaal beleid, waarmee het beoogde doel van de wijziging is geborgd. Daarnaast kan de wijziging alleen worden verwezenlijkt op basis van vrijwilligheid van grondeigenaren.	Nee
10	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In bijlage 8 bij de toelichting van het PIP wordt de methodiek omschreven, waarmee de provincie percelen heeft geselecteerd die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de PAS-maatregelen. Reclamant geeft aan dat de voorgenomen maatregelen en selectie van percelen opnieuw dient te worden bekeken, nu de PAS geen stand heeft gehouden.	Zie algemene beantwoording 18.5.	Ja, 1.1.4.
11	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de kwaliteit van zijn gronden naar verwachting zal verminderen en reclamant daardoor hard wordt getroffen in de bedrijfsvoering. Reclamant geeft aan dat onduidelijk is hoe overwegingen in de perceelselectie zijn meegenomen. Reclamant geeft aan dat sprake is van een onzorgvuldige selectie, nu enkele percelen worden doorsneden in het plan.	De percelen sectie O van reclamant liggen binnen de PIP. De overige percelen die reclamant benoemd in zijn zienswijze liggen niet binnen de PIP en/of binnen het invloed gebied van de PIP. De reden waarom de percelen sectie O binnen de PIP vallen komt vanwege het feit dat deze percelen volledig binnen de N2000 en/of NNB-begrenzing vallen. Daarmee is geen sprake van onzorgvuldige selectie en/of doorsnijden van percelen. Er	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				is voor gekozen om de gronden binnen het PIP te bestemmen als: Agrarisch met waarden –natuur omdat het uiteindelijke doel is hiervan natuur te maken. In 2021 na de initiële peilverhogingen in het gebied is voor deze gronden sprake van mogelijke natschade. Het merendeel van deze mogelijke natschade landbouw is voor 2021 ingeschat op tussen 0-10%. Delen van deze percelen kunnen echter mogelijk een hogere natschade ondervinden, zie hiervoor MER-bijlage VIII, afbeelding 2.2. Indien blijkt dat een dergelijke natschade zich voor zal doen, kan reclamant de geleden schade indienen bij de provincie. Deze schade zal vergoed worden conform de leidraad herstel natte natuurplekels.	
1 2	PIP	Procedure	Omwille van het gebrekkig alternatievenonderzoek zou het plan in strijd zijn met het zorgvuldigheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.	Aan het ontwerp provinciaal inrichtingsplan ligt een MER ten grondslag welke is goedgekeurd door de commissie m.e.r., zie toetsingsadvies projectnummer 3231: https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p32/p3231/a3231tsea.pdf . Het advies van de commissie is: "De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvulling daarop de essentiële informatie bevatten om een besluit te kunnen nemen over het inpassingsplan waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen." Het PIP, waarin ruimtelijke belangen worden geborgd, is het resultaat van een integrale ruimtelijke afweging. In deze integrale afweging worden ook de milieu onderwerpen meegewogen. Op basis van de MER is het voor Provinciale Staten mogelijk om een gewogen besluit te nemen over het Provinciale Inpassingsplan (PIP) en alle betrokken belangen ten opzichte van de verschillende alternatieven. Daarmee is invulling gegeven aan het	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				alternatievenonderzoek, zorgvuldigheids- evenredigheids- en motiveringsbeginsel.	
1 3	PIP PB	Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	Reclamant geeft aan dat onvoldoende inzichtelijk is gemaakt hoe rekening is gehouden met mogelijke vernattingsschade die ontstaat aan de omliggende gronden buiten het plangebied. Reclamant geeft aan dat vooraf inzichtelijk moet zijn gemaakt welke maatregelen worden genomen om schade te voorkomen.	Op basis van de beoogde oppervlaktewaterpeilen (zie Peilenplan) is voor het gehele gebied doorberekend of sprake is van een significante grondwaterpeilstijging. Bij een verhoging van het grondwaterpeil van meer dan +0,05 m is sprake van een significante grondwaterpeilstijging. De zogenoemde '5 cm-contour' begrenst het gebied, waarbinnen sprake is van een significante grondwaterpeilstijging. Buiten de '5 cm-contour' bedraagt de te verwachten grondwaterpeilstijging maximaal + 0,05 m. De landbouwgronden van reclamant, die buiten het plangebied zijn gelegen, liggen allen buiten deze contour. Voor alle gronden van reclamant buiten het PIP geldt dat sprake is van geen tot geringe grondwaterpeilstijging en dat geen wijziging wordt aangebracht in de te voeren oppervlaktewaterpeilen. Voor het perceel dat in de Bovenkerkse Polder ligt, geldt dat aanvullende maatregelen worden uitgevoerd, om ervoor te zorgen dat de afvoer van de polder voldoende is (zie hiervoor algemene beantwoording 4.2).	Ja, 1.2.2, 2.2.2 + 3.2.5
1 4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat het plan geen duidelijkheid schept over de toename van mogelijke muggenoverlast, ondanks het advies van de Commissie MER over de NRD om in te gaan op maatregelen die kunnen worden getroffen om overlast te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat noodzakelijke maatregelen ter voorkoming van muggenoverlast niet juridisch zijn geborgd.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.3 , 1.1.4, 1.2.2 + 1.2.15.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5.					

Zienswijze 46

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat op het onbebouwde gedeelte van het perceel Capelle, sectie O, nummer 726 de bestemming 'Natuur' wordt opgenomen, ten koste van de huidige bestemming. Reclamant geeft aan dat het perceel momenteel is bestemd als 'Wonen alsmede Ambachtelijk bedrijven' waaronder Transportbedrijf. Reclamant stelt dat de nieuwe bestemming van het onbebouwde gedeelte de gebruiksmogelijkheden van zijn perceel belemmert. Daarnaast belemmert de nieuwe bestemming ook de wens om een nieuwe woning te bouwen.	Het perceel van reclamant Capelle, sectie O, nummer 726 is gedeeltelijk onderdeel van het PIP. Het deel van het perceel wat binnen het PIP ligt, heeft in het vigerend bestemmingsplan 'Natte natuurpleel, Eerste Zeine (incl. kamerbewoning)' (vastgesteld, 4 juli 2019) de bestemming 'Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke waarden' en niet, zoals reclamant stelt, een bestemming 'bedrijven' met aanduiding 'ambachtelijk'. In de algemene beantwoording 16.1, 16.2 en 16.3 is omschreven op welke manier tot de begrenzing van het PIP is gekomen. Ter plekke van het perceel van reclamant is de huidige Natura2000-begrenzing aangehouden als buitengrens van het PIP. In algemene beantwoording 16.4	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				is aangegeven op grond waarvan voor gronden binnen het PIP een bestemming 'Natuur' is aangewezen. De noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen leiden ertoe dat het huidige agrarisch gebruik op het perceel van reclamant binnen de begrenzing van het PIP niet meer kan worden voortgezet. Voor het gedeelte van het perceel binnen het PIP, worden de gebruiksmogelijkheden beperkt ten opzichte van de huidige gebruiksmogelijkheden binnen de vigerende agrarische bestemming. Vanwege deze beperking wordt reclamant volledig schadeloosgesteld. Het perceel is daarom opgenomen op de kaart in bijlage 12 van het PIP (Overzicht kadastrale percelen VSS). De herziening van bestemming 'Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke waarden' naar 'Natuur', leidt niet tot belemmering voor het gebruik van de percelen van reclamant buiten het PIP ten opzichte van de huidige situatie. De huidige bestemming van de percelen buiten het PIP blijft ongewijzigd.	
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Het aanwijzen van de bestemming 'Natuur' op omliggende gronden, tast de gebruiksmogelijkheden aan op de drie locaties van reclamant.	De bouwvlakken van reclamant zijn niet opgenomen in het PIP. Er is geen bestemmingswijziging voorzien op deze gronden. Het huidige gebruik kan daarom op deze gronden worden voortgezet. Gronden buiten de bedoelde bouwvlakken, in eigendom van reclamant en/of aansluitend aan de bouwvlakken, zijn in het PIP bestemd als 'Natuur'. Reclamant kan zijn huidige	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				gebruiksmogelijkheden voortzetten. Bij eventuele toekomstige ontwikkelingen, dient te worden getoetst aan geldende natuurwetgeving. De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn momenteel reeds aangewezen als Natura2000-gebied en/of Natuurnetwerk Brabant (NNB). Daarmee dient ook in de huidige situatie rekening te worden gehouden met de aanwezige natuurwaarden en natuurdoelstellingen. De ontwikkelings- en gebruiksmogelijkheden worden eveneens niet ingeperkt door de uitbreidingsdoelstellingen van stikstofgevoelige habitats. Zie hiervoor ook algemene beantwoording 18.6.	
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant stelt dat ten gevolge van de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 in het kader van de PAS de noodzaak van het project is vervallen, het inpassingsplan op basis daarvan niet kan worden vastgesteld en dat niet vast staat of de beheermaatregelen en instandhoudings-maatregelen op basis van de PAS kunnen worden uitgevoerd. Reclamant stelt dat de provincie Noord-Brabant dient te motiveren op welke basis de voorgestelde maatregelen kunnen worden uitgevoerd.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
6		Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State de eerste herstelmaatregelen niet kunnen worden uitgevoerd vóór 1 juli 2021. Dit geldt ook voor de natuurdoelen voor 2027.	Zie algemene beantwoording 18.1	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
7		Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is in hoeverre de overeenkomst tussen het Ministerie van Economische Zaken en de provincie Noord-Brabant in het kader van de PAS nog van betekenis is.	Reclamant doelt op de financiële afspraken die het Rijk en de provincies hebben gemaakt voor de uitvoering van PAS-herstelmaatregelen. De uitspraak van de Raad van State bevestigt het belang van de instandhouding en uitbreiding van de Habitats en daarmee tevens het belang van de instandhoudingsmaatregelen. De nut en noodzaak van de instandhoudingsmaatregelen staat niet ter discussie. Daarmee staan ook de gereserveerde middelen voor het uitvoeren van deze maatregelen niet ter discussie.	Nee
8	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat figuur 1.2 in de MER en afbeelding 2.1 van de toelichting van het PIP over huidig landgebruik onjuist zijn. Het paarse gedeelte is wonen en tuin, maar dat geldt niet voor de percelen van reclamant. Deze hebben een bedrijfsbestemming.	De afbeelding maakt het huidige landgebruik in de Westelijke Langstraat inzichtelijk. Doel van deze kaart is om een indicatie te geven van het globale gebruik binnen de Westelijke Langstraat. Op percelen waarvoor op de kaart het gebruik 'Wonen en tuin' is weergegeven, kan ook sprake zijn van bedrijfsmatig gebruik en mogelijk een (agrarische) bedrijfsbestemming. De kaart is gebruikt ter illustratie van het bestaande landgebruik en heeft geen consequenties voor de (juridische) inhoud van het PIP.	Nee
9	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan in het MER te lezen is, dat iedereen aan de Winterdijk separaat is benaderd. Reclamant geeft aan hier niet van op de hoogte te zijn.	Naar aanleiding van deze zienswijze is contact opgenomen met reclamant. Op de locatie wordt mogelijk wateroverlast verwacht. Daarom is een waterdossier opgesteld, waarin is aangegeven welke maatregelen worden genomen om wateroverlast te voorkomen. Reclamant heeft dit waterdossier inmiddels ontvangen.	Nee
1 3	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant vreest overlast van muggen, knutten en ratten door de verhoging van de grondwaterstand en vernatting van het gebied.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.7.	Ja, 1.2.15.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 6	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is hoe de systeemmaatregelen in verband staan met de habitattypen van trilveen en kranswierwateren en dat onvoldoende is onderbouwd waarom dergelijke maatregelen noodzakelijk zijn.	Het Natura2000-gebied 'Langstraat' omvat kwetsbare habitats die achteruitgang vertonen, onder meer vanwege een te hoge concentratie stikstof in de bodem, een te hoge stikstofdepositie en een te sterke ontwatering. Dit betreffen naast de blauwgraslanden onder meer de kranswierwateren en trilvenen. Om de kwetsbare habitats te beschermen, zijn herstelmaatregelen nodig. Gezien de oorzaken van de achteruitgang bestaan de maatregelen uit het terugbrengen van de ontwatering en de hoeveelheid stikstof. De systeem- en beheermaatregelen zijn noodzakelijk om dit doel te bereiken. Het inpassingsplan zorgt voor de planologisch-juridische borging van deze maatregelen.	Nee
1 7	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de regels van het PIP niet als zodanig kunnen worden vastgesteld, vanwege de verwijzing naar de PAS in artikel 1.31 en 4.1 onder b.	De nut en noodzaak van het natuurherstel is onveranderd, zie daarvoor algemene beantwoording 18.1. De genoemde artikelen zijn naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 aangepast, zie algemene beantwoording 18.4.	Ja, 1.1.1, 1.1.2 + 1.1.3.
1 8	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Vanwege de vernietiging van de PAS door de Raad van State en de verwevenheid van het PIP met de PAS, kan de voorgenomen bestemmingswijziging op het perceel van reclamant, evenals de verwerving van het perceel – al dan niet door middel van onteigening – geen doorgang meer vinden.	De nut en noodzaak van het natuurherstel is onveranderd, zie daarvoor algemene beantwoording 18.1. Er bestaat daarmee nog steeds een nut en noodzaak tot verwerving. Deze nut en noodzaak is beschreven in bijlage 11 van de toelichting (Urgentie, nut en noodzaak voor verwerving) en is aangepast naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State, zie ook algemene beantwoording 18.5.	Ja, 1.1.4
1 9	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat paragraaf 3.2.2 van de toelichting van het PIP niet meer van toepassing is, omdat de PAS niet meer bestaat.	Vanwege het onverbindend verklaren van de PAS is de genoemde paragraaf komen te vervallen.	Ja, 1.1.2

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2 0	PIP PB	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant stelt dat het Inrichtingsplan dusdanig met de PAS is verweven, dat het niet als zodanig kan worden vastgesteld.	De nut en noodzaak van het natuurherstel is onveranderd, zie daarvoor algemene beantwoording 18.1. Daarmee is tevens de noodzaak tot het uitvoeren van maatregelen, zoals vastgelegd in het Inrichtingsplan, onveranderd. Op basis daarvan kan het Inrichtingsplan worden vastgesteld.	Nee
2 1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het PIP ook wordt aangewend om de begrenzing van het NNB aan te passen. Dit komt niet duidelijk naar voren in paragraaf 3.3.2. Reclamant kan daar niet mee instemmen, omdat onduidelijk is waar de uitbreiding zich bevindt en wat de effecten zijn van deze uitbreiding op het perceel van reclamant.	Het PIP wordt inderdaad aangewend om de begrenzing van het NNB aan te passen. Dit staat omschreven in paragraaf 4.2.2 van de toelichting van het PIP. Paragraaf 4.2.2 is aangepast om te verduidelijken waarom deze herbegrenzing plaatsvindt. De percelen die worden toegevoegd aan het NNB hebben op de verbeelding van het PIP de gebiedsaanduiding 'overige zone - in Interim omgevingsverordening toe te voegen Natuur Netwerk Brabant'. Deze gebiedsaanduiding is ook opgenomen op een gedeelte van het perceel Capelle, sectie O, nummer 726. Het perceel is reeds opgenomen binnen de bestaande begrenzing van het Natura2000-gebied 'Langstraat' en is daarmee Europees beschermd. Met het toevoegen van dit deel van het perceel aan het NNB, is de Europese bescherming ook overgenomen in de provinciale verordening. Aan de toelichting van het PIP is de nieuwe NNB begrenzing als bijlage "Overzicht nieuwe begrenzing NNB" toegevoegd.	Ja, 1.1.32

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2 2	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat in paragraaf 4.2.1 wordt gesteld dat er geen passende beoordeling noodzakelijk is. Reclamant geeft aan dat dit sinds de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 wel noodzakelijk is.	Zie algemene beantwoording 18.2.	Nee
2 4	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat in de nabijheid van één van zijn eigendommen afgravingen gaan plaatsvinden. Reclamant heeft bezwaar tegen het afgraven, omdat hij niet weet welke effecten de activiteiten hebben op zijn perceel.	Het afgraven van percelen in fase 1 heeft tot doel om de fosfaatrijke bouwvoor af te voeren en daarmee het gewenste herstel en uitbreiding van de aanwezige habitats te realiseren. Tijdens de uitvoering zal de aannemer verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en voorkomen van overlast en schade. Hier zal vanuit opdrachtgever en directievoerder streng toezicht op plaatsvinden om daarmee problemen te voorkomen. Mochten er toch ongewenste effecten zijn dan zal gekeken worden hoe deze beperkt dan wel opgelost kunnen worden.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2 5	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende blijkt geeft van een deugdelijke belangenafweging. Het plan is in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel, motiveringsbeginsel, het beginsel van een voldoende belangenafweging en het rechtszekerheidsbeginsel.	Aan het ontwerp provinciaal inrichtingsplan ligt een MER ten grondslag welke is goedgekeurd door de commissie m.e.r., zie toetsingsadvies projectnummer 3231: https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p32/p3231/a3231tsea.pdf . Het advies van de commissie is: "De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvulling daarop de essentiële informatie bevatten om een besluit te kunnen nemen over het inpassingsplan waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen." Het PIP, waarin ruimtelijke belangen worden geborgd, is het resultaat van een integrale ruimtelijke afweging. In deze integrale afweging worden ook de milieu onderwerpen meegewogen. Op basis van de MER is het voor Provinciale Staten mogelijk om een gewogen besluit te nemen over het Provinciale Inpassingsplan (PIP) en alle betrokken belangen ten opzichte van de verschillende alternatieven. Daarmee is invulling gegeven aan het alternatievenonderzoek, zorgvuldigheids- evenredigheids- en motiveringsbeginsel.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijzen wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.32 + 1.2.15.					

Zienswijze 47

		<i>Onderwerp</i>	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>	<i>Aanpassing ?</i>
1	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat het belangrijk is lokale grondeigenaren te betrekken bij het onderhoud en beheer. Daarbij is het van belang de regels niet te vaak te veranderen, dat er waardering voor het werk is, dat er actieve toetsing van het beheer plaatsvindt en dat er bordjes komen met particulier natuurbeheer.	Voor een particulier met een oppervlakte kleiner dan 200 hectare loopt het aanvragen van beheer via een collectief. Er worden afspraken gemaakt over de te behalen doelen. Hoe het doel gehaald gaat worden is aan de eindbeheerder zelf.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Milieueffect-rapportage	Reclamant geeft aan dat er in de MER op dit moment geen scenario's zijn geschetst voor soorten als haas, konijn, ree en vos en wil weten waarop deze keuze is gebaseerd. Daarnaast is reclamant van mening dat nog niet voldoende is gekeken naar toekomstige ontwikkelingen als de komst van het wilde zwijn en/of dam- en edelherten.	Er is een onderzoek gedaan naar de aanwezige beschermde soorten in dit gebied in de wetenschap dat dit de meest kwetsbare soorten zijn en het meest gevoelig zijn voor veranderingen. Zie onder andere MER-bijlage V, paragraaf 2.2 en volgende. Soorten zoals de haas, konijn, ree en vos behoren hier niet toe. Verwachting is echter dat ook deze soorten (ook behorende tot de groep grondgebonden zoogdieren) zullen profiteren van deze plannen, zie tabel S2 in de samenvatting. Wat betreft de komst van nieuwe soorten zoals wilde zwijnen en/of dam- en edelherten is het niet de verwachting dat die zich in dit gebied zullen vestigen vanwege het natte karakter, de huidige aanwezigheid/afwezigheid binnen Brabant en het huidige beleid van de Faunabeheereenheid Noord-Brabant (FBE). Mocht blijken dat wilde zwijnen in dit gebied voorkomen, geldt het reguliere beleid van de provincie deze te beheren. Populatiebeheer en nulstandbeleid wordt uitgevoerd door de FBE conform het Faunabeheerplan Noord-Brabant 2017-2023. Wat edelherten betreft komen er op dit moment nog geen in het wild levende populaties voor. Alleen in een afgerasterd deel van het Groene Woud zijn edelherten aanwezig. Daarbuiten is populatiebeheer mogelijk. Voor Damherten geldt dat deze niet in het wild in Brabant voorkomen en er een nulstandbeleid geldt. Ook damherten kunnen dus worden beheerd (zie pagina 258 van het Faunabeheerplan Noord-Brabant 2017-2023).	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat handhaving een probleem zal zijn door loslopende honden en eventuele dumping. Reclamant stelt voor om gebruik te maken van de diensten die jagers hierin kunnen leveren.	Het Provinciaal inpassingsplan zorgt voor de planologische en juridische verankering van het project. Voor het uiteindelijke behalen van de projectdoelstellingen is handhaving van belang. Handhaving wordt echter niet in een bestemmingsplan vastgelegd. De gemeente Waalwijk is verantwoordelijk voor de handhaving.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 48

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de noodzaak van het project op losse schroeven is komen te staan door de uitspraak van de Raad van State in het kader van de PAS.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
4	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat onvoldoende duidelijk is of het perceel van reclamant zal worden opengesteld voor wandelaars.	Zie algemene beantwoording 14.1 en 14.2.	Nee
6	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamant vreest schade aan perceel, tuin en de aldaar aanwezige begroeiing.	In het waterdossier is opgenomen op welke wijze wordt omgegaan met de verwachte peilstijging en welke mitigerende maatregelen concreet worden genomen. Deze maatregelen worden voldoende geacht om wateroverlast te voorkomen. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, dan kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
7	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant vreest voor de aantasting van privacy door recreanten in het gebied en de mogelijkheid om bouwwerken geen gebouwen zijnde op te richten.	Zie algemene beantwoording 14.2. Ook voor de 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde' geldt dat deze in een later stadium in overleg zullen worden geplaatst.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 49

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan door de bestemmingswijziging geen mogelijkheid meer te hebben om in de toekomst een woning te bouwen, omdat het wegbestemmen van de agrarische bestemming de benodigde stikstofruimte voor deze plannen ontnemt.	De gronden van reclamant zijn in het Provinciaal Inpassingsplan bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur'. Aangezien het huidige gebruik onder de nieuwe planologische situatie kan worden voortgezet is geen sprake van 'wegbestemmen'. Er worden geen rechten afgenomen.	Nee
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is wat de PAS uitspraak van de Raad van State betekent voor het inpassingsplan.	Zie algemene beantwoording 18.1 en 18.4.	Ja, 1.1.1, 1.1.2 + 1.1.3

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
7	PIP	Communicatie	Reclamant geeft aan dat het vertrouwen in de overheid is geschaad en dat de communicatie als onzorgvuldig wordt ervaren. De belangen van reclamant zijn onvoldoende meegewogen. Reclamant zou graag een persoonlijk gesprek wensen waarbij ook de mogelijkheid tot het realiseren van een extra woning kan worden besproken.	De algemene communicatie heeft plaatsgevonden conform het Communicatieplan Westelijke Langstraat. Zie daarvoor algemene beantwoording 15.1. Zie algemene beantwoording 19.1 voor de wijze waarop het PIP rekenschap heeft gegeven aan een zorgvuldige belangenafweging. Het belang van reclamant is zorgvuldig meegewogen in de totstandkoming van het plan. Het bouwen van een extra woning valt buiten de doelstelling van het inpassingsplan. Hiervoor dient reclamant zich in beginsel tot de gemeente Waalwijk te wenden.	Nee
8	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan de woning Hogevaart 8 te willen slopen en herbouwen. Er is nog geen antwoord op de vraag of het mogelijk is om de woning Hogevaart 8 te herbouwen en of de provincie hier iets in kan betekenen en zich voor in wil inzetten richting de gemeente Waalwijk.	De provincie treedt niet in de bevoegdheden van de gemeente. Reclamant dient zich in beginsel tot de gemeente Waalwijk te wenden.	Nee
9	PIP	Procedure	Reclamant ervaart het als onzorgvuldig dat GS/ PS een besluit neemt, zonder dat vooraf duidelijk is wat de gevolgen zijn voor de percelen van reclamant. Daarnaast is nog niet duidelijk welke percelen de provincie van reclamant wil aankopen en wat de mogelijkheden zijn voor zelfrealisatie. Graag wil reclamant dat hierover duidelijkheid is voordat een besluit wordt genomen.	Aan de totstandkoming van het PIP heeft een zorgvuldige belangafweging ten grondslag gelegen. Zie hiervoor algemene beantwoording 19.1. De percelen van reclamant liggen binnen de NNB sinds 1996 (EHS). Het perceel van reclamant krijgt de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur'. Het bestaand agrarisch gebruik blijft binnen deze bestemming mogelijk. Op de langere termijn bestaat de Provinciale ambitie om voor 2027 natuur te ontwikkelen op deze gronden.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				Zelfrealisatie op de percelen van reclamant is mogelijk, aankoop is dan niet noodzakelijk.	
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijzen wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.1, 1.1.2 +1.1.3.					

Zienswijze 50

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant verzoekt de grens van het PIP te verleggen naar het westen, zodat de huidige gebruiksmogelijkheden op het perceel kunnen blijven bestaan.	De PIP- begrenzing volgt in beginsel de begrenzing van het NNB. Bedoelde gronden zijn eveneens Natura 2000, aardkundig waardevol gebied en cultuurhistorisch vlak. Deze gronden hebben in het PIP een agrarische bestemming met natuurwaarden gekregen met een wijzigingsbevoegdheid naar Natuur op vrijwillige basis. Wij wijzen er nadrukkelijk op dat de vigerende bestemming eveneens agrarisch met landschappelijke en/of cultuurhistorische waarden is. Met behoud en/of herstel van bos, houtwallen en overige beplanting alsmede behoud van het verkavelingspatroon en hoogte verschillen.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 51

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Onderhoud en beheer	Reclamant verzoekt voor het perceel concreet inzichtelijk te maken wat de effecten van de voorgenomen waterstandsverhoging zijn en welke natuurtypen zich daarbij kunnen ontwikkelen.	Uiteindelijk zal in het natuur peilvak bij reclamant een vast peil van -0.6m NAP worden nagestreefd ten opzichte van een huidige zomer en winterpeil van -0.9. Bij deze waterpeilen is het mogelijk om een bloemrijk kruidenrijk grasland, vochtig hooiland, rietmoeras en elzenbroekbos te realiseren.	Nee
2	PIP PB	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan graag mee te doen met particulier natuurbeheer, maar vraagt zekerheid dat het perceel met de normale onderhoudsmachines begaanbaar blijft. Reclamant verzoekt vast te leggen dat maatregelen worden getroffen, indien de plannen particulier natuurbeheer onmogelijk maken.	Het voorgestelde natuurdoeltype ter plaatse van reclamant is met normale onderhoudsmachines te halen. Indien blijkt dat het voor reclamant, buiten zijn schuld om, te nat wordt om de afgesproken doelen te halen zal worden overlegd met de certificaathouder en zullen indien nodig de doelstellingen worden bijgesteld of maatregelen worden voorgesteld	Nee
3	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant verzoekt de provincie om de kosten te dekken wanneer particulier natuurbeheer niet mogelijk blijkt met normale machines.	Indien blijkt dat het voor reclamant, buiten zijn schuld om, te nat wordt om de afgesproken doelen te halen zal worden overlegd met de certificaathouder en zullen indien nodig de doelstellingen worden bijgesteld of maatregelen worden voorgesteld	Nee
4	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant verzoekt het natuurtipe 'vochtig hooiland' niet uit te sluiten voor particulier natuurbeheer.	Vochtig hooiland is niet uitgesloten voor particulier natuurbeheer en wordt opgenomen in de kaart van het beheerplan van de provincie Noord-Brabant	Nee
5	PIP PB	Onderhoud en beheer	Reclamant verzoekt de voorheen aanwezige cultuurhistorische windmolen op de voorgestelde locatie op te nemen in het inrichtingsplan, zodat de watergang met windenergie op peil gehouden kan worden.	De aanwezige molen is inmiddels opgenomen op de kaart behorende bij het inrichtingsplan.	Ja, 2.2.13.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant verzoekt om bij de uitwerking van de inrichtingsplannen een specialist te betrekken om de overlast van muggen, knutten en ratten zoveel mogelijk te beperken.	Zie algemene beantwoording 12.1, 12.2 en 12.7.	Ja, 1.2.15.
7	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamanten verzoeken het perceel dat zij in eigendom hebben niet op te nemen op de kaart 'Ambitie Natuurontwikkeling 2027' uit bijlage IV van de MER.	De MER wordt niet aangepast. Wel is de ambitiekaart voor 2027 aangepast en opgenomen als bijlage 6 bij de toelichting van het PIP. In deze bijlage is op het eigendom van reclamant een zoekgebied aangegeven voor vochtig hooiland, nat kruiden- en faunarijk grasland of natte ruigte of laagveen bos.	Ja, 1.1.33.
9	PIP PB	Monitoring	Reclamant verwacht in een gedeelte van het plangebied een te hoge waterstand en verzoekt dit gebied op te nemen in het projectmeetnet ten behoeve van monitoring.	De nieuw aan te leggen peilbuis WL10-vW (onderdeel van meetraai 5) wordt verplaatst in oostelijke richting naar de globale coördinaten: X 128039, Y 411202. De exacte locatie zal bij de plaatsing worden bepaald in overleg met de eigenaar. De verplaatsing is logisch omdat de globale grondwaterstroming in het gebied van het zuidoosten naar het noordwesten is. Daarmee zijn de te verwachten effecten in dit gebied beter te volgen. In bijlage IV van het Monitoringsplan is een nieuwe overzichtskaart opgenomen van het beheerplan-meetplan.	Ja, 2.2.11 + 2.1.74.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
10	PIP	Monitoring	Reclamant verzoekt de begaanbaarheid van percelen waarop particulier natuurbeheer gepland is, op te nemen in het monitoringsplan.	Begaanbaarheid is geen criterium voor particulier natuurbeheer en dus ook niet voor monitoring. Particulier natuurbeheer wil zeggen dat natuurontwikkeling voorop staat en dat het beheer van het gebied afgestemd moet zijn op de natuurlijke condities en het overeengekomen ambitietype(n). Het kan zijn dat beheer met regulier materiaal niet op gezette tijden mogelijk omdat het dan te nat is. In dat geval kan speciaal materiaal nodig zijn om het benodigde beheer uit te kunnen voeren. Ook is het later uitvoeren van beheer een optie wanneer de draagkracht wel voldoende blijkt te zijn. Dit is echter geen onderwerp waar actief op gemonitord zal worden en dus bijgestuurd zal worden. Dit zal meer in het beheer duidelijk worden.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.1.74, 2.2.11 + 2.2.13					

Zienswijze 52

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamanten geven aan dat de situering van de sloot vlak achter de woningen van De Binnenbijster onaanvaardbaar is. Reclamanten verzoeken de watergang op een minimale afstand van 5 meter van de perceelsgrens aan te leggen en zodanig in te richten dat sprake is van stromend water.	Zie algemene beantwoording 4.1. Met de voorgestelde planaanpassing wordt tegemoetgekomen aan de zienswijze.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
2	PIP PB	Schaderegeling	Reclamanten verzoeken de provincie garant te staan dat geen overlast optreedt tijdens en na de werkzaamheden.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamanten verzoeken een toereikend beheer op het natuurgebied tijdens en na de realisatie van het plan, vooral op het gebied van wandelpaden, vernielingen, vuilnis, overlast en hondenuitlaat.	Voor het gebied wordt een beheer en onderhoudsplan opgesteld waarin partijen afspraken maken over beheer en onderhoud. De mate van toezicht en handhaving kan daar onderdeel van uitmaken. In principe is gemeente Waalwijk verantwoordelijk voor handhaving en toezicht van openbare ruimtes	Nee
5	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamanten stellen dat het realiseren van een watergang in de nabijheid van de eigendommen van reclamanten zal leiden tot verzakkingen van de grond.	Zie algemene beantwoording 4.1. Verzakking is door de wijzigingen niet aan de orde.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
6	PIP PB	Schaderegeling	Reclamanten stellen dat wateroverlast en planschade als gevolg van het verhogen van het waterpeil, (financieel) zal moeten worden gedragen door de Provincie Noord-Brabant en dat dit in een notariële akte vastgelegd zal moeten worden.	Zie algemene beantwoording 7.2. Dit ligt daarmee vast in een provinciale verordening en wordt niet notarieel vastgelegd.	Nee
7	PIP	Overlast ongedierte	Reclamanten stellen dat de scores om de overlast uit te drukken ten aanzien van ongedierte (muggen, knutten en ratten) in het MER veel te laag zijn. Bewoners kunnen mogelijk niet meer naar buiten vanwege de overlast en er kan sprake zijn van het overbrengen van infectieziekten.	Zie algemene beantwoording 12.4, 12.6 en 12.7	Ja, 1.2.15.
8	PIP	Overlast ongedierte	Reclamanten stellen dat het aangehaalde onderzoek ten aanzien van muggenoverlast uit 2009 dateert en dat er meer recent onderzoek voorhanden is waarin in sommige gevallen wordt geconcludeerd dat er overlast optreedt op minder dan 1,5 km van het plangebied.	Zie algemene beantwoording 12.5.	Ja, 1.2.15.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
9	PIP	Overlast ongedierte	Reclamanten stellen dat het landelijke onderzoek naar het overbrengen infectieziekten door muggen afgewacht zal moeten worden alvorens tot uitvoering te komen van de plannen.	De urgentie van natuurherstel is dermate groot dat het zo snel mogelijk uitvoeren van concrete herstelmaatregelen noodzakelijk is, ondanks dat er nog geen uitslagen zijn van het door reclamant aangehaalde landelijk onderzoek. In het kader van dit project is aanvullend onderzoek gedaan naar de te verwachten overlast van stekende insecten. De wijze waarop dit onderzoek een rol speelt bij dit project is beschreven in algemene beantwoording 12.4.	Ja, 1.2.15.
10	PIP PB	Schaderegeling	Reclamanten stellen dat indien er planschade zal ontstaan ten aanzien van muggen- en ander ongedierte overlast de Provincie Noord-Brabant de planschade zal dienen te vergoeden en dat dit opgenomen dient te worden in een notariële akte.	Zie algemene beantwoording 7.2. Dit ligt daarmee vast in een provinciale verordening en wordt niet notarieel vastgelegd.	Nee
11	PIP PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamanten stellen dat de geplande watergang achter de eigendommen niet aangelegd dient te worden en dat er gekeken moet worden om de bestaande watergang ten noorden van de Stichtingsweg te verbreden en door te trekken tot Waterrijk.	Zie algemene beantwoording 4.1. De waterloop kan niet op de voorgestelde locatie komen te liggen. Dit is minder effectief om de potentiële wateroverlast bij woningen en tuinen te voorkomen en zou drainerend werken op de natuur. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en gesprekken met vertegenwoordigers uit de straten Koperwiek en Watersnip hebben er wel wijzigingen plaatsgevonden ten aanzien van de locatie van de watergang.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
12	PIP PB	Onderhoud en beheer	Reclamanten stellen voor om de brede strook grond, die bij dit alternatief voorstel ontstaat tussen de woonwijk De Binnenbijster de nieuwe watergang, door een boer te laten beheren als heischraal grasland.	Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en gesprekken met vertegenwoordigers uit de straten Koperwiek en Watersnip hebben er wijzigingen plaatsgevonden ten aanzien van de locatie van de watergang. Hierbij zijn ook afspraken gemaakt over het beheer van de strook grond tussen de Woonwijk en de nieuwe systeemwatergang. Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 3	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamanten stellen voor om in de gehele Binnenbijster het beheertype 'heischraal grasland' toe te passen, waardoor overlast wordt gereduceerd en een bijdrage wordt geleverd aan de doelstellingen van dit natuurtype. Het beheer kan dan door een boer gedaan worden.	Zie algemene beantwoording 11.1 en de daarbij behorende aangepast natuurdoeltypen kaart bijlage 6 Eindbeeld VKA Natuurdoeltypen. Daarop is te zien dat een groot gedeelte van de Binnenbijster is gewijzigd in het natuurdoeltype Kruiden en faunarijk grasland. In het kader van Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB) is dit een natuurdoeltype wat beter door een boer beheert kan worden.	Ja, 1.1.33.
1 4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamanten stellen dat de watergangen stromend water dienen te bevatten om overlast van muggen en knutten tegen te gaan.	Zie algemene beantwoording 12.3.	Nee
1 5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamanten stellen dat het terrein open dient te blijven, zodat muggenoverlast door wind wordt voorkomen.	In de planvorming is voor het gebied geen aanplant opgenomen. Het gebied houdt daarmee hetzelfde open karakter zoals nu ook het geval is.	Nee
1 6	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamanten stellen dat afgraving niet noodzakelijk is, omdat het stopzetten van bemesting reeds voldoende zal leiden tot verschraling van de grond.	Zie algemene beantwoording 11.2.	Nee
1 7	PIP	Cultuurhistorie en landschap	Reclamanten stellen dat het uitzicht behouden dient te blijven.	De definitieve inrichting van het natuurgebied wordt nog nader bepaald. De natuurambitie ter plekke zal niet leiden tot een zodanige verdichting van het landschap, dat het uitzicht zal verdwijnen.	Nee
1 8	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamanten stellen dat de privacy behouden dient te blijven.	Zie algemene beantwoording 14.1 en 14.2	Nee
1 9	PIP	Ontsluiting (routes, verkeer)	Reclamanten stellen dat een snelheidsbeperking op de Stichtingsweg noodzakelijk is.	De snelheidslimiet wordt niet planologisch vastgelegd en valt buiten de strekking van het plan.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
20	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamanten vragen zich af hoe omwonenden een garantie kunnen krijgen op onderhoud van de polder.	Het onderhoud wordt vastgelegd in een onderhouds- en beheerplan. Hierin worden langjarige afspraken gemaakt over beheer en financiën met de eindbeheerder. Dit wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de partijen die het beheer gaan voeren.	Nee
21	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamanten geven aan dat sprake is van een woonwijk en niet van een Natura2000-gebied en vragen zich af waarom trilvenen en moeras moet worden aangelegd in De Binnenbijster.	De ambitiekaart voor de Westelijke Langstraat is aangepast. Daarbij is het natuurdoeltype 'Dynamisch moeras' verder van de bebouwing aan de Binnenbijster komen te liggen.	Ja, 1.1.33.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33 , 1.2.1 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 53

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan dat één afvoer onvoldoende is om de Bovenkerkse Polder droog te houden bij piekafvoer en verzoekt een extra gemaal te plaatsen.	Zie algemene beantwoording 4.2.	Ja, 1.2.2, 2.2.2, 3.2.5.
2	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant vraagt om een goed schadeprotocol, waarbij de overheid dient aan te tonen dat geen sprake is van schade.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.3.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.2					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5					

Zienswijze 54

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat niet deugdelijk is gemotiveerd waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende blijkt geeft van een deugdelijke belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 19.1	Nee
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende duidelijkheid en zekerheid verschaft ten aanzien van de toekomst van de gronden en de bedrijfsvoering van reclamant. Er is geen zekerheid of de gronden, bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur' in de toekomst al dan niet een natuurbestemming zullen krijgen.	In de PIP zijn nog een aantal gronden bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur'. Dit zijn de gronden die landbouwkundig nog te gebruiken zijn ondanks de geplande instandhoudingsmaatregelen. Of te wel gronden die ondanks de geplande peilverhogingen nu nog landbouwkundig te gebruiken zijn. Omdat deze gronden binnen N2000 en/of het NNB liggen is de uiteindelijke ambitie van PS om hier natuur van te maken al dan niet door middel van de inzet van particulier natuurbeheer en/of Ondernemend NatuurNetwerk Brabant (ONNB). Daarmee geeft PS aan wat haar uiteindelijke ambitie is met dit gebied zijn zoals in de toelichting paragraaf 1.2 is te zien. PS heeft de ambitie om uiterlijk 2027 de NNB te realiseren. De begrenzing van het NNB/Natura 2000 en de ambitie heeft zijn vertaling gekregen in het PIP. Voor zover sprake is van agrarische gronden en ook als zodanig in gebruik, gelegen en in de NNB/Natura 2000 , nog niet gerealiseerde NNB , is in het PIP een agrarische bestemming met wijziging naar natuur op genomen op vrijwillige basis.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is hoe de verschillende bestemmingsdoeleinden binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur' zich met elkaar gaan verhouden. Eén van de bestemmingsdoeleinden betreft 'herstel van natuurwaarden van de gronden'. Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is waarom hij nu al wordt geconfronteerd met een beperking op zijn gronden, terwijl wordt aangegeven dat deze gronden nog verworven moeten worden voor het NNB.	Zie algemene beantwoording 16.5.	Nee
4	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitvoering van hydrologische en ecologische herstelmaatregelen in het kader van het Programma Aanpak Stikstof. Reclamant geeft aan dat de bestemming 'Natuur' met onderliggende regels niet kan worden vastgesteld voor zover wordt verwezen naar de PAS.	Zie algemene beantwoording 18.4.	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4.
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat naar aanleiding van de PAS-uitspraken op 29 mei 2019 kan worden gesteld dat de nut en noodzaak van het voorliggend plan niet goed is gemotiveerd en is meegewogen in de belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
6	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In de plannen wordt omschreven dat de depositie van stikstof een knelpunt vormt voor aanwezige habitattypen en de instandhoudingsdoelstellingen. Reclamant geeft aan dat het rekenmodel AERIUS tot op heden niet is gevalideerd en dat niet via metingen is gecheckt of de berekende stikstofdepositie klopt.	Zie algemene beantwoording 18.3.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
7	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant wijst er op dat de uitbreiding van het natuurgebied leidt tot een uitbreiding van stikstofgevoeligheid en zodoende leidt tot een belemmering in de ontwikkeling van omliggende bedrijven.	Zie algemene beantwoording 18.6.	Nee
8	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de nut en noodzaak ontbreekt voor het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid ingevolge artikel 3.5.	Het doel van het NNB beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Gronden waarop in de toekomst maatregelen ten behoeve van de realisatie van het NNB getroffen worden zijn bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur'. De wijzigingsbevoegdheid in artikel 3.5 is opgenomen ten behoeve van de uitvoering van het provinciaal en rijks natuurbeleid. Het betreft een wijzigingsbevoegdheid voor bestemming van 'Agrarisch met waarden - Natuur' naar 'Natuur', waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat natuurontwikkeling plaatsvindt ter uitvoering van het provinciaal beleid, waarmee het beoogde doel van de wijziging is geborgd. Daarnaast kan de wijziging alleen worden verwezenlijkt op basis van vrijwilligheid van grondeigenaren.	Nee
9	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In bijlage 8 bij de toelichting van het PIP wordt de methodiek omschreven, waarmee de provincie percelen heeft geselecteerd die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de PAS-maatregelen. Reclamant geeft aan dat de voorgenomen maatregelen en selectie van percelen opnieuw dient te worden bekeken, nu de PAS geen stand heeft gehouden.	Zie algemene beantwoording 18.5.	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 0	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de kwaliteit van zijn gronden naar verwachting zal verminderen en reclamant daardoor hard wordt getroffen in de bedrijfsvoering. Reclamant geeft aan dat onduidelijk is hoe overwegingen in de perceelselectie zijn meegenomen. Reclamant geeft aan dat sprake is van een onzorgvuldige selectie, nu enkele percelen worden doorsneden in het plan.	Zie algemene beantwoording 16.1.	Nee
1 1	PIP	Procedure	Omwille van het gebrekkig alternatievenonderzoek zou het plan in strijd zijn met het zorgvuldigheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.	Aan het ontwerp provinciaal inrichtingsplan ligt een MER ten grondslag welke is goedgekeurd door de commissie op de m.e.r., zie toetsingsadvies projectnummer 3231: https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p32/p3231/a3231tsea.pdf . Het advies van de commissie is: "De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvulling daarop de essentiële informatie bevatten om een besluit te kunnen nemen over het inpassingsplan waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen." Het PIP, waarin ruimtelijke belangen worden geborgd, is het resultaat van een integrale ruimtelijke afweging. In deze integrale afweging worden ook de milieu onderwerpen meegewogen. Op basis van de MER is het voor Provinciale Staten mogelijk om een gewogen besluit te nemen over het Provinciale Inpassingsplan (PIP) en alle betrokken belangen ten opzichte van de verschillende alternatieven. Daarmee is invulling gegeven aan het alternatievenonderzoek, zorgvuldigheids- evenredigheids- en motiveringsbeginsel.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 3	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat het plan geen duidelijkheid schept over de toename van mogelijke muggenoverlast, ondanks het advies van de Commissie MER over de NRD om in te gaan op maatregelen die kunnen worden getroffen om overlast te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15.
1 4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat noodzakelijke maatregelen ter voorkoming van muggenoverlast niet juridisch zijn geborgd.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
1 5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat de muggen tot overlast en besmettingsrisico kunnen leiden, hetgeen niet is meegewogen in het kader van een goede ruimtelijke ordening.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.15.					

Zienswijze 56

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant vraagt zich af waar de kosten bij verzakking kunnen worden verhaald.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP PB	Wateroverlast percelen (particulier)	Reclamant geeft aan dat aangebrachte beschoeiingen kunnen verzakken door invloed van de voorgestelde maatregelen.	De technische inrichting van de watergang, waaronder de beschoeiing, wordt niet planologisch vastgelegd. Bij het uitvoeren van de maatregelen zullen afdoende technische maatregelen worden genomen om schade te voorkomen. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, dan kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
7	PIP PB	Milieueffect-rapportage	Reclamant vraagt in hoeverre in het MER rekening is gehouden met de kans op verzakking van het woonhuis, gelet op de korte afstand (ca. 50 m) tot de geplande werkzaamheden en de geplande grondwaterpeilverhoging.	Wat betreft werkzaamheden zal het afgraven van het aanliggende perceel met 10-20 cm geen effect hebben op het woonhuis. Tijdens de uitvoering van dergelijke projecten zal de aannemer in beginsel verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van eventuele overlast en/of mogelijke schade. Het is echter redelijkerwijs te verwachten dat hier geen schade door zal ontstaan. Een dergelijke ingreep heeft tijdens de uitvoering een vergelijkbaar effect als het maaien van aanliggend perceel.	Nee
1 1	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant vraagt zich af wie verantwoordelijk is voor mogelijke schade aan de woning, bijgebouw en tuin door invloed van grondwater in combinatie met regenbuien. Reclamant wil inzichtelijk hebben wie gaat bewijzen waardoor mogelijke schade is ontstaan.	Zie algemene beantwoording 7.1 en 7.2. Het monitoringsysteem zal inzicht geven in de verandering van het grondwater en het effect van regenbuien hierop. Schade als gevolg van grondwater zijn voor rekening van de Provincie. Schade als gevolg van regenwater is, net als in de huidige situatie, een verantwoordelijkheid van de perceeleigenaar zelf. Die is daarmee ook verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van dit lokale systeem. Het waterschap is vervolgens verantwoordelijk voor het afvoeren van het water via de hoofdwaterlopen. Zie ook algemene beantwoording 7.3.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 3	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan door de vernatting te maken te zullen krijgen met overlast en ziektes door ratten en muizen.	Zie algemene beantwoording 12.7.	Nee
1 4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan door de vernatting overlast zal ontstaan door muggen en knutten. Reclamant baart zich zorgen over de opkomst van exotische muggen, waaronder de tijgermug.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15.
1 5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat in het MER niet voldoende aandacht is besteed aan muggenoverlast en het aspect gezondheid in relatie tot de vernattingsmaatregelen.	Zie algemene beantwoording 12.4.	Ja, 1.2.15
1 6	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat de waarde van het woonhuis onder druk is komen staan door de plannen en wil hiervoor gecompenseerd worden.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.15.					

Zienswijze 57

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant verzoekt de bestemming van twee percelen ten noorden van de systeemwatergang niet te bestemmen als 'Natuur', maar te bestemmen naar het logisch gebruik als agrarisch kernrandgebied.	Het noordelijke gedeelte van de bedoelde percelen wordt buiten het PIP gehouden en behoudt daarmee de huidige, vigerende bestemming. Naar aanleiding van deze wijziging is de begrenzing van het PIP aangepast. Het zuidelijke gedeelte van deze percelen blijft in het PIP de bestemmingen 'Natuur' en 'Water' behouden.	Ja, 1.2.11 + 2.2.8.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan en Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.11					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.8					

Zienswijze 58

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtingsmaatregelen watersysteem	Reclamant verzoekt de watergang in de nabijheid van de Binnenbijster op ruime afstand van de woningen te situeren (100m) of bestaande watergangen te gebruiken.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
2	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant maakt zich zorgen over de toename en overlast van muggen, waaronder mogelijk de tijgermug. Reclamant geeft aan dat verouderde onderzoeken gebruikt zijn en reclamant zou willen weten hoe preventief zal worden opgetreden tegen de komst van ongewenste muggen.	Zie algemene beantwoording 12.1, 12.2 en 12.5.	Ja, 1.2.15.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant uit zorgen over de mogelijkheid om recreatie toe te staan in het natuurgebied en de gevolgen voor de blauwborst mocht deze zich vestigen in het gebied.	De exacte ligging van het wandelnetwerk en andere recreatieve voorzieningen wordt door de gemeente Waalwijk in samenspraak met de omgeving en toekomstige beheerders uitgewerkt. Uiteraard zal hierbij gezocht worden naar een juiste balans tussen de borging van privacy, de verstoring van natuurgebieden en de beleving van het natuurgebied.	Nee
4	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat onvoldoende geborgd is dat de onderhoudskosten ook in de toekomst voor het gebied gedekt zijn.	Voor het gebied wordt een beheer en onderhoudsplan opgesteld waarin partijen afspraken maken over beheer en onderhoud. Daarin worden de onderhoudskosten meegenomen en afdoende verzekerd.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 59

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant heeft kennisgenomen van de situering van een 'nieuwe' watergang parallel aan Halve Zolenpad tussen Vrouwkensvaartsestraat en de kern van Waspik. Deze zone kent hoge landschappelijke en natuurwaarden. Reclamant stelt voor de nieuwe watergang parallel aan de zuidzijde van het Halve Zolenpad te gebruiken (1e voorkeur). Indien dat niet mogelijk is, dan stelt reclamant voor om de bestaande waterloop ca. 10 meter noordelijker (eveneens parallel aan het Halve Zolenpad), maar gelegen aan de andere kant van het zandpad te herprofilen (2e voorkeur).	Beide voorstellen van reclamant zijn bekeken. Het eerste voorstel bleek om verschillende redenen niet haalbaar. Het tweede voorstel, het hergebruiken van de bestaande waterloop, wordt gedeeltelijk gerealiseerd. Voor het ontbrekende gedeelte wordt een nieuwe watergang gerealiseerd. In bijlage II van het inrichtingsplan is hiervoor het principeprofiel ter hoogte van het Halve Zolenlijntje opgenomen. De exacte dimensionering zal in een nadere fase uitgewerkt worden. E.e.a. is afhankelijk van de exacte ligging van de gasleiding.	Ja, 2.2.7.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze worden het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.7.					

Zienswijze 60

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat niet deugdelijk is gemotiveerd waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende blijkt geeft van een deugdelijke belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 19.1	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat de gronden van reclamant weliswaar in het agrarische gebruik kunnen blijven voorzien, maar dat door de bestemmingswijziging en verhoging van het waterpeil een waardedaling zal optreden van de gronden. Ook stelt reclamant dat pachtopbrengsten van de grond gedorven worden door de aanwending van de gronden voor het NNB. Reclamant stelt hierdoor financiële schade te lijden.	De bestemming op het perceel van reclamant wijzigt niet. Daarnaast wordt in het peilgebied waar de percelen van reclamant liggen geen nieuw peil gevoerd. Er wordt daarom geen schade verwacht. Mocht er tegen de verwachting toch schade ontstaan naar aanleiding van de plannen, kan reclamant zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende duidelijkheid en zekerheid verschaft over de toekomst van de gronden en de bedrijfsvoering van reclamant. Er is geen zekerheid of de gronden, nu met een agrarische bestemming in de toekomst al dan niet een natuurbestemming zullen krijgen.	In de PIP zijn nog een aantal gronden bestemd als 'Agrarisch met waarden – Natuur'. Dit zijn de gronden die landbouwkundig nog te gebruiken zijn ondanks de geplande instandhoudingsmaatregelen. Of te wel gronden die ondanks de geplande peilverhogingen nu nog landbouwkundig te gebruiken zijn. Omdat deze gronden binnen N2000 en/of het NNB liggen is de uiteindelijke ambitie van PS om hier natuur van te maken al dan niet door middel van de inzet van particulier natuurbeheer en/of Ondernemend NatuurNetwerk Brabant (ONNB). Daarmee geeft PS aan wat haar uiteindelijke ambitie is met dit gebied zijn zoals in de toelichting paragraaf 1.2 is te zien. PS heeft de ambitie om uiterlijk 2027 de NNB te realiseren. De begrenzing van het NNB/Natura 2000 en de ambitie heeft zijn vertaling gekregen in het PIP. Voor zover sprake is van agrarische gronden en ook als zodanig in gebruik, gelegen en in de NNB/Natura 2000 , nog niet gerealiseerde NNB , is in het PIP een agrarische bestemming met wijziging naar natuur op genomen op vrijwillige basis.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is hoe de verschillende bestemmingsdoeleinden binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur' zich met elkaar gaan verhouden. Eén van de bestemmingsdoeleinden betreft 'herstel van natuurwaarden van de gronden'. Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is waarom hij nu al wordt geconfronteerd met een beperking op zijn gronden, terwijl wordt aangegeven dat deze gronden nog verworven moeten worden voor het NNB.	Zie algemene beantwoording 16.5.	Nee
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitvoering van hydrologische en ecologische herstelmaatregelen in het kader van het Programma Aanpak Stikstof. Reclamant geeft aan dat de bestemming 'Natuur' met onderliggende regels niet kan worden vastgesteld voor zover wordt verwezen naar de PAS.	Zie algemene beantwoording 18.4.	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4.
6	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat naar aanleiding van de PAS-uitspraken op 29 mei 2019 kan worden gesteld dat de nut en noodzaak van het voorliggend plan niet goed is gemotiveerd en is meegewogen in de belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
7	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In de plannen wordt omschreven dat de depositie van stikstof een knelpunt vormt voor aanwezige habitattypen en de instandhoudingsdoelstellingen. Reclamant geeft aan dat het rekenmodel AERIUS tot op heden niet is gevalideerd en dat niet via metingen is gecheckt of de berekende stikstofdepositie klopt.	Zie algemene beantwoording 18.3.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
8	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant wijst er op dat de uitbreiding van het natuurgebied leidt tot een uitbreiding van stikstofgevoeligheid en zodoende leidt tot een belemmering in de ontwikkeling van omliggende bedrijven.	Zie algemene beantwoording 18.6.	Nee
9	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de nut en noodzaak ontbreekt voor het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid ingevolge artikel 3.5.	Het doel van het NNB beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Gronden waarop in de toekomst maatregelen ten behoeve van de realisatie van het NNB getroffen worden zijn bestemd als 'Agrarisch met waarden - Natuur'. De wijzigingsbevoegdheid in artikel 3.5 is opgenomen ten behoeve van de uitvoering van het provinciaal en rijks natuurbeleid. Het betreft een wijzigingsbevoegdheid voor bestemming van 'Agrarisch met waarden - Natuur' naar 'Natuur', waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat natuurontwikkeling plaatsvindt ter uitvoering van het provinciaal beleid, waarmee het beoogde doel van de wijziging is geborgd. Daarnaast kan de wijziging alleen worden verwezenlijkt op basis van vrijwilligheid van grondeigenaren.	Nee
10	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In bijlage 8 bij de toelichting van het PIP wordt de methodiek omschreven, waarmee de provincie percelen heeft geselecteerd die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de PAS-maatregelen. Reclamant geeft aan dat de voorgenomen maatregelen en selectie van percelen opnieuw dient te worden bekeken, nu de PAS geen stand heeft gehouden.	Zie algemene beantwoording 18.5.	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 2	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat het plan geen duidelijkheid schept over de toename van mogelijke muggenoverlast, ondanks het advies van de Commissie MER over de NRD om in te gaan op maatregelen die kunnen worden getroffen om overlast te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15
1 3	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat noodzakelijke maatregelen ter voorkoming van muggenoverlast niet juridisch zijn geborgd.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
1 4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat de muggen tot overlast en besmettingsrisico kunnen leiden, hetgeen niet is meegewogen in het kader van een goede ruimtelijke ordening.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.15.					

Zienswijze 61

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtings-maatregelen watersysteem	Reclamant kan zich niet verenigen met de situering van een nieuwe watergang vlak langs het perceel van reclamant, met name gezien het risico op het afkalven van de grond aldaar.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant geeft aan dat er onduidelijkheid bestaat over een watergang ten oosten van het perceel in eigendom van de reclamant. De watergang ligt nu droog en de perceelgrens ligt in het midden van de sloot. Voor reclamant is onduidelijk of er hier ophoging plaats zal gaan vinden en of dit zal leiden tot het realiseren van een nieuwe erfafscheiding.	Zie algemene beantwoording 4.1. met de wijzigingen zoals benoemd in 4.1 is er ook geen noodzaak voor het ophogen voor een nieuwe erfafscheiding.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
3	PIP PB	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat er de mogelijkheid bestaat dat recreanten over het schouwpad langs de watergang zullen gaan lopen achter de woningen aan de Binnenbijster. Reclamant vreest privacyschending.	Zie algemene beantwoording 4.1	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
4	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is waar wandelroutes komen te liggen in het plangebied. Reclamant vraagt om deze paden op ruime afstanden van de woningen aan de Binnenbijster te leggen.	Algemene beantwoording 14.2	Nee
7	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan zorgen te hebben over de toename van muggen en ongedierte. Reclamant stelt dat onderzoeken die worden aangehaald verouderd zijn.	Zie algemene beantwoording 12.1, 12.2 en 12.5.	Ja, 1.2.15
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1 + 1.2.15					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 62

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 0	PIP PB	Mitigerende maatregelen (perceelsniveau)	Reclamant vraagt zich af wat er concreet wordt ondernomen om wateroverlast te beperken voor de eigendommen van reclamant.	Om wateroverlast ter plekke van het tuinbouwbedrijf te voorkomen wordt het huidige peilgebied De Kwekel opgedeeld in twee peilgebieden. In GPG-00078 (GlasNat/Kwekel) wijzigen de peilen niet. In GPG00509 (Kwekel/ZAK) zullen de peilen omhoog gaan ten behoeve van natuurontwikkeling. De gebieden worden hydrologisch van elkaar gescheiden door middel van een watergang. Voor het peilgebied GPG-00078 (GlasNat/Kwekel) wordt een zuidelijke afwatering gerealiseerd. Het gemaal GMWW_1 is een duiker toegevoegd om het peilgebied GlasNat/Kwekel af te wateren op watergang WGWW_05. De maatregelen zijn concreter gemaakt en opgenomen in de aangepaste maatregelenkaarten bij het Inrichtingsplan.	Ja, 1.1.11, 1.2.14, 2.2.4 en 2.2.7
1 1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat er zeer onzorgvuldig te werk is gegaan bij het samenstellen van de slagkrachtgroepen die zijn benaderd om mee te denken over de plannen. Hierbij was eveneens een afvaardiging van de lokale en aanliggende land- en tuinbouwsector noodzakelijk geweest.	Bij het samenstellen van de slagkrachtgroepen zijn belangengroepen, die betrokken zijn bij de verschillende thema's, gericht uitgenodigd. Daarnaast hebben individuen de gelegenheid gehad zich aan te melden via de inloopbijeenkomsten, de nieuwsbrief en de website. Vanuit de landbouwsector is de ANV Slagenland bij alle slagkrachtgroepen uitgenodigd. Deze zijn ook bijna alle bijeenkomsten aanwezig geweest. De ZLTO is uitgenodigd voor de bijeenkomsten van slagkracht wit. Zij zijn niet aanwezig geweest.	Nee

1 2	PIP PB	Milieueffectrapportage	Reclamant geeft aan zich niet te kunnen vereenzelvigen met de conclusies die in het MER worden getrokken waarbij wordt gesteld dat er geen natschade te verwachten is voor de eigendommen van reclamant. Volgens reclamant is er sprake van een stijging van het grondwaterpeil op het perceel van reclamant, zal er kwel optreden op het perceel van reclamant en zal er uitstroom van de omliggende natuurgebieden op het perceel van reclamant ontstaan.	Het zomer- en winterpeil in het peilgebied van reclamant blijft gelijk. Wel zal als gevolg van het verhogen van de peilen in nabijgelegen peilgebieden de kwel toenemen zoals reclamant ook stelt en ook in het MER is bevestigd. Het toenemen van de kweldruk alleen is niet een reden om direct overlast/ natschade te ervaren. Dat is afhankelijk van andere factoren zoals bijvoorbeeld ontwateringsdiepte. Wanneer deze kweldruk ervoor zorgt dat het grondwater stijgt boven een bepaald niveau en daarmee onvoldoende ontwateringsdiepte is, is er sprake van overlast. Deze drempel is afhankelijk van de functie. In het MER-bijlage VII Wateroverlast afbeelding 3.8 is te zien dat de verandering van de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) rondom het bedrijf van reclamant minder dan 5 cm stijgt of te wel nagenoeg gelijk blijft. Ook de vergelijking van de berekende natschade landbouw in de huidige situatie (MER-bijlage VIII, afbeelding 2.1) en situatie voorkeursalternatief (2.5) is nagenoeg identiek. Ook daaruit blijkt dat de situatie niet veranderd ondanks de toename van de kwel. Dit blijkt ook uit de kaart die in de bijlagen bij het Peilenplan zit: "Drooglegging VKA Winterpeil incl. afgraven". Daarop is te zien dat voor deze locatie de drooglegging boven de 1 m zit. Volgens het MER zal het winterpeil in aanliggende en dichtstbijzijnde peilvak (184) in 2027 het meest stijgen met maximaal 1m naar +0.35m NAP. Dit zal in extreem natte situaties zorgen voor plas dras situaties binnen delen van dit peilvak (184). Zie ook kaart bijlage Peilenplan: "Drooglegging VKA Winterpeil incl. afgraven". Door de waterloop die tussen peilvak 184 (GPG00506) en	Nee
--------	-----------	------------------------	---	---	-----

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				GPG00505 (183) ligt wordt in de nieuwe situatie het water uit beide peilvakken via gemaal GMWN_02 afgevoerd. Deze waterloop krijgt het lagere peil van peilvak GPG00505 (183). Daarmee zal als gevolg van de peilstijging in peilvak 184 (toekomstig natuurgebied) het water maximaal tot op maaiveld komen te staan maar niet meer/ hoger. Door deze sloot zal er echter geen overloop of overstroming zijn vanuit het natuurgebied zoals reclamant stelt.	
1 3	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant geeft aan dat onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor eventueel geleden schade.	Zie algemene beantwoording 7.1.	Nee
1 4	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat de overheid garant zal moeten staan voor eventueel geleden waterschade.	Zie algemene beantwoording 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.11 + 1.2.14					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.4, 2.2.6 + 2.2.7					

Zienswijze 63

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt voor de watergang aan in de nabijheid van de woonwijk Binnenbijster verder naar het oosten te verleggen in verband met overlast, onder andere van muggen.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1. Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1. Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 64

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat door de uitspraak van de Raad van State de noodzaak en het nut van het plan van de baan is en daarmee ook de grondslag voor onteigening vervalt. Reclamant vindt de noodzaak van het plan onvoldoende onderbouwd.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
2	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant maakt zich zorgen over het droog houden van de Bovenkerkse polder. De afvoer via het zijkanaal onder de Capelsedijk komt te vervallen. De over blijvende afvoer is te klein uitgevoerd en niet berekend op piekafvoer. Reclamant stelt dat deze afvoer vergroot dient te worden of dat er vanuit de Bovenkerkse polder een extra gemaal dient te worden gerealiseerd.	Zie algemene beantwoording 4.2.	Ja, 1.2.2, 2.2.2, 3.2.5.
3	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant maakt zich zorgen over vernattingsschade aan landbouwgrond binnen het gebied maar ook buiten het gebied in onder andere de Bovenkerkse polder.	Er is in het kader van de vernatting van het gebied een hydrologisch modelonderzoek uitgevoerd. Daaruit is gebleken op welke landbouwpercelen natschade wordt verwacht. Hoe met deze natschade wordt omgegaan staat omschreven in bijlage 11 'Urgentie, nut en noodzaak voor verwerving' bij de toelichting van het PIP. Binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB) is het uitvoeren van mitigerende maatregelen niet wenselijk en worden	Ja, 1.2.2., 2.2.2, 3.2.5.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				perceeleigenaren financieel gecompenseerd, vindt functieverandering plaats of worden de percelen verworven. Op percelen buiten het NNB, waar niet kan worden voldaan aan de droogleggingsnorm, worden mitigerende maatregelen uitgevoerd. Op percelen waar wordt voldaan aan de droogleggingsnorm zijn geen maatregelen noodzakelijk. Op deze percelen wordt geen wateroverlast verwacht. Voor de landbouwgronden buiten het plangebied worden geen nieuwe oppervlaktewaterpeilen gevoerd. Voor de Bovenkerkse Polder geldt dat de afvoercapaciteit, vanwege het vervallen van de oostelijke afvoer naar het ZAK, op basis van de ontwerpplannen niet meer voldoende is. Om bij grote afvoer een verhoging van de oppervlaktewaterstanden te voorkomen, is een planaanpassing opgenomen. Zie hiervoor algemene beantwoording 4.2.	
4	PIP PB	Nulmeting en vooronderzoek	Reclamant stelt dat er gedegen onderzoek zal moeten worden uitgevoerd met nulmetingen.	Zie algemene beantwoording 9.1	Ja, 2.2.11
5	PIP PB	Schaderegeling	Reclamant stelt dat er een ruimhartig schadeprotocol dient te zijn waarbij de bewijslast zal worden omgekeerd. De overheid zal moeten aantonen dat er geen schade is.	Zie algemene beantwoording 7.1, 7.2 en 7.3.	Nee
6	PIP	Milieueffectrapportage	Reclamant stelt dat in het MER wordt gesproken over een licht negatief effect van het verdwijnen van landbouw voor de landbouw. Reclamant stelt dat het verdwijnen van een functie enkel als een zwaar negatief effect kan worden gezien voor het verdwijnen van de desbetreffende functie.	In de samenvatting van het MER op blz. 17 is bij het criterium 'Wateroverlast in de land- en tuinbouw' toegelicht dat voor het voorkeursalternatief is uitgegaan van de volledige omvorming van het gebied van landbouw naar natuur. Dit is geen beoordeling maar een aanname. Oftewel: als het voorkeursalternatief wordt gerealiseerd is er binnen het projectgebied geen landbouw meer aanwezig.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				Als er geen landbouw meer aanwezig is kan er ook geen nat schade zijn. Daarom worden er in het voorkeursalternatief ook geen mitigerende maatregelen getroffen ten behoeve van de landbouw binnen de PIP. Om die reden is het voorkeursalternatief voor dit criterium (wateroverlast in land- en tuinbouw) als neutraal/ licht negatief beoordeeld. Deze beoordeling gaat niet over of de functie landbouw verdwijnt of nog aanwezig is binnen het gebied zoals reclamant stelt. Dit criterium is niet benoemd in de Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD) en dus ook niet onderzocht in het MER. Wel is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor particulier natuurbeheer waar het Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB) onderdeel van kan zijn. Daarmee is landbouwkundig medegebruik mogelijk in sommige gebieden maar binnen de kaders van de natuurbestemming. Dit is beoordeeld onder overige effecten.	
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2 + 2.2.11					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5.					

Zienswijze 65

		<i>Onderwerp</i>	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>	<i>Aanpassing ?</i>
1	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant vreest voor waterschade in het gebied en aan de percelen van het landbouwbedrijf van reclamant. Reclamant wil geen grondwaterpeilverhoging.	Voor vernatting op de gronden met nummer C12, 71 en 74 wordt reclamant een aanbod gedaan om te verkopen tegen volledige schadeloosstelling. Voor de gronden op de andere percelen geldt dat er voldaan wordt aan de droogleggingseisen gezien de hoogteligging van de gronden in relatie tot de toekomstige oppervlaktewaterpeilen.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 66

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan het niet eens te zijn met de beoogde natuurontwikkeling, omdat het menen, rijden en fokken met paarden niet meer mogelijk zal zijn. De locatie is door reclamant aangekocht voor het uitoefenen van deze hobby, waarbij de combinatie van de woning met voldoende opstallen en cultuurgrond van belang is geweest.	Perceel van reclamant ligt, voor zover opgenomen in het PIP, volledig binnen het Natura2000-gebied 'Langstraat' en Natuurnetwerk Brabant (NNB). Omdat als gevolg van de instandhoudingsmaatregelen, ten behoeve van de nabij gelegen beschermde Habitats, een deel van het perceel van reclamant te nat zal zijn om het huidig gebruik te kunnen voortzetten, blijft dit perceel op de verbeelding van het PIP bestemd als 'Natuur'. Het hoger oostelijk gelegen gedeelte van het perceel zal, als gevolg van de vernatting ten behoeve van de instandhoudingsmaatregelen, nog wel agrarisch te gebruiken zijn voor het hobbymatig houden van paarden. Om die reden is voor dit deel de natuurbestemming gewijzigd in 'Agrarisch met waarden - Natuur'. Reclamant heeft inmiddels aangegeven hiermee akkoord te gaan. De begrenzing van het PIP is opgeschoven in westelijke richting zodanig dat er een groter gedeelte van het perceel van reclamant buiten het PIP is komen te liggen.	Ja, 1.2.13, 1.1.53
2	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant merkt op dat de beoogde natuurontwikkeling enkel is ingegeven door het treffen van PAS-maatregelen. De Raad van State heeft op 29 mei 2019 enkele onderdelen van het PAS onverbindend verklaard. Reclamant geeft aan dat deze PAS-uitspraak gevolgen heeft voor de te treffen maatregelen en de te nemen besluiten.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat bij gebreke van een passende beoordeling niet verzekerd is dat de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-gebieden niet in gevaar worden gebracht door het vaststellen van de voorliggende plannen.	Zie algemene beantwoording 18.2.	Nee
4	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat vaststaat dat de boogde maatregelen significante negatieve gevolgen zullen hebben voor het Natura2000-gebied 'Langstraat'.	De Westelijke Langstraat is een waardevol natuurgebied, dat gedeeltelijk beschermd is als Natura2000-gebied. Dit natuurgebied omvat kwetsbare Habitats die achteruitgang vertonen ten gevolge van een te hoge stikstofdepositie en een te sterke ontwatering. Om deze Habitats te kunnen behouden zijn herstelmaatregelen nodig. In dit kader is een voorkeursalternatief gekozen om tot dit herstel te komen. Daarnaast is er een Monitoringsplan opgesteld. Indien uit monitoring blijkt dat bijstelling noodzakelijk is om het herstel te realiseren, zullen aanvullende maatregelen worden genomen.	Nee
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de voorgestelde maatregelen leiden tot een overschrijding van de kritische depositiewaarden. Dit strookt volgens reclamant niet met de doelstelling van de Wet natuurbescherming. Reclamant verzoekt het PIP om deze reden niet vast te stellen.	In de toelichting bij het PIP is als bijlage 14 het Natura2000-beheerplan van de Langstraat opgenomen. Hierin staat beschreven in o.a. paragraaf 6.2.2 dat de voorgestelde gebiedsgerichte instandhoudingsmaatregelen getoetst zijn op hun effect op habitattypen, natuurwaarden en leefgebieden met bijzondere flora en fauna. Op basis daarvan kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied worden uitgesloten, en zijn deze maatregelen vrijgesteld van de vergunningsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel Natura2000. Daarmee zijn deze maatregelen in lijn met de doelstellingen van de Wet natuurbescherming.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de woning van reclamant buiten de plangrens is gehouden, terwijl een aanzienlijk gedeelte van de cultuurgrond is opgenomen in het plangebied. Reclamant geeft aan dat dit leidt tot rechtsonzekerheid vanwege negatieve ruimtelijke gevolgen van de maatregelen buiten de PIP-grenzen.	Zie algemene beantwoording 16.1. Daarnaast is de begrenzing van het PIP is opgeschoven in westelijke richting zodanig dat er een groter gedeelte van het perceel van reclamant buiten het PIP is komen te liggen.	Ja, 1..1.53
7	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de planologische titel ontbreekt voor de verwerving en/of onteigening van de woning, aangezien de woning buiten het plangebied is gelegen. Reclamant kan echter niet blijven wonen op de wijze waarvoor zij de woning c.a. gekocht hebben. De keuze om de woning buiten het plangebied te houden is volgens reclamant onbegrijpelijk.	Zie algemene beantwoording 16.2.	Nee
8	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat het PAS feitelijk niet meer in werking is en er zodoende geen noodzaak bestaat tot het treffen van maatregelen die natuur versterken. Omdat geen onderscheid is gemaakt tussen herstelmaatregelen en versterkingsmaatregelen is het niet mogelijk om te beoordelen welke maatregelen noodzakelijk zijn voor het herstel.	Voor de noodzaak van de hydrologische en ecologische maatregelen, zie algemene beantwoording 18.1. Met betrekking tot het onderscheid tussen herstelmaatregelen en versterkingsmaatregelen, zie algemene beantwoording 18.7.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
9	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat de vigerende beheersverordening reeds voorziet in de gewenste natuurmaatregelen en dat herbestemming daarom overbodig is.	Het perceel van reclamant is in de vigerende beheersverordening aangeduid als 'Agrarisch gebied met Landschappelijke en/of cultuurhistorische waarden' met een extra aanduiding 'b', wat duidt op de bescherming van beplantingselementen. In het PIP is voor het perceel een andere bestemming opgenomen. In overleg met reclamant krijgt het achterste deel van het perceel, dat aanzienlijk lager ligt en daarmee te nat is voor agrarisch gebruik, de bestemming 'Natuur'. Het deel van het perceel dat direct achter de woning ligt behoudt de agrarische bestemming. De bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur' is toegepast. Met de herziening van de bestemming is de uitvoering van de noodzakelijke instandhoudingsdoelstellingen gewaarborgd en is op een deel van het perceel de voortzetting van het hobbymatig houden van paarden mogelijk.	Ja, 1.2.13
1 1	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat de maatregelen zullen leiden tot een onaanvaardbare toename van ongedierteoverlast, hetgeen haaks staat op een goed woon- en leefklimaat.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
1 2	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat de toename van insecten leidt tot een verhoging van de kans op dierziekten bij de paarden.	Zie algemene beantwoording 12.6.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 3	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat veel meer maatregelen moeten worden getroffen dan waarvoor nu een planologisch kader wordt geboden. Het gaat onder andere om maatregelen die moeten worden getroffen buiten het plangebied. Reclamant geeft aan dat het PIP daarmee niet uitvoerbaar is.	Alle gronden, waarop noodzakelijke mitigerende maatregelen worden uitgevoerd en waarop na uitvoering van deze maatregelen het huidig planologisch gebruik niet kan worden voortgezet, zijn opgenomen binnen de begrenzing van het PIP. Naar aanleiding van enkele zienswijzen zijn extra maatregelen voorgesteld en is de begrenzing van het PIP aangepast. Ondanks mitigerende maatregelen, die worden uitgevoerd binnen de begrenzing van het PIP, kan ten gevolge van de vernatting van het natuurgebied Westelijke Langstraat mogelijk wateroverlast ontstaan buiten de begrenzing van het PIP. Daarom worden inderdaad ook buiten de begrenzing van het PIP mitigerende maatregelen uitgevoerd. Om ook buiten de plangrens mitigerende maatregelen te kunnen uitvoeren is het Projectplan Waterwet Mitigerende maatregelen Westelijke Langstraat opgesteld. Deze maatregelen hebben als doel om wateroverlast op percelen buiten het PIP te voorkomen, zodat het bestaande gebruik kan worden voortgezet. Aangezien het bestaande gebruik op deze gronden kan worden voortgezet, is een nieuw planologisch kader voor deze gronden niet noodzakelijk.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 4	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de provincie dient te zorgen voor een volledige schadeloosstelling van de woning en bijbehorende zaken. Volgens de onteigeningssysteematiek heeft de verwervingsopgaaf betrekking op de gehele locatie.	Het bedrag dat is geraamd in het MER rapport is en blijft een raming en heeft vooral als doel om de alternatieven te kunnen vergelijken. Deze raming is voornamelijk gebaseerd op de voorgestelde systeemmaatregelen, die bedoeld zijn om wateroverlast te voorkomen bij meerdere huizen en niet individuele huizen zoals reclamant stelt. Dergelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld nieuw te graven waterlopen achter een huis en tuin op de grens van het natuurgebied om daarmee wateroverlast te voorkomen. De lokale maatregelen die zijn voorgesteld in het Projectplan Waterwet zijn daarom in de beoordeling van de alternatieven buiten beschouwing gelaten in financiële zin. Wel is gekeken naar het aantal woningen waar overlast verwacht werd per alternatief en dat is onderling vergeleken.	Nee
1 5	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de beperkte verwervingsopgaaf consequenties heeft voor de financiële uitvoerbaarheid. Er dient rekening te worden gehouden met de verplaatsing van andere woningen en volledige landbouwbedrijven.	Zie algemene beantwoording 19.1	Nee
1 6	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat de financiële uitvoerbaarheid van de plannen niet verzekerd is, omdat de bijdrage van het Rijk na de PAS-uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State niet verzekerd is.	Ten behoeve van de verwerving van de benodigde gronden als ook de uitvoering heeft de Provincie de benodigde gelden gereserveerd. Hierdoor is de financiële uitvoerbaarheid gewaarborgd. De uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State waarbij is geoordeeld dat het PAS-programma in strijd is met Europese en andere regelgeving, laat onverlet dat de noodzaak tot natuurherstel en compensatie, waartoe het PIP is opgesteld, nog steeds ten volle aanwezig is.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 7	PIP	Procedure	Reclamant verwacht dat het bedrag van € 2.000.000,- dat is gereserveerd voor mitigerende maatregelen niet genoeg zal zijn om toereikende maatregelen uit te voeren, gelet op het feit dat in meer dan 100 situaties effecten van wateroverlast op woningen zijn te verwachten.	Het bedrag van € 2.000.000,- wat in het MER voor de uitvoering van mitigerende maatregelen is opgenomen is een raming om daarmee een vergelijking te kunnen maken tussen de verschillende varianten. Naast de systeemmaatregelen zijn er in het kader van het Projectplan Waterwet (PPWW) lokale maatregelen voorgesteld. Uitgangspunt daarbij is dat wateroverlast bij woningen en tuinen niet mag toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Deze maatregelen (systeem en lokaal) worden meegenomen in de nadere uitwerking van het contract voor de aannemer en zullen meteen worden uitgevoerd. Daaruit zal uiteindelijk blijken wat het kost en/of dit overeenkomt met de raming in het MER.	Nee
1 8	PIP PB	Milieueffect-rapportage	Reclamant geeft aan dat in de m.e.r.-rapportage wordt vastgesteld dat de gevolgen van de maatregelen voor cultuurgronden en gebouwen nog niet bekend zijn. Het feit dat nog niet is onderzocht in hoeverre de wateroverlast zal toenemen, is volgens reclamant onacceptabel.	In het MER zijn alle alternatieven beoordeeld op het criteria wateroverlast voor zowel woningen als landbouwgronden, zie o.a. tabel S2: Overzichtstabel effectbeoordeling Alternatieven en het voorkeursalternatief. Voor het voorkeursalternatief is op afbeelding 5.9 te zien wat de verwachte verandering van de GHG (gemiddeld hoogste grondwaterstand is). Het gevolg van deze vernatting op woningen is voor het voorkeursalternatief in tabel 5.8 gekwantificeerd. In MER-bijlage VII is verder toegelicht hoe deze beoordeling heeft plaatsgevonden voor woningen. Op afbeelding 5.11 in het MER-rapport is te zien wat de berekende natschade is voor landbouwgronden. In MER-bijlage VIII is dit nader onderbouwd. Daarmee zijn de gevolgen van de alternatieven voor het onderwerp wateroverlast op woningen en landbouwgronden wel	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				onderzocht. Daarnaast is als bijlage 4 van het PIP een inrichtingsplan opgesteld waar ook het monitoringsplan onderdeel van uitmaakt. Met dit monitoringsplan zullen de verwachte effecten ook worden gevolgd en zo nodig worden bijgestuurd om overlast bij woningen te voorkomen. Landbouwgronden binnen het PIP zullen of direct of in de toekomst een natuur bestemming krijgen. Landbouwgronden die niet direct deze natuurbestemming krijgen en wel wateroverlast zullen gaan ondervinden komen in aanmerking voor een schadevergoeding.	
2 0	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant stelt dat de opzet van het grondwaterpeil landbouwkundig gebruik van de percelen onmogelijk maakt. De percelen zijn onder andere te nat om paarden te laten grazen en ruwvoer te winnen.	Gedeelte van perceel CPL02 O 81 van reclamanten zal inderdaad te nat zijn na opzet van de waterpeilen om het huidige landbouwkundig gebruik voort te kunnen zetten en dus paarden te kunnen laten grazen en/of ruwvoer van te winnen. Om die reden is dit perceel in eerste instantie ook volledige opgenomen als natuur met de status VSS zoals in bijlage 12 van de toelichting op de PIP is te zien. De wijze van selectie van dergelijke percelen is nader toegelicht in de notitie zoals in bijlage 11 van de toelichting op het PIP is opgenomen. In overleg met reclamant is het westelijk deel van het perceel de natuurbestemming en dus VSS-status gehandhaafd omdat dit te laag en dus te nat zal zijn na de uitvoering van de instandhoudingsmaatregelen. Het oostelijk deel van het perceel, wat hoger ligt en dus na de uitvoering van de instandhoudingsmaatregelen nog voldoende ontwateringsdiepte zal behouden blijft vooralsnog de	Ja, 1.2.13 en 1.1.45

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				agrarische bestemming gehandhaafd met waarden natuur. Van dit deel van het perceel zal de VSS status komen te vervallen en reclamant hobbymatig het houden van paarden blijven voortzetten, zie ook aangepaste kaart met het overzicht van kadastrale percelen VSS, zoals opgenomen in bijlage 12 van de toelichting van de PIP.	
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.13, 1.1.45 en 1.1.53.					

Zienswijze 67

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant vreest dat een toename van het aantal muggen en stelt dat deze toename en de gevaren daarvan onderschat worden en gebagatelliseerd in het planvoornemen.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15
5	PIP	Procedure	Reclamant stelt dat het rechtszekerheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel alsook het vertrouwensbeginsel worden geschonden door het plan en de gang van zaken in de aanloop naar het opstellen van het plan. Dit door het niet of onvolledig meenemen van door reclamant aangeleverde informatie en onderzoeken ten aanzien van muggenoverlast. Daarnaast leidt ook de langdurige onduidelijkheid van de plannen en de beperkte reactie- en inputmogelijkheden tot rechtsonzekerheid.	Om tot een zorgvuldige afweging te komen is locatie specifieke informatie met betrekking tot de woning gebruikt en zijn een aantal onderzoeken uitgevoerd. Waar is gebleken dat aanpassing noodzakelijk was, is in het Projectplan Waterwet Mitigerende Maatregelen tot een oplossing gekomen. Het projectplan waterwet 'Mitigerende maatregelen Westelijke Langstraat' heeft gedurende 6 weken ter inzage heeft gelegen van 5 september 2019 tot en met 16 oktober 2019. Reclamant heeft hierop een zienswijze in kunnen dienen.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				Wat betreft muggen is de relevante informatie gebruikt en meegewogen in de beoordeling van het MER. Het onderwerp wordt nadrukkelijk behandeld in onder andere paragraaf 4.4.3 Gezondheid, tabel 4.30 voor de beoordelingsschaal en hoofdstuk 2 van MER-bijlage IX. Daarnaast is inmiddels aanvullend een nader onderzoek uitgevoerd naar de risico's van stekende insecten. Dit onderzoek is toegevoegd als bijlage 10 bij de toelichting van het Provinciaal Inpassingsplan. Er is voldaan aan het zorgvuldigheidsbeginsel door dergelijke onderzoeken uit te voeren en meerdere informatiebijeenkomsten te organiseren. De ambitie is voor natuurontwikkeling in dit gebied is al jaren duidelijk. Het gebied is aangewezen als Natura2000-gebied en is opgenomen in het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Ook de uitwerking hiervan in onder andere het Natura2000 Beheerplan en ook het Natuurbeheerplan bevestigen dit. De wijze waarop de natuur uiteindelijk hersteld en ontwikkeld zal moeten worden is de afgelopen jaren nader uitgewerkt tot een Provinciaal Inpassingsplan met bijbehorend Inrichtingsplan. Het feit dat al twee jaar wordt gesproken over de plannen en de voorgestelde maatregelen is inherent aan dergelijke planvormingsprocessen. Dat dit lang heeft geduurd heeft te maken met de complexiteit van enerzijds het gebied, de aanwezige Habitats en de abiotische omstandigheden. Daarnaast vraagt een zorgvuldig omgevingsproces de nodige doorlooptijd.	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				Daarbij is getracht reclamant en anderen periodiek te betrekken en te informeren over de plannen om daarmee de voortgang te communiceren. Mede vanwege de complexiteit van de plannen, is ook tijdens de terinzagelegging de mogelijkheid geboden om informatiebijeenkomsten bij te wonen. Daarmee is volgens Provinciale Staten geen sprake van schending van het rechtszekerheidsbeginsel. Het vertrouwensbeginsel is niet geschonden, omdat, zoals reclamant ook aangeeft, er geen toezeggingen zijn gedaan. Reclamant is gewezen op de formele procedure. De plannen hebben gedurende zes weken ter inzage gelegen en tijdens deze periode is er ook de mogelijkheid geboden om naar informatiebijeenkomsten te komen. Vooruitlopend op de plannen is getracht de bewoners van het gebied zo goed mogelijk te informeren over de planning, de plannen en de te volgen procedure. Daarbij zijn geen toezeggingen gedaan en is verwezen naar de officiële procedure. Daarmee is het vertrouwensbeginsel niet geschonden.	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP PB	Wateroverlast percelen (landbouw)	Reclamant stelt dat door de peilverhoging zijn agrarisch perceel (in gebruik ten behoeve van een fok-, handels- en africhtingsstal voor paarden) slechts beperkt gebruikt kan worden hetgeen leidt tot waardeverlies.	Het betreffende perceel ligt binnen peilvak GPG00054 waar het huidige peil -0.7 m NAP is in zowel de zomer als in winter. Het uiteindelijke peil in dit peilvak wordt -0.4m in de winter en -0.6 m NAP in de zomer. Het laagste deel van perceel van reclamant ligt op ca. 0.1 m + NAP. Daarmee zou in de winter een toekomstige drooglegging van ca. 50 cm aanwezig zijn. Omdat er enige vorm van opbolling aanwezig zal zijn en daarmee de verwachting is dat het achterste deel van het perceel niet meer te gebruiken zou zijn is het perceel aangewezen als VSS. Inmiddels is in overleg met reclamant een oplossing gezocht om het achterste (toekomstig natte) deel te ruilen tegen een droger deel van het aanliggende perceel, ten zuiden van reclamant. Daarmee zal dit nieuwe perceel nog wel de natuurbestemming krijgen maar is voor dit drogere deel particulier natuurbeheer mogelijk binnen de bedrijfsvoering van reclamant. Indien reclamant van menig is dat ondanks deze aanpassing er sprake is van schade dan, dan kan hij zich melden bij de provincie. Zie daarvoor algemene beantwoording 7.1 en 7.2.	Nee
7	PIP	Procedure	Reclamant stelt tegemoet gekomen te willen worden in de kosten die voortvloeien uit zijn zienswijze.	Kosten die voortvloeien uit het indienen van een zienswijze komen niet voor vergoeding in aanmerking. Indien het tot een beroepsprocedure zou komen en reclamant wordt in het gelijk gesteld door de Raad van State, komen wel de in dat kader gemaakte proceskosten voor vergoeding in aanmerking.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.15.					

Zienswijze 68

		<i>Onderwerp</i>	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>	<i>Aanpassing ?</i>
1	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat uitmijnen aantoonbaar kan bijdragen aan tegengaan stikstof- en fosfaatoverschotten. Reclamant concludeert echter dat onderzoek niet is opgenomen in het MER en dat aan deze optie is voorbij gegaan. Reclamant stelt dat afgraven en verslepen van gronden niet meer verantwoord is vanwege hoge kosten en CO2-belasting van de omgeving. Reclamant vraagt om deze aspecten en het alternatief van uitmijnen op te nemen in de integrale doorrekeningen en eindconclusie.	Zie algemene beantwoording 11.2.	Nee
2	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat er diverse maatregelen worden genomen om de impact van stikstof, CO2 en gewasbeschermingsmiddelen uit de landbouw in het gebied te verminderen. Reclamant mist echter de maatregelen die in dit kader worden genomen voor de industrie, burgers en verkeer. Reclamant stelt dat de landbouw als enige wordt geraakt. Reclamant oppert de mogelijkheid om per hectare industrieuitbreiding geld te reserveren om de transitie in de landbouw te bekostigen.	Het voorliggend plan betreft het planologisch mogelijk maken van de noodzakelijke herstelmaatregelen om de vastgestelde natuurdoelen voor het Natura2000-gebied Westelijke Langstraat te verwezenlijken. Een vermindering van de stikstofdepositie is daarbij essentieel. Daarvoor zullen de industrie, verkeer en de landbouw hun bijdragen moeten leveren, maar dit valt buiten de strekking van het plan.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Milieueffect-rapportage	Reclamant is het oneens met de conclusie in de m.e.r. dat de gevolgen voor de landbouw als 'licht negatief' worden geduid. Veehouders zijn cruciaal voor het gebied en essentieel om de cultuurhistorische waarde te behouden. Daarnaast speelt begrazing een belangrijke rol ten aanzien van de biodiversiteit.	Deze beoordeling gaat niet over of de functie landbouw verdwijnt of nog aanwezig is binnen het gebied zoals reclamant stelt. Dit criterium, het verdwijnen van landbouw, is niet benoemd in de Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD) en dus ook niet onderzocht in het MER. Wel is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor particulier natuurbeheer waar het Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB) onderdeel van kan zijn. Daarmee is landbouwkundig medegebruik mogelijk in sommige gebieden, maar binnen de kaders van de natuurbestemming. Dit is beoordeeld onder overige effecten. In de samenvatting van het MER op blz. 17 is bij het criterium 'Wateroverlast in de land- en tuinbouw' toegelicht dat voor het voorkeursalternatief is uitgegaan van de volledige omvorming van het gebied van landbouw naar natuur. Dit is geen beoordeling maar een aanname. Of te wel als het voorkeursalternatief wordt gerealiseerd is er binnen het projectgebied geen landbouw meer aanwezig. Als er geen landbouw meer aanwezig is kan er ook geen schade zijn. Daarom worden er in het VKA ook geen mitigerende maatregelen getroffen ten behoeve van de landbouw binnen de PIP. Om die reden is het voorkeursalternatief voor dit criterium (wateroverlast in land- en tuinbouw) als neutraal/ licht negatief beoordeeld.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt dat de SNL-vergoedingen ten aanzien van het natuurbeheer te laag zijn om de kosten van het beheer en inrichting te dekken. Dit komt ondermeer door de hoge grondwaterstand, het daardoor minder of niet kunnen inzetten van stalrest en het niet worden vergoed van achterstallig onderhoud.	Eventuele financiële vergoedingen voor natuurbeheer vallen buiten de strekking van dit plan.	Nee
7	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt voor om aan de westzijde van de Binnenbijster een ruime zone met kruidenrijk grasland te behouden en los te houden van het vernattingsspeil rondom het trilveengebied.	Een natuurbeheerplan bestaat uit een ambitiekaart en een beheertypenkaart. In de m.e.r. en het voorkeursalternatief is een ambitiekaart opgesteld. Deze is inmiddels aangepast. Het natuurdoeltype 'Dynamisch moeras' is daarbij verder van de Binnenbijster komen te liggen. Direct aangrenzend aan de Binnenbijster wordt ingezet op 'kruiden- en faunairijk grasland'. De ambitiekaart geeft per perceel de natuurdoeltypen weer. Deze volgen uit de zowel uit de noodzaak om habitats te beschermen, alsook de fysieke kenmerken van de locatie. Uiteraard zal uit de monitoring na het opzetten van het waterpeil en de uitvoering van het beheer moeten blijken of het ambitieniveau gehaald kan worden.	Ja, 1.1.33.
8	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt voor om het huidige gemaaltje (incl. historisch windmolentje) te vernieuwen om continue doorstroming van het trilveengebied te bewerkstelligen en daarmee geschikt habitat voor steekmuggen te voorkomen.	Er is nog geen definitieve inrichting voor de Polder Binnenbijster. Dit wordt in het gebiedsproces 2021-2027 samen met de omgeving nader uitgewerkt. Voor maatregelen tegen ongedierteoverlast, zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
1 0	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat er meer aandacht moet zijn voor de ontwatering van de Bovenkerkse Polder, onder meer omdat het zijkanaaltje onder 't Vaartje straks de beperkende factor wordt.	Zie algemene beantwoording 4.2.	Ja, 1.2.2, 2.2.2., 3.2.5.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 1	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat er geen gehoor is gegeven aan het verzoek om het hoogste deel van de Binnenbijster in te richten als voedselbos.	Met initiatiefnemers is reeds begonnen met de aanleg van het voedselbos binnen de PIP begrenzing.	Nee
1 2	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant vindt het opmerkelijk dat er aan de Winterdijkzone diverse natuurtypen zijn weggehaald om particulier natuurbeheer mogelijk te maken, terwijl er in de gehele polder waar een werkgroep met particulier natuurbeheer werkzaam is 'trilveen' wordt beoogd dat niet door particulier natuurbeheer kan worden gerealiseerd. De ligging in de nabijheid van de woonwijk en de mogelijke overlast van muggen en ratten acht reclamant problematisch.	Het beheertype volgt uit de ambitiekaart. Deze is ambtshalve gewijzigd. Natuurbeheer kan zowel door particulieren als specialistische organisaties worden uitgevoerd. Indien een natuurbeheertype vraagt om verregaande expertise, capaciteit en kundigheid zal dit door specialistische organisaties worden uitgevoerd. Ten aanzien van de overlast van muggen en ratten wordt verwezen naar algemene beantwoording 12.1 en 12.7.	Ja, 1.1.33.
1 3	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant vindt het vreemd dat er een heel stuk moet worden afgegraven zonder dat er onderzoek is gedaan naar de P-waarde.	Zie algemene beantwoording 11.2.	Nee
1 4	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant stelt voor vast te leggen dat daar waar het mogelijk is gebruik te maken van de diensten van de ANV en haar achterban om het toekomstig beheer betaalbaar en gedragen te houden.	In het PIP wordt niet vastgelegd door welke partij het natuurbeheer zal worden uitgevoerd. Dit valt buiten de strekking van het plan.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.33 + 1.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.2.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.5.					

Zienswijze 69

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant stelt dat door de uitspraak van de Raad van State ten aanzien van de PAS het nut en de noodzaak voor het project zijn komen te vervallen.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
2	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant stelt dat er als gevolg van de plannen meer wandelaars in het gebied zullen verblijven. Reclamant vreest dat rust en privacy worden geschonden en dat de hoeveelheid zwerfafval zal toenemen.	Zie algemene beantwoording 14.1+ 14.2	Nee
3	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat door de plannen wildschade (ganzen, wilde eenden en herten) zal optreden aan gewassen en percelen.	Door de aanwezige bijzondere en waardevolle natuur is de Westelijke Langstraat op grond van de Habitatrichtlijn aangewezen als Natura 2000-gebied en wordt daarmee op Europees niveau beschermd. Binnen Natura 2000-gebieden moet aangewezen flora en fauna worden beschermd. Het gaat in het geval van de Westelijke Langstraat om de habitattypen kranswierwateren, blauwgraslanden, trilvenen, veenmosrietlanden en kalkmoerassen. Daarnaast worden ook de soorten grote en kleine modderkruiper beschermd. Er is op basis van de voornoemde doelstellingen de daaraan gekoppelde natuurherstelmaatregelen op dit moment geen reden om aan te nemen dat wildschade zal toenemen.	Nee
4	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat door de plannen de werkvreugde zal afnemen door de overlast van insecten.	Zie algemene beantwoording 12.2. Uitgangspunt is dat getracht wordt overlast zoveel mogelijk te voorkomen binnen de kaders van de voorgenomen instandhoudingsmaatregelen.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP	Ontsluiting (routes, verkeer)	Er worden met de uitvoering van de plannen nieuwe waterlopen gerealiseerd. Reclamant vreest dat door de aanleg van nieuwe waterlopen zijn uitritten te krap worden om met grote landbouwvoertuigen te kunnen manoeuvreren en geeft aan dat het onduidelijk is waar de waterlopen exact worden gerealiseerd.	De percelen blijven toegankelijk voor landbouwvoertuigen. Op de kaarten bij het Inrichtingsplan zijn de maatregelen op detailniveau weergegeven. De bestaande toegang tot de landbouwpercelen in de huidige vorm blijft behouden.	Nee
8	PIP	Onderhoud en beheer	Reclamant geeft aan dat door de plannen ongecontroleerde verspreiding van onkruidzaden zal ontstaan.	In het algemeen kan worden gesteld dat de vernattingsplannen niet zullen leiden tot een toename van typische onkruiden die veel zaad produceren zoals kleine brandnetel, straatgras of melganzenvoet. De doelsoorten van de natuurherstelmaatregelen, zoals ondermeer grote en kleine ratelaar of geel walstro, zijn planten die typisch zijn voor vochtige hooi- en schraallanden. Dergelijke soorten hebben, in tegenstelling tot de "typische onkruidsoorten", een heel specifiek habitat en verspreidingsgebied. Door de gebondenheid van deze soorten aan specifieke habitats en de groeivoorwaarden die deze soorten aan het (micro)biotoop stellen, is verspreiding naar omliggende tuinen en agrarische percelen lastig voor dergelijke soorten omdat de specifieke groeivoorwaarden hier minder geborgd zijn. Een toename van het aantal onkruidgewassen is in het licht van het voorgaande dan ook niet te verwachten.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Geen aanpassingen.					

Zienswijze 70

		<i>Onderwerp</i>	<i>Samenvatting inhoud zienswijzen</i>	<i>Reactie</i>	<i>Aanpassing ?</i>
1	PIP	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat het peilgebied de Kwekel wordt opgedeeld qua waterhuishouding. Een deel is daarvan opgenomen op de plankaart. Het andere deel niet. Reclamant vraagt zich af welke wettelijke grondslag het deel heeft dat niet op de plankaart is opgenomen.	Het huidige peilgebied De Kwekel wordt opgedeeld in twee gedeelten. In GPG00078 (GlasNat/Kwekel) wijzigen de peilen niet. In GPG00509 (Kwekel/ZAK) zullen de peilen omhoog gaan ten behoeve van natuurontwikkeling. Deze percelen zijn daarom opgenomen in het PIP en worden hoofdzakelijk bestemd als 'Natuur'. Voor het gedeelte van De Kwekel, waar geen peilwijziging plaatsvindt is een planologische functiewijziging niet noodzakelijk. Daarom zijn deze gronden niet opgenomen in het PIP. De gemeentelijke beheersverordening 'Natte natuurparel, Eerste Zeine (incl. kamerbewoning)' blijft hier het planologisch kader.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat de afwatering in het peilgebied de Kwekel verandert, maar dat dit niet is opgenomen op de plankkaart.	Het huidige peilgebied De Kwekel wordt opgedeeld in twee gedeelten. In GPG00078 (GlasNat/Kwekel) wijzigen de peilen niet. In GPG00509 (Kwekel/ZAK) zullen de peilen omhoog gaan ten behoeve van natuurontwikkeling. Dit is opgenomen op de kaarten bij het Peilbesluit. De inrichtingsmaatregelen die worden genomen om de afwatering van het peilgebied GPG00078 te verzekeren zijn weergegeven in het aangepaste Inrichtingsplan. In de toekomstige situatie watert het peilgebied GPG00078 (GlasNat/Kwekel) af via het nieuwe gemaal GMWW_01 op een nieuwe watergang WGWW_05. De nieuwe watergang WGWW_05 watert af ten noorden van het Halvezolenpad in westelijke richting waarna ook deze uiteindelijk afwatert op het Zak benedenstrooms van de bestaande stuw in het ZAK bij Waspik.	Ja, 1.1.11, 1.2.14, 2.2.24 en 2.2.7
3	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant vraagt zich af hoe de twee delen van het peilgebied de Kwekel qua waterhuishouding van elkaar gescheiden zullen worden. Reclamant stelt dat, door de lage ligging van het peilgebied aan de noordzijde, een ophoging noodzakelijk zal zijn om de zuidelijk deel van de Kwekel droog te houden.	De watergang, die op de inrichtingstekening is aangeduid als WGWW_10, krijgt het oppervlaktewaterpeil van het peilgebied GPG00078 (GlasNat/Kwekel). De scheiding van de twee peilgebieden wordt verzekerd door de aanleg van een nieuwe dam. Deze dam is per abuis niet opgenomen op de inrichtingstekening. Naar aanleiding van deze zienswijze is de dam opgenomen op de aangepaste inrichtingstekening.	Ja, 2.2.5
8	PIP	Procedure	Reclamant vraagt om het document Waterhuishouding Waalwijk e.o, project BR668-44 ter inzage te mogen ontvangen.	"Het document Waterhuishouding Waalwijk is online beschikbaar, https://www.brabantsedelta.nl/aww .	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
10	PIP	Procedure	Er is geen watertoets uitgevoerd voor het Provinciaal Inpassingsplan	Bij een bestemmingsplanprocedure wordt doorgaans een watertoets uitgevoerd, om te voldoen aan de verplichting het waterschap te betrekken bij de planvorming. In de Westelijke Langstraat gaan de provincie Noord-Brabant, het waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer en de gemeente Waalwijk gezamenlijk investeren in natuur. Deze partijen hebben de gezamenlijke aanpak voor de Westelijke Langstraat vastgelegd in de 'Samenwerkingsovereenkomst Westelijke Langstraat' van 13 juli 2017. Gelet op het feit dat het waterschap zelf één van de projectpartners is wordt borging van het waterbelang voldoende geacht. Volledigheidshalve is in paragraaf 6.3 van de toelichting op de PIP ter verduidelijking een korte toelichting op de watertoets opgenomen.	Ja, 1.1.34
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.11, 1.1.34 en 1.2.14.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.5, 2.2.7 en 2.2.24.					

Zienswijze 71

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat de watergang aan de achterzijde van de woningen aan de Binnenbijster dusdanig dient te worden gesitueerd dat de mogelijkheid om onderhoud te plegen aan de tuin behouden zal blijven.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat het onderhoudspad langs de aan te leggen watergang aan beide zijden afgesloten dient te worden en enkel toegankelijk gemaakt dient te worden voor onderhoudspersoneel en aangrenzende bewoners.	Zie algemene beantwoording 4.1.	Ja, 1.2.1, 2.2.1, 3.2.1.
3	PIP PB	Inrichtings- maatregelen watersysteem	Reclamant stelt dat de nieuw aan te leggen watergang aan de achterzijde van de woningen aan de Binnenbijster voorzien dient te worden van beschoeiing om verzakking te voorkomen.	De technische inrichting van de watergang, waaronder de beschoeiing, wordt niet planologisch vastgelegd. Bij het uitvoeren van de maatregelen zullen afdoende technische maatregelen worden genomen om verzakking te voorkomen.	Nee
4	PIP	Wandelroutes, recreatie, privacy	Reclamant stelt dat er geen mogelijkheden tot recreatie en wandelpaden dienen te komen in de Binnenbijsterpolder ten zuiden van de Stichtingsweg om schending van de privacy, afname van het woongenot en afvaldumping te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 14.2	Nee
5	PIP	Schaderegeling	Reclamant stelt dat in geval van eventuele planschade tijdens en na de werkzaamheden en/of overlast door ongedierte deze verhaald dient te kunnen worden op de Provincie Noord-Brabant.	Zie algemene beantwoording 7.1 + 7.2.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan, gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Inrichtingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 2.2.1.					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Peilenplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 3.2.1.					

Zienswijze 73

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Procedure	Reclamant stelt dat Provinciale Staten in het kader van een efficiënte uitvoering van het plan moet opnemen, dat Gedeputeerde Staten niet alleen bevoegd gezag zal zijn voor het wijzigen van het inpassingsplan, maar ook voor het verlenen van de benodigde aanlegvergunningen en voor het aanwijzen van een archeologische deskundige.	De visie van reclamant, met betrekking tot het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunningen voor de uitvoering van werken en werkzaamheden en het aanwijzen een archeologische deskundige, delen wij niet. In het kader van andere provinciale inpassingsplannen is niet eerder het besluit genomen tot wijziging van het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden. Wij stellen ons op het standpunt dat er hier geen reden is om hiervan af te wijken, omdat juist vanwege de aard en omvang van deze omgevingsvergunning ter uitvoering van het PIP en de daarmee gepaard gaande handhaving de gemeente het geschikt bevoegd gezag is. Eén en ander conform de hoofdregel van de WABO inzake bevoegd gezag. In het kader van een efficiënte uitvoering en ook de doelstellingen van de Omgevingswet vinden we dat de bevoegdheden aan de gemeente zijn. We laten het PIP op dit punt ongewijzigd. De gemeente geeft aan dat over het bevoegd gezag met de provincie afspraken zijn gemaakt en dat de provincie ambtelijk meerdere malen heeft aangegeven het bevoegd gezag op zich zou nemen. Wij gaan ervan uit dat wellicht sprake is van een misverstand. Weliswaar is door de gemeente meerdere malen verzocht om het overnemen van het bevoegd gezag maar dat hierop een definitieve toezegging van de provincie is gedaan is ons niet bekend.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat in de regels van de natuurbestemmingen dient te worden opgenomen dat de beoogde natuurontwikkeling kan worden ontwikkeld en in stand kan gehouden onder de voorwaarde dat dit niet leidt tot onevenredige overlast c.q. aantasting van de aanwezige waarden.	In de planregels is in artikel 4 'Natuur' op volgorde van belangrijkheid bepaald dat het behoud, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden voorop staat en dat hiervoor de uitvoering van de hydrologische en ecologische herstelmaatregelen voorrang hebben op onder andere waarden zoals in artikel 4.1 onder c opgenomen. Daarmee is duidelijk een volgorde aangegeven in de wijze van bescherming en belangrijkheid. Dat er bij de uitvoering rekening wordt gehouden met dergelijke aanwezige waarden is evident. De uitvoering zal wel binnen het gegeven kader van de planregels plaatsvinden, waarbij het realiseren van de natuurbestemming te allen tijde voor gaat.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat in de bestemmingsregels als aanvullende specifieke voorwaarden dient te worden opgenomen dat monitoring van natuurontwikkeling en de effecten op het grondwaterpeil een verplichting is en in de in planregels tevens een procesbeschrijving dient te worden opgenomen waaruit blijkt dat de natuurmaatregelen en de gevolgen daarvan pas na 6 maanden na uitvoering van de maatregelen moeten worden gemeten, geanalyseerd en beoordeeld.	Het Inrichtingsplan is toegevoegd als bijlage 1 bij de regels. Als bijlage van het Inrichtingsplan (Bijlage IV) maakt het Monitoringsplan deel uit van de regels. In dit Monitoringsplan is uitgewerkt op welke wijze de effecten van de geplande instandhoudings- en uitbreidingsmaatregelen zullen worden gevolgd. Tevens is onder andere opgenomen op welke wijze de metingen zullen worden gerapporteerd. Het meetnet zal één keer per drie jaar worden geëvalueerd. De monitoring zal doorgaan tot vijf jaar na uitvoering van de laatste peilaanpassingen. De bestaande en nieuwe peilbuizen worden gemeten met dataloggers die meerdere metingen per dag over langere tijd vastleggen en nu nog periodiek worden uitgelezen (meestal 2 x per jaar). Daarnaast heeft het Waterschap Brabantse Delta, die het meetnet in beheer heeft, de intentie uitgesproken om dit gebied als eerste te voorzien met op afstand uitleesbare grondwaterstandsmeters, zogenaamde dataloggers. Daarmee zijn de effecten van de geplande maatregelen nog beter actueel te volgen en mogelijk ook via een burgerportaal online te volgen en aanpassingen indien nodig sneller uit te voeren.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
4	PIP	Procedure	Reclamant stelt dat er door de bevoegde gezagen (Provincie Noord-Brabant en Waterschap De Brabantse Delta) zowel nu als in de toekomst in de voorbereidende processen en procedures recht dient te worden gedaan aan alle in het geding zijnde belangen, waartoe in het kader van een goed woon- en leefklimaat zeker ook de individuele belangen van de bewoners en gebruikers in en rondom het gebied behoren.	Bij de voorbereiding en uitvoering is en blijft het afwegen van alle belangen een belangrijk aandachtspunt. Daarbij zullen keuzes gemaakt moeten worden tussen verschillende belangen waarbij dit van invloed zal zijn op het woon- en leefklimaat. Uitgangspunt is dat de instandhoudings- en later uitbreidingsmaatregelen uitgevoerd moeten worden. Hierbij zal de mogelijke overlast zoveel mogelijk worden voorkomen en/of gemitigeerd.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
5	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat in het PIP ten onrechte de reconstructie van de Meerdijk (cultuurhistorie) niet is opgenomen en wenst dat het inpassingsplan zodanig wordt aangepast dat de uitvoering van de reconstructie van de Meerdijk binnen het plan planologisch- juridisch wordt verankerd.	De reconstructie van de Meerdijk wordt planologisch mogelijk gemaakt. In zowel de bestemming omschrijving: agrarisch met waarden – Natuur (punt d) als de bestemming omschrijving Natuur (punt c) staat: “het behoud, herstel en ontwikkeling van aardkundige, landschappelijke en cultuurhistorische waarden”. De reconstructie van de Meerdijk valt in de categorie herstel en ontwikkeling van cultuurhistorische waarden en is daarmee mogelijk. Afhankelijk van de wijze van reconstructie kan het wel zijn dat er t.z.t. een omgevingsvergunning voor moet worden aangevraagd. Ook op de kaarten van het voorkeursalternatief in de bijlage van de planregels (zie bijlage 1) is de reconstructie van de Meerdijk opgenomen als 1 van de 6 Landschappelijke projecten. De reconstructie van de Meerdijk is aangeduid met nummer 6 op deze kaart. Daarnaast is het gebied waar deze reconstructie moet komen aangeduid met onder andere de aanduiding ‘overige zone – cultuurhistorisch vlak’. In de regels staat in artikel 13.2 dat het behoud en herstel of de duurzame ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden mogelijk is. Daarmee is de toekomstige reconstructie mogelijk gemaakt, zodra reclamant hiermee daadwerkelijk aan de slag wil gaan en weet op welke wijze hij de reconstructie wil uitvoeren. Dit is niet in het PIP opgenomen, omdat ten tijde van het opstellen van het PIP niet voldoende inzicht kon worden gegeven in de plannen en wijze van de reconstructie.	Nee

7	PB - PIP	Monitoring	Reclamant stelt dat de formulering ten aanzien van het monitoringsplan te vrijblijvend is. Reclamant stelt voorts dat het monitoringsplan als een bijlage bij de planregels dient te worden opgenomen en te worden voorzien van een duidelijke procesplanning waarin eveneens is bepaald dat na een peilverhoging minimaal een half jaar dient te zijn verstreken voor dat er een analyse zal worden gemaakt.	Het doel van het Monitoringsplan is inzicht krijgen in de veranderingen en effecten als gevolg van de geplande instandhoudingsmaatregelen en indien nodig bijsturen. Dit bijsturen kan zowel om de overlast van de geplande maatregelen te voorkomen dan wel om de gewenste instandhouding en later uitbreiding van de Habitattypen te bereiken. Dit is onder andere omschreven in paragraaf 1.2 (Doel monitoringsplan). Om die reden is ook opgenomen dat het monitoren doorgaat tot 5 jaar na uitvoering van de instandhoudings- en uitbreidingsmaatregelen, om daarmee de effecten te blijven volgen en indien nodig bij te sturen. Tevens staat in hoofdstuk 5 van het monitoringsplan omschreven hoe jaarlijks het meetrapport wordt opgesteld en 1 keer per 3 jaar wordt geëvalueerd. Daarnaast wordt er aangegeven dat er een logboek wordt bijgehouden van de uitvoering van maatregelen, en zullen continue metingen worden uitgevoerd in de peilbuizen. Daarmee is er een relatie te leggen tussen een uitgevoerde wijziging in het watersysteem en eventuele effecten. Om dit vast te leggen op een half jaar na een bepaalde peilverhoging is onuitvoerbaar. Dit omdat peilverhogingen niet per se eenmalig per jaar hoeven plaats te vinden. Deze kunnen geleidelijk plaatsvinden over het jaar of kunnen van gebied tot gebied verschillen. Daarmee zou er dus geen rapportage mogelijk zijn indien een half jaar na elke aanpassing gewacht zou moeten worden zoals reclamant stelt. Een goede documentatie van de uitgevoerde maatregelen (peilverhoging) en continue kunnen meten en indien nodig ook tussentijds kunnen	Nee
---	----------	------------	--	--	-----

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				uitlezen en indien 8nodig bijsturen, is daarmee een betere invulling die zowel in het peilenplan als monitoringsplan wordt nagestreefd. Ten slotte is het monitoringsplan, zij het indirect, een bijlage van de regels. Het monitoringsplan maakt namelijk onderdeel uit van het inrichtingsplan, dat een bijlage (4) van de regels is. Daarmee is het monitoringsplan juridisch geborgd.	
8	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant stelt dat de plangrens op de verbeelding dient te worden aangepast ter hoogte van de Koesteeg. De bestemming 'verkeer' dient door te lopen tot aan de Winterdijk om te voorkomen dat het meest noordelijke deel, dat aansluit op de Winterdijk, bestemd blijft als natuur.	Conform de wens van reclamant is de plangrens ter hoogte van de Koesteeg - Winterdijk aangepast en zal de bestemming van dit deel van de Koesteeg wijzigen van 'Natuur' naar 'Verkeer'.	Ja, 1.2.9
9	PIP	Procedure	Reclamant verzoekt een adviesorgaan op te richten, waarin de provincie, de gemeente Waalwijk, het waterschap en Staatsbosbeheer vertegenwoordigd zijn. Dit adviesorgaan gaat adviseren over de tweede fase inrichtingsmaatregelen.	Voor de tweede fase ontwikkeling van de Westelijke Langstraat zal op korte termijn een gouvernancemodel uitgewerkt worden, waar de huidige partners onderdeel van uit zullen maken. In dit model zijn de Provincie Noord-Brabant, Waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer en de Gemeente Waalwijk vertegenwoordigd.	Nee

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
10	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan het PIP-proces als onzorgvuldig te ervaren. Reclamant verzoekt de provincie één loket op te richten, waar mensen met vragen en klachten terecht kunnen.	Er is 1 loket ingericht voor de planfase. Dit loket, waar mensen met hun klachten terecht kunnen, is te bereiken via westelijkelangstraat@brabant.nl . Dit is meerdere malen gecommuniceerd en staat ook op de projectsite Westelijke Langstraat bij de provincie Noord-Brabant. In de uitvoeringsfase is het loket Waterschap Brabantse Delta. Ook het mailadres van de Provincie Noord-Brabant zal beschikbaar blijven voor klachten. Na de uitvoering van de werkzaamheden zal er nog steeds een loket beschikbaar blijven waar mensen terecht kunnen indien zij overlast ervaren.	Nee
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.2.9.					

Zienswijze 74

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1	PIP	Procedure	Reclamant geeft aan dat niet deugdelijk is gemotiveerd waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende blijkt geeft van een deugdelijke belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 19.1	Nee
2	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat een substantieel deel van de gronden van reclamant zal worden omgezet van een agrarische bestemming naar een natuurbestemming. Dit heeft voor reclamant als gevolg dat hierdoor de huiskavel dusdanig klein wordt dat er geen perspectief meer is om de bedrijfsvoering duurzaam voort te zetten.	Het gebied is op 23 mei 2013 aangewezen als Natura2000-gebied 'Langstraat'. Daarnaast is grotendeels hetzelfde gebied onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en aangewezen als Natte Natuurparel. Daarmee is het doel inderdaad om hier uiteindelijk één aaneengesloten natuurgebied van te maken, waarin de	Ja, 1.1.53

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
				nadruk ligt op natuur en natuurontwikkeling. Om die reden krijgen percelen, voor zover zij deze bestemming al niet hadden, een natuurbestemming, dan wel een wijzigingsbevoegdheid om te zijner tijd om te vormen naar natuur. Percelen die nodig zijn om de instandhoudingsmaatregelen uit te kunnen voeren of percelen waarvan als gevolg van deze maatregelen het huidige gebruik niet meer mogelijk is, krijgen in het PIP direct de bestemming 'Natuur'. Dit geldt ook voor bestaande natuurgebieden en gronden in eigendom van de uitvoerende partijen. De overige gronden blijven hun agrarische functie behouden en krijgen de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur'. Binnen deze bestemming is agrarisch gebruik mogelijk. Daarnaast is het ook mogelijk om binnen de kaders van natuur en natuurontwikkeling gebruik te maken van het zogenaamd Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB). Hiermee wordt agrarisch medegebruik van natuurgronden mogelijk gemaakt binnen bepaalde voorwaarden. De begrenzing van het PIP is opgeschoven in westelijke richting zodanig dat er een groter gedeelte van het perceel van reclamant buiten het PIP is komen te liggen.	

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
3	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het plan onvoldoende duidelijkheid en zekerheid verschaft over de toekomst van de gronden en de bedrijfsvoering van reclamant. Er is geen zekerheid of de gronden, nu met een agrarische bestemming, in de toekomst al dan niet een natuurbestemming zullen krijgen.	De Provincie streeft ernaar om uiterlijk 2027 de NNB op vrijwillige basis te realiseren. De begrenzing van het NNB/Natura 2000 heeft zijn vertaling gekregen in het PIP. Percelen die agrarisch zijn bestemd en, gelegen in NNB/Natura 2000 krijgen in het PIP een agrarische bestemming met de mogelijkheid deze bestemming te wijzigingen in een natuurbestemming. Deze percelen beoogt de provincie te verwerven vrijwillige basis. Voor een nadere toelichting over de wijze van bestemmen zie algemene beantwoording 16.4	Nee
4	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is hoe de verschillende bestemmingsdoeleinden binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur' zich met elkaar gaan verhouden. Eén van de bestemmingsdoeleinden betreft 'herstel van natuurwaarden van de gronden'. Reclamant geeft aan dat het onduidelijk is waarom hij nu al wordt geconfronteerd met een beperking op zijn gronden, terwijl wordt aangegeven dat deze gronden nog verworven moeten worden voor het NNB.	Zie algemene beantwoording 16.5.	Nee
5	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat de voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitvoering van hydrologische en ecologische herstelmaatregelen in het kader van het Programma Aanpak Stikstof'. Reclamant geeft aan dat de bestemming 'Natuur' met onderliggende regels niet kan worden vastgesteld voor zover wordt verwezen naar de PAS.	Zie algemene beantwoording 18.4.	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4.

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
6	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant geeft aan dat naar aanleiding van de PAS-uitspraken op 29 mei 2019 kan worden gesteld dat de nut en noodzaak van het voorliggend plan niet goed is gemotiveerd en is meegewogen in de belangenafweging.	Zie algemene beantwoording 18.1.	Nee
7	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In de plannen wordt omschreven dat de depositie van stikstof een knelpunt vormt voor aanwezige habitattypen en de instandhoudingsdoelstellingen. Reclamant geeft aan dat het rekenmodel AERIUS tot op heden niet is gevalideerd en dat niet via metingen is gecheckt of de berekende stikstofdepositie klopt.	Zie algemene beantwoording 18.3.	Nee
8	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	Reclamant wijst er op dat de uitbreiding van het natuurgebied leidt tot een uitbreiding van stikstofgevoeligheid en zodoende leidt tot een belemmering in de ontwikkeling van omliggende bedrijven.	Zie algemene beantwoording 18.6.	Nee
9	PIP	Nieuwe bestemming en begrenzing	Reclamant geeft aan dat de nut en noodzaak ontbreekt voor het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid ingevolge artikel 3.5.	Zie algemene beantwoording 16.6.	Nee
10	PIP	Nut en noodzaak natuurherstel	In bijlage 8 bij de toelichting van het PIP wordt de methodiek omschreven, waarmee de provincie percelen heeft geselecteerd die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de PAS-maatregelen. Reclamant geeft aan dat de voorgenomen maatregelen en selectie van percelen opnieuw dienen te worden bekeken, nu de PAS geen stand heeft gehouden.	Zie algemene beantwoording 18.5.	Ja, 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4
14	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat het plan geen duidelijkheid schept over de toename van mogelijke muggenoverlast, ondanks het advies van de Commissie MER over de NRD om in te gaan op maatregelen die kunnen worden getroffen om overlast te voorkomen.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15

		Onderwerp	Samenvatting inhoud zienswijzen	Reactie	Aanpassing ?
1 5	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat noodzakelijke maatregelen ter voorkoming van muggenoverlast niet juridisch zijn geborgd.	Zie algemene beantwoording 12.2.	Nee
1 6	PIP	Overlast ongedierte	Reclamant geeft aan dat de muggen tot overlast en besmettingsrisico kunnen leiden, hetgeen niet is meegewogen in het kader van een goede ruimtelijke ordening.	Zie algemene beantwoording 12.1 en 12.2.	Ja, 1.2.15
Gevolgen voor het Provinciaal Inpassingsplan, Inrichtingsplan en Peilenplan					
Naar aanleiding van deze zienswijze wordt het Provinciaal Inpassingsplan gewijzigd, zie Nota van Wijzigingen, aanpassing 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4,, 1.1.53 en 1.2.15.					

Zienswijze 75

Het ontwerp-inpassingsplan met bijhorende stukken heeft ter inzage gelegen van 22 mei tot en met 2 juli 2019. Zienswijze 75 is na 2 juli 2019 ingediend en is daarom niet ontvankelijk.

Bijlage I: Verklarende woordenlijst

5 cm-contour:

De zogenoemde '5 cm-contour' begrenst het gebied, waarbinnen sprake is van een verwachte significante grondwaterpeilstijging. Er is gesteld dat sprake is van een significante grondwaterpeilstijging bij een verhoging van het grondwaterpeil van meer dan +0,05 m. Op basis van de beoogde oppervlaktewaterpeilen (zie Peilenplan) is voor het gehele gebied doorberekend of sprake is van een significante grondwaterpeilstijging.

GHG:

Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand. Voor de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand worden jaarlijks de drie hoogste grondwaterstanden gemiddeld over de periode van 1 april tot en met 31 maart (hydrolisch jaar). Het gemiddelde van deze jaarlijkse waarden over een periode van tenminste acht jaar, waarin geen ingrepen hebben plaatsgevonden, wordt gebruikt als GHG.

GLG:

Gemiddeld Laagste Grondwaterstand. Voor de Gemiddeld Laagste Grondwaterstand worden jaarlijks de drie laagste grondwaterstanden gemiddeld over de periode van 1 april tot en met 31 maart (hydrolisch jaar). Het gemiddelde van deze jaarlijkse waarden over een periode van tenminste acht jaar, waarin geen ingrepen hebben plaatsgevonden, wordt gebruikt als GLG.

Inrichtingsplan:

Het inrichtingsplan beschrijft concreet de inrichtingsmaatregelen die nodig zijn om de aanpassingen van de peilen, als opgenomen in het peilenplan mogelijk te maken.

Natura2000-gebied:

De lidstaten van de Europese Unie hebben met elkaar afgesproken om de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen. Belangrijke instrumenten om dit doel te realiseren zijn de Europese Vogelrichtlijn en Europese Habitatrichtlijn. In deze richtlijnen is bepaald dat er een netwerk gerealiseerd moet worden van natuurgebieden van Europees belang. Dit netwerk heeft als hoofddoelstelling het waarborgen van de biodiversiteit in Europa. Voor ieder Natura 2000 gebied is bepaald voor welke habitattypen en/of soorten, welke instandhoudingsdoelen er gelden en hoe de begrenzing van het gebied loopt.

Natura2000 Beheerplan:

In deze beheerplannen is beschreven welke maatregelen er nodig zijn in Natura2000-gebieden om de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied te bereiken.

NNB:

Het Natuurnetwerk Brabant is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Het is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingzones met elkaar verbonden zijn/worden.

PAS:

Het voormalig Programma Aanpak Stikstof. In het PAS werkten het Rijk, de provincies, natuurorganisaties en ondernemers samen om de natuur te versterken en economische ontwikkelingen mogelijk te maken. De Raad van State heeft de PAS op 29 mei 2019 onverbindend verklaard.

Peilbesluit:

Een peilbesluit is een juridisch document dat per peilgebied aangeeft welk type peilbeheer en welke waterpeilen het waterschap nastreeft in een bepaalde periode. Het peilbesluit is een inspanningsverplichting waar het waterschap zich altijd voor zal inzetten. Het peilbesluit geldt voor 'normale' omstandigheden, onder extreme situaties kan er tijdelijk worden afgeweken van het peilbesluit. Voor het natuurgebied Westelijke Langstraat wordt het vigerend peilbesluit partieel herzien in de *'Partiële herziening peilbesluit Oosterhout-Waalwijk (Westelijke Langstraat)'*.

Peilenplan:

Het peilenplan beschrijft en concretiseert de aanpassingen van de peilgebieden in de Westelijke Langstraat in het kader van natuurherstel en -uitbreiding. Het peilenplan heeft een sterke relatie met het inrichtingsplan, maar is opgesteld als zelfstandig leesbaar document. Aan de hand van het peilenplan kan een partiële herziening van het vigerende peilbesluit worden doorgevoerd voor de peilen tot en met 2027.

Het peilenplan geeft een totaaloverzicht van de oude en nieuwe peilen per peilgebied, een overzicht van de peilen in de transitieperiode en een onderbouwing van de nieuwe peilen. Het peilenplan vormt de onderbouwing van het peilbesluit *'Partiële herziening peilbesluit Oosterhout-Waalwijk (Westelijke Langstraat)'*.

PIP:

Provinciaal InpassingsPlan. Het PIP is een bestemmingsplan dat wordt opgesteld door de provincie. Een PIP is vergelijkbaar met een bestemmingsplan van de gemeente. In een PIP wordt aangegeven welke functies op een bepaalde locatie wel of niet zijn toegestaan. De provincie heeft de bevoegdheid een plan te maken wat (delen van) het bestaande bestemmingsplan vervangt.

PPWW:

Projectplan waterwet. Beheerders van watersystemen passen in de praktijk zeer regelmatig de waterstaatwerken aan die bij hen in beheer zijn. Voor deze 'eigen aanleg- of wijzigingswerken' kent de Waterwet het projectplan, dat feitelijk een besluit vormt in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Het projectplan beschrijft het werk en de wijze waarop het zal worden uitgevoerd.

VKA:

Voorkeursalternatief. Het voorkeursalternatief volgt uit de milieueffectrapportage (MER) en is onder andere omschreven in paragraaf 2.2 van de toelichting van het PIP.

VSS:

Volledige schadeloosstelling. De schadeloosstelling vormt een volledige vergoeding voor alle schade, die de eigenaar rechtstreeks en noodzakelijk door het verlies van zijn zaak lijdt. Voor diverse percelen in de Westelijke Langstraat wordt volledige schadeloosstelling geboden.

Wnb:

Wet natuurbescherming. In de Wet natuurbescherming staan beschermingsregels voor de Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De Wet natuurbescherming geeft uitvoering aan de verplichtingen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en de bijbehorende jurisprudentie spelen voor een goed begrip van de wet een belangrijke rol. Sinds 1 januari 2017 gaan de provincies over het natuurbeleid en zorgen zij voor de vergunningen en ontheffingen.

**Bijlage II: Kaart overschrijding kritische depositiewaarden
Natura2000-gebied 'Langstraat'**

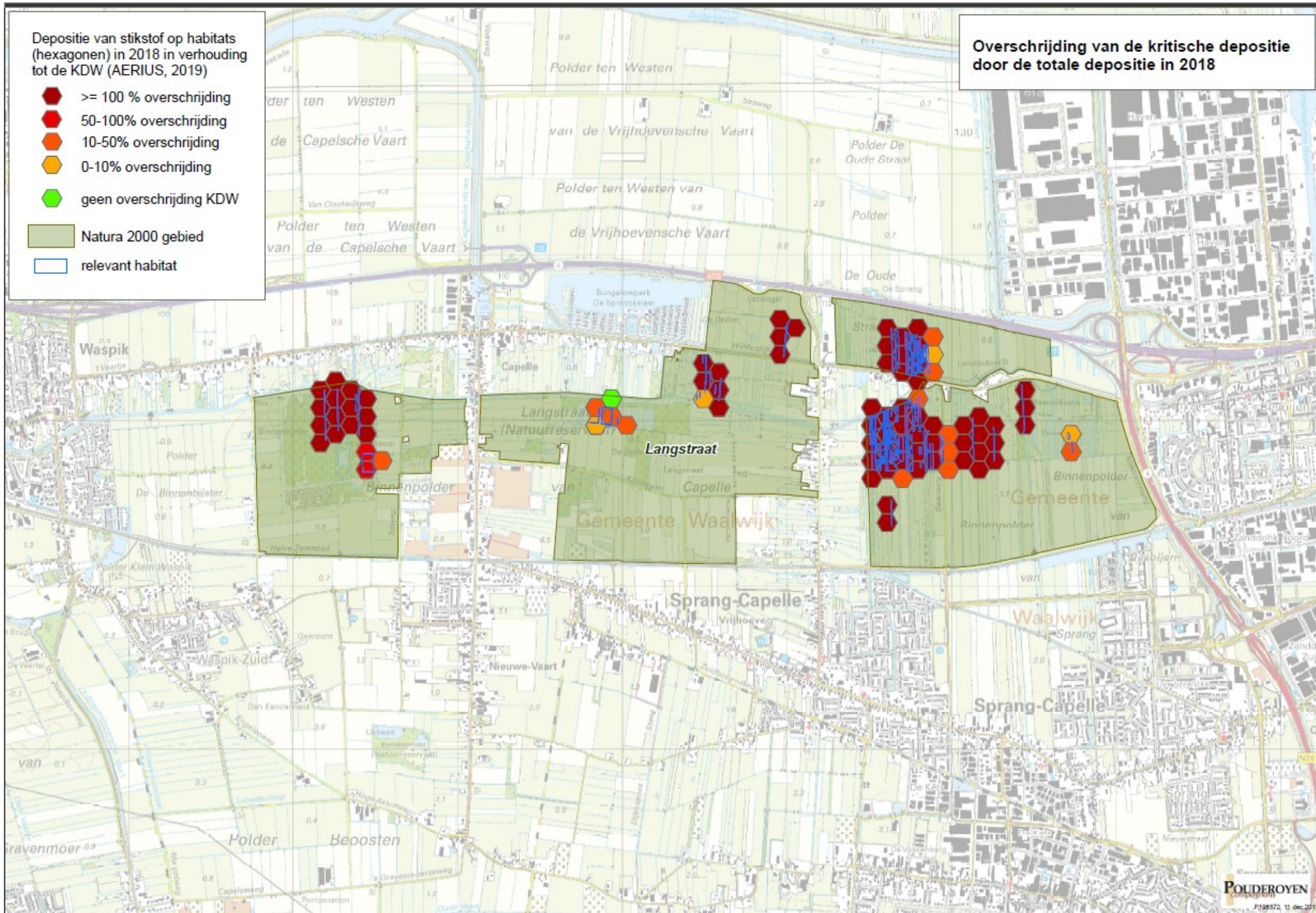
Depositie van stikstof op habitats
(hexagonen) in 2018 in verhouding
tot de KDW (AERIUS, 2019)

- $\geq 100\%$ overschrijding
- 50-100% overschrijding
- 10-50% overschrijding
- 0-10% overschrijding
- geen overschrijding KDW

Natura 2000 gebied

relevant habitat

Overschrijding van de kritische depositie
door de totale depositie in 2018

Bijlage III: Geotechnisch onderzoek

Bijlage IV: Notitie: Vernatting Westelijke Langstraat in relatie tot bomen

Bijlage V: Voorlopig advies Commissie m.e.r.

Bijlage VI: Definitief advies Commissie m.e.r.

Bijlage VII: Advies Provinciale Raad voor de Leefomgeving (PRL)